

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXVI • Núm. 1.312 • 1,60 €

11 • novembre • 2004

25^e
Aniversari
1979 - 2004

«L'hàbit prolongat de viure fa que ens repugni la mort»
Thomas Browne

No a la pena de mort!

La pena capital és un instrument en mans dels estats que atempta contra la dignitat humana

El dret a la vida encara no està assegurat a tot arreu. Diversos països, malgrat els avenços dels drets humans, continuen aplicant la pena de mort per a alguns condemnats. Per aquest motiu, l'Església catòlica i diverses organitzacions, entre elles la Comunitat de Sant Egidí, pressionen perquè aquest càstig abominable que priva de la vida sigui per sempre més abandonat. En els darrers anys s'han aconseguit avenços importants, però hi ha governs que per desgràcia acumulen centenars o fins i tot milers d'execucions, com és el cas de la Xina, de l'Iran, de la Repú-

blica Democràtica del Congo o dels Estats Units.

Per tal de conscienciar població i polítics que la pena de mort no només no frena la criminalitat sinó que és immoral i contrària als principis cristians, el dia 30 de novembre se celebra la Jornada Internacional contra la pena de mort. Aquest dia la Comunitat de Sant Egidí, des de diverses ciutats del món, farà una crida per abolir aquesta pràctica i fer una defensa aferrissada de la vida i de la confiança en la humanitat.

Pàg. 3, 4 i 5



Dominique Green va ser executat el 26 d'octubre als Estats Units.

Reus i Montserrat recorden el P. Manyanet

Foto: Oscar Bardají



A Montserrat es va construir el quadre gegant del P. Manyanet.

El 16 de maig passat, a la plaça de Sant Pere de Roma, Joan Pau II va proclamar la santedat de Josep Manyanet i Vives, capellà i fundador de dos instituts de casa nostra (els Fills de la Sagrada Família Jesús, Maria i Josep, i les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzeret), apòstol de la Sagrada Família, profeta de la família i educador de la infantesa i de la joventut. Cinc mesos després, la basílica de Santa Maria de Montserrat i l'església prioral de Reus van acollir els dies 22 i 24 d'octubre, respectivament, sengles eucaristies d'acció de gràcies. També la catedral de la Mare de Déu de l'Almudena de Madrid es va vestir de festa, el dia 18 d'octubre, per agrair a Déu la canonització de sant Josep Manyanet.

Pàg. 10 i 17

En projecte la història de l'Església de Lleida

El 26 d'octubre passat va tenir lloc a la Sala de Reunions del Palau Episcopal de Lleida l'acte protocol·lari de la signatura d'un conveni de col·laboració per tal d'editar la història de l'Església de Lleida, amb el títol genèric *Arrels cristianes. Presència i significació del cristianisme en la història i en la societat lleidatana*. A

partir d'ara el projecte comença a caminar, amb una setantena de col·laboradors que elaboraran les més de 2.000 pàgines de què constaran els 4 volums d'aquesta incipient història dels cristianisme a Lleida, des dels seus inicis en el segle IV fins als nostres dies.

Pàg. 23

Comença l'Escola de Pregària



El 28 d'octubre va començar un nou curs de l'Escola de Pregària, un espai on s'apleguen els joves de l'arxidiòcesi de Barcelona, entorn de l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach, per compartir una estona de pregària a la catedral. Enguany el tema que es treballarà a l'Escola és *Hem vingut a adorar-lo (Mt 2,2)*. Una mirada nova al món, que servirà com a preparació per a la Jornada Mundial de la Joventut 2005 a Colònia.

Pàg. 26

Sumari

Pàg. 7 Congrés Internacional de Sacerdots a Malta

Pàg. 8 Nova trobada de les delegacions de la Santa Seu i Israel

Pàg. 18 Nou curs de l'Institut Sant Fructuós de Tarragona

Pàg. 22 Barcelona: la Pastoral Universitària comença el curs

Pàg. 24 L'Església de Mallorca peregrina a Santiago

Quinquennals d'Ulldecona

Durant la Novena la imatge de la Mare de Déu de la Pietat va anar en processó per tota la població

Pàg. 20 i 21



Editorial

Amèrica és diferent

Com a conseqüència de la guerra de l'Iraq, des d'Europa molta gent pensava que l'electorat nord-americà donaria un gran escarment al candidat republicà George Bush, per haver enganyat el seu poble, ficant-lo en una guerra dramàtica, amb l'argument d'unes armes de destrucció massiva inexistents. De fet els dos presidents europeus que van donar suport a Bush en la seva guerra contra Saddam Hussein, Aznar i Blair, van tenir unes caigudes de popularitat espectaculars per la seva postura en el conflicte bèl·lic.

Però no ha estat així, i això reforça aquella coneguda expressió d'«Amèrica és diferent», perquè realment queda demostrat que és així. El poble americà ha tornat a confiar de nou en Bush, això sí, amb un cert suspens en el recompte inicial que l'equilibrava amb l'aspirant Kerry, com ja va passar en l'anterior contesa electoral amb el demòcrata Al Gore.

Els analistes polítics donaran molts arguments i explicacions sobre aquests resultats, però ja d'entrada es pot afirmar que George Bush ha jugat molt bé dos elements que l'han ajudat en el seu objectiu de revalidar la seva presència a la Casa Blanca: el patriotisme i la religió.

Totes dues qüestions ens demostren com n'estan, de lluny, els Estats Units d'Amèrica en comparació per exemple amb el Vell Continent. El patriotisme a Europa no està gaire de moda, ja que les antigues nacions perden part del seu protagonisme per formar una gran realitat supranacional que és la Unió Europea, on conviuen amb gran harmonia països que han estat durant molts segles antagònics com poden ser França i Alemanya, i on nacions de l'antic Bloc de l'est es van incorporant a la casa comuna europea, tot això sense oblidar els molts nous estats que han aparegut en les últimes dècades, com els que s'han desmembrat de l'antiga Unió Soviètica o de Iugoslàvia.

Quant a la religió, separa un abisme entre Europa i Amèrica. Mentre el Vell Continent vol presumir de laïcisme, i obvia en la seva constitució les indiscutibles arrels cristianes, i crea lleis que siguin reafirmació de la condició laica dels Estats, a Amèrica del Nord sembla que hi ha un veritable pols per demostrar qui és més religiós. Bush i Kerry no amaguen la seva fe cristiana i contínuament en fan referència i es deixen veure als temples i esglésies protestants o catòliques, en una estranya combinació de cerimònia religiosa i míting polític alhora. Mentre a Europa es persegueix i s'estigmatitza Rocco Buttiglioni per les seves poc prudents declaracions, però indirectament per la seva condició de cristià, a Amèrica aplaudeixen amb força molts polítics que de vegades semblen simples predicadors religiosos, d'una considerable radicalitat.

És curiós, perquè en un país on la religió sembla tan important, i on gairebé tots els polítics volen presumir de ser profundament cristians, es constaten certes incoherències entre els continguts del missatge evangèlic i les propostes del patriotisme americà més arrelat. Sorprenen que davant una guerra tan injustificada com la de l'Iraq, on el Papa, màxim representant de l'Església catòlica, i d'altres dirigents d'Esglésies protestants, s'hi han pronunciat amb tanta rotunditat en contra, es produeixi un suport tan important al president que va iniciar aquesta batalla que tantes i tantes víctimes està originant no només entre la població civil, sinó entre les mateixes tropes nord-americanes. Sorprenen també que en molts estats es continuï aplicant la pena de mort, quan totes les confessions cristianes afirmen que la vida està només en mans de Déu i que cap ésser humà pot decidir treure-li la vida a un altre ésser humà. Sorprenen moltes altres coses, que una anàlisi més exhaustiva de la societat nord-americana ens mostraria com a poc comprensibles des de la nostra mentalitat, però ja se sap, Amèrica és diferent.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Consuelo Chaves, BARCELONA; Merche Ginés, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Conchi García, MADRID; Cristina Sánchez, MALLORCA; Guillem Ferrer, MENORCA; Miriam Díez, ROMA; Antoni Mirabet i Cristina Orduña, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, Víctor M. Cardona, TORTOSA.

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Joan Manuel Gutiérrez, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

catalunyacristiana@catcrist.com

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Eduard Masllorenç

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt

E-mail: administracio@catcrist.com

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per



Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,

Gibraltar i Portugal: 80,60 €

Resta d'Europa: 146,74 €

Amèrica i Àfrica: 178,30 €

Àsia i Oceania: 243,82 €

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«L'hàbit prolongat de viure fa que ens repugni la mort»

Els humans som així: allò que succeeix cada dia i constantment no ens sedueix, pràcticament ni ens n'adonem. Ens atreu allò insòlit, i en el nostre fur més íntim i secret estem àvids de «sensacions noves i d'experiències desconegudes». Estem massa entretinguts en el que fem i el que ens agradaria fer, en el que tenim i el que ens complauria tenir, en el que coneixem i el que ens queda per conèixer... Experimentar, canviar, sentir que existim però de diferents maneres! Això que es diu aviat ens entreté anys i anys, just fins al moment en què sona en el nostre interior la fúnebre, misteriosa i inexorable veu: «Vinga ja, que ja és hora!» I tot són plors, sanglots de dolor, angoixes, precés, jaculatories

«i molts despropòsits» al voltant del qui ha sentit aquesta veu que té imperi i que és irremeiable: la mort. I és que malgrat que la mort és el fenomen més diari, constant i permanent en tota classe d'animals i de persones, gairebé tothom s'adona a darrera hora (o en el darrer minut o segon, depèn) de la seva vida atzarosa. Li arriba tan de sobte que s'espanta. I li repugna. Això no obstant, hi ha «tota una filosofia i una teologia» ocultes en la germana mort, que no ve a destruir, sinó a transformar la nostra vida, a elevar-la de pla, a propiciar la trobada joiosa (per fi!) de la criatura amb el seu Creador. Hauríem de meditar més sovint en aquesta trobada joiosa!

(Thomas Browne. *Metge i escriptor anglès. 1605-1682*)

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín



en primer pla

Quan l'Estat assassina

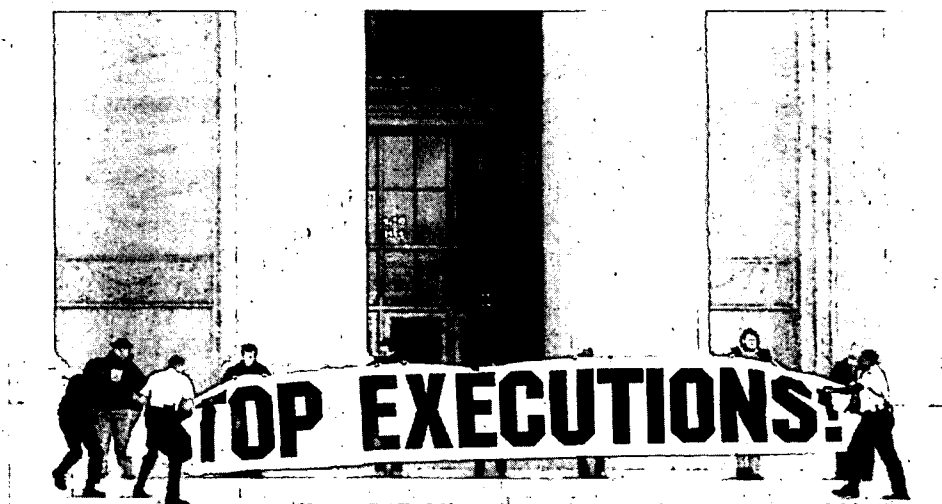
■ La pena de mort és una pràctica que nega els principis cristians

Actualment hi ha una vuitantena llarga de països que apliquen la pena de mort, i es calcula que cada any són executades més de mil persones. Afortunadament aquesta pràctica inhumana i condemnada per l'Església catòlica i nombroses organitzacions ha viscut un retrocés fort els darrers decennis i ha passat de ser vista com

una necessitat a ser considerada un autèntic crim que perpetren els estats. Amb motiu de la Jornada Internacional contra la pena de mort, el proper 30 de novembre, la Comunitat de Sant Egidí exhortarà un cop més els governants d'arreu del món a col·laborar per l'abolició d'aquest crim.

Malauradament al llarg de la història la pena de mort ha estat una constant a la majoria de pobles. La trobem a l'Antic Egipte, Mesopotàmia, la Xina imperial, les civilitzacions mesoamericanes, la Grècia Clàssica, l'Imperi romà, el califat islàmic i l'Europa medieval entre molts altres. Totes aquestes civilitzacions han vist en l'execució oficial d'aquelles persones considerades criminals o perilloses, d'una banda, una necessitat de desempallegar-se d'algu molest i, de l'altra, un escarment públic exemplar. És una manera palpable per part dels mandataris de demostrar en definitiva qui té el poder en un país o en una regió determinada i com s'exerceix. Aquesta pràctica cruel era acceptada d'una forma general per la societat i fins i tot es convertia en un esdeveniment ja que normalment les execucions, amb l'objectiu que servissin d'escarment, es duïen a terme en llocs públics perquè la població les presenciés. Sovint, a més, la pena capital incloïa un seguit de maltractaments i tortures prèvies per tal de fer més cruel la mort del condemnat.

En aquest punt els cristians no podem evitar de tenir presents els turments i la crucifixió de Jesús, així com posteriorment la mort violenta de tants màrtirs innocents, sobretot durant l'Imperi romà. Aquests actes inhumans aplicats sobre els fidels innocents en els primers segles de l'Església per força havien de marcar el cristianisme; religió que malgrat errors i excepcions ha sentit sempre un especial



Un acte contra la pena de mort als Estats Units.

horror per la violència. Va ser justament en el context d'una societat cristiana, la de l'Europa contemporània, que es va començar a qüestionar la moralitat de la pena de mort. Així en ple segle XIX veiem per primer cop l'abolició de la pena de mort en alguns estats alemanys l'any 1848, o a Grècia l'any 1862. Amb aquests antecedents a poc a poc la supressió de la pena capital es va anar fent realitat al llarg del segle XX a gran part dels països occidentals, i avui dia al món ja són majoria els estats que l'han abolit.

Pràctica anticristiana

Tot i això avui encara hi ha desenes de països que la posen en pràctica, la majoria dels quals tenen greus mancances de

democràtiques i nivells elevats de pobresa. Però hi ha excepcions importants, perquè sistemes democràtics com ara els Estats Units i el Japó també l'apliquen. Les raons que esgrimeixen els governs que donen suport a la pena de mort són les mateixes que les dels mandataris de fa 4.000 anys: que s'eliminen persones indesitjables o que són un perill per a la societat; que serveix d'escarment per a altres possibles criminals; i fins i tot que resulta més barat executar un presoner que mantenir-lo durant anys!

No costa gens observar que aquests arguments són d'un simplisme aclaparador i mancats de l'ètica més mínima. Les raons per abolir la pena de mort, en canvi, són nombroses, ben fonamentades moralment i responen a una visió de la vida op-

timista, humana i espiritual. Entre els contraris a la pena de mort hi ha els grans organismes internacionals com ara l'ONU, diverses organitzacions pro drets humans, entre les quals destaca la Comunitat de Sant Egidí, i naturalment l'Església catòlica.

Una de les primeres raons per oposar-se a aquesta pràctica és que no és un acte de justícia ni de reparació, sinó una venjança de les més atàviques. La pena de mort s'inscriu en la tradició de la primitiva llei del talió, aquella que afirma que la violència es resol amb la violència. No cal dir que aquesta afirmació és totalment falsa i contrària al cristianisme. De fet el segon argument en contra de la pena capital és que contràriament al que sovint s'ha dit, les execucions no fan disminuir l'índex de criminalitat. Així, per exemple, la violència i els crims en realitat són més abundants als estats nord-americans que apliquen la pena de mort, mentre que els que no la tenen gaudeixen de més seguretat.

En tercer lloc la pena de mort és un càstig irreversible, que no té en compte la capacitat humana del penediment o de la millora personal, ni considera la possibilitat de rehabilitar el suposat criminal. També hi ha el perill real que s'executin persones totalment innocents, com ha passat en més d'una ocasió. Aplicant aquest càstig inhumà s'enderroquen alguns dels principis cristians més bàsics: la bondat de l'ésser humà com a creació de Déu i l'esperança que l'Esperit Sant canviï el cor dels homes.

En darrer lloc aquesta pràctica infringeix un dels manaments bàsics de la tradició judeocristiana, el «no mataràs», i prescindeix del principi evangèlic d'estimar el proïsme com a un mateix. En efecte, un dels fonaments del cristianisme és que tot ésser humà ha estat creat per Déu i que per aquesta raó ningú té dret a

181 Ciutats contra la Pena de Mort

La Comunitat de Sant Egidí ha presentat a Roma la nova edició de *Ciutats contra la Pena de Mort*, que tindrà lloc el 30 de novembre a totes les ciutats adherides a la iniciativa, actualment 181. Són ciutats que es comprometen no només a abolir la pena de mort, en el cas que els seus estats la mantinguin, sinó a promoure una cultura de pau a tots nivells. Enguany Catalunya ha aportat municipis com ara La Garriga, La Fatarella, Parets del Vallès o Sant Adrià de Besòs. Entre les ciutats noves destaquen moltes localitats italianes i ciutats del món, especialment d'Estats Units i del Japó, on encara es manté la pena capital. Mario Marazziti, el responsable de la Comunitat de Sant Egidí a Roma, va dir en una roda de premsa que «voler combatre la mort amb la mort no es legitima, i el que és pitjor és que l'Estat, la màxima instància, qui aplica la pena». Marazziti va demostrar que la pena de mort no ajuda a disminuir la taxa de criminalitat i va citar el cas del Canadà, i va manifestar que «no hi ha justícia sense vida». Marazziti va cloure la presentació recordant que «l'Estat no pot baixar al nivell de

qui ha comès un homicidi» i es va mostrar esperançat per la sensibilització que s'està aconseguint per abolir definitivament la pena de mort al món.

«Perdoneu, només tinc nou mesos»

Nick Yarris, un excondemnat a mort que era innocent i ha passat 23 anys al braç de la mort, va oferir el seu testimoni començant amb un esfereïdor «Perdoneu, només tinc nou mesos». Yarris es va presentar així perquè només és al carrer des del gener, després d'haver viscut més de dues dècades isolat a presons d'alta seguretat a Pennsilvània acusat d'un crim que mai no va cometre. Yarris va criticar l'administració del seu país que vol «exportar la democràcia i la dignitat de la persona» però que en realitat «només porta dolor i misèria, com a l'Iraq». «Allà dins hi ha homes innocents», va clamar Yarris, que llua una creu daurada i recordava a la opinió pública que el seu país estava apunt d'executar un jove de trenta anys, Dominique Green. Tot i les peticions en què molts grups cristians han partici-

pat per aturar aquesta mort, Green va ser executat aquell vespre en què la Comunitat de Sant Egidí presentava al món la seva campanya de Ciutats Contra la Pena de Mort.

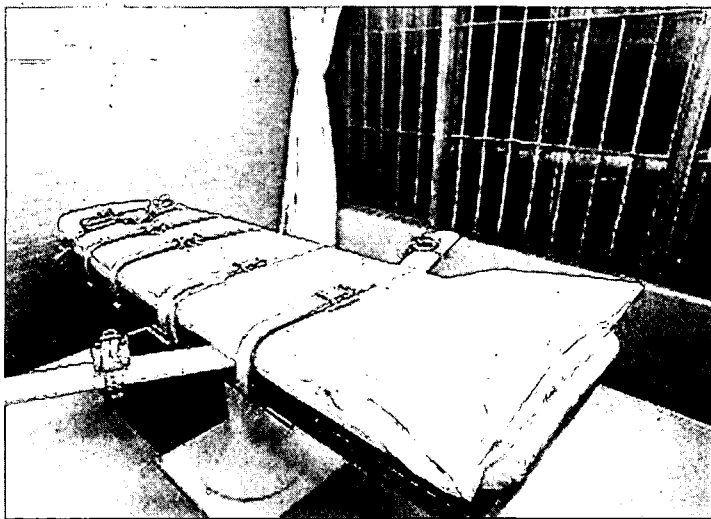
També va oferir el seu testimoni atge Ray Krone, que juntament amb Yarris i amb William Nieves estan recorrent Europa per explicar «l'absurditat de la pena de mort», tal i com van definir-la. Krone va explicar com un dia qualsevol, a la tarda, va ser arrestat per un crim que no havia comès. Onze anys després d'haver estat al corredor de la mort s'ha demostrat amb les proves de l'ADN que el dia del crim, Krone dormia tranquil·lament a casa seva on vivia amb la seva dona i els seus fills. «Els homes no poden posar-se al lloc de Déu i decidir de treure la vida a ningú», va explicar Krone, que considera que «aquests anys que he estat tancat m'han servit per tenir molta fe, i per entendre que potser la meua vida comença ara a tenir sentit, ara que puc explicar a la gent les atrocitats del corredor de la mort i de la pena de mort als Estats Units». (Miriam Díez Bosch)

llevar-li la vida. Per això podem afirmar que les societats que aproven la pena de mort no s'han assabentat del missatge evangèlic del perdó i demostren que ignoren un dels principis cristians per excel·lència: que la vida és un do de Déu.

Veus d'esperança

Les opinions contràries a la pena de mort són fortes i cada cop més nombroses. L'Església s'ha manifestat sovint condemnant aquest càstig que practiquen alguns estats. Així en l'encíclica *Evangelium vitae* el Sant Pare es refereix a «el valor sagrat de la vida humana des del principi fins al final» i en «el dret de cada ésser humà a veure respectat totalment aquest bé primari seu» (Introducció, 2). El Pontífex també afirma que «Déu es proclama Senyor absolut de la vida de l'home, creat a la seva imatge i semblança. Per tant, la vida humana té un caràcter sagrat i inviolable, en el qual es reflecteix la inviolabilitat mateixa del Creador» (53). En el mateix document Joan Pau II es congratula pel fet que hi ha «una tendència

progressiva a demanar-ne una aplicació molt limitada i, fins i tot, l'abolició total» (56). Finalment el Papa declara fermament que «confirmo que l'eliminació directa i voluntària d'un ésser humà innocent és sempre greument immoral» (57). Recentment, en el darrer Congrés Eucarístic Internacional, celebrat a Mèxic el mes d'octubre passat, també es va esmentar la pena de mort: «Es nota una aversió més forta a la pena de mort i a la guerra com a



Una sala d'execucions moderna.

solucions dels conflictes» (24).

Des de les associacions pro drets humans també es treballa amb insistència per conscienciar societat i governants de l'error que suposa aplicar la pena de mort. La Comunitat de Sant Egidi, una de les més actives en aquest tema, afirma que «la lògica de "l'ull per ull i dent per dent"

Països amb pena de mort

Actualment els països que no apliquen la pena de mort són 108, mentre que els que la mantenen són 87. Alguns d'aquests darrers són: Aràbia Saudita, Algèria, Autoritat Palestina, Bangladesh, Bielorrússia, Cuba, Egipte, els Estats Units, les Filipines, Kenya, Kuwait, el Marroc, el Sudan, Taiwan, Tunísia, la Xina, República Democràtica del Congo, l'Iran, el Japó, Nigèria, el Paquistán o el Vietnam. D'aquests el que més execucions du a terme al cap de l'any és la Xina, sovint més de mil! Els altres governs que apliquen més la pena de mort són l'Iran, la República Democràtica del Congo i els Estats Units, que han arribat a executar al voltant del centenar de persones en un sol any. Aquestes xifres, però, en els països menys democràtics, fins i tot es queden curtes, ja que inclouen les execucions extraoficials, molt abundants.

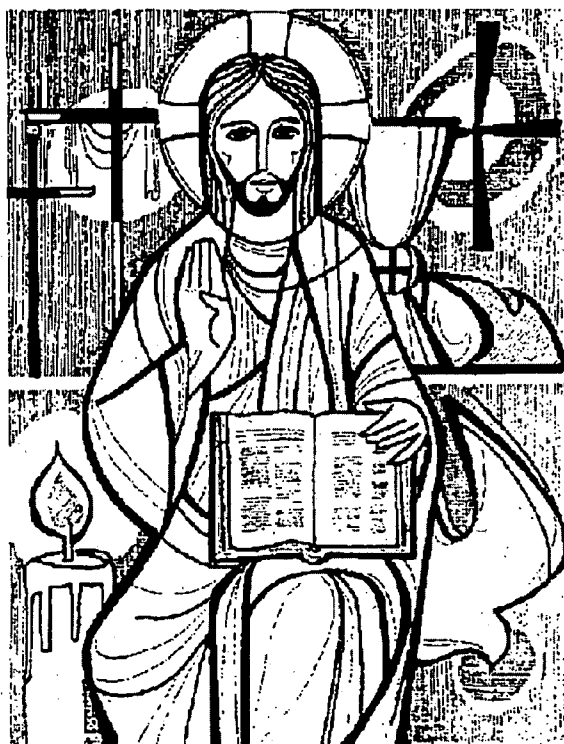
En certs països la pena de mort s'aplica per raons molt arbitràries, i sovint es fa servir com a arma política per reprimir els dissidents, com en el cas de la Xina. En certs països islàmics com el Sudan, Aràbia o alguns estats de Nigèria, les execucions es fan públicament, a vegades amb la participació de la població i amb sistemes tan cruels com ara la lapidació.

es percep com a arcaica i inacceptable a bona part del nostre planeta» i que s'ha de «superar aquesta forma inhumana de tractar les persones que han comès crims, fins i tot els més greus». Una altra entitat abolicionista que s'ha implicat especialment en la lluita contra la pena capital és Amnistia Internacional, que l'any 1977 ja va publicar l'anomenada *Declaració d'Estocolm*, en la qual exhortava els governs d'arreu del món a posar fi a les execucions.

En l'àmbit de les Nacions Unides també s'han fet esforços per eradicar la pena de mort. En aquest sentit s'han firmat diversos protocols facultatius en els quals els estats signants es comprometen a no fer servir aquesta pràctica. En els diver-

sos protocols rubricats s'hi han anat afegint països nous, però encara n'hi ha bastants que no hi participen.

En general, però, podem dir que l'evolució ha estat positiva en els darrers anys i que l'abolició es va estenent. El concepte cristià de la vida humana com un do i un tresor ha anat quallant gràcies al missatge de l'Església i de nombroses organitzacions pro drets humans. Malgrat que les execucions encara són una realitat trista a diversos indrets del món, la veritat és que la tendència abolicionista és clara i que en general hi ha la confiança que s'arribarà a la desaparició d'aquesta pràctica anticristiana. (E.B.)



Vetlla Extraordinària de Crist Rei

Basílica del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo

20 de novembre de 2004

Organitza el Consell Nacional de l'Adoració Nocturna Española

Tots esteu convidats a participar en aquesta Vetlla de Crist Rei

Ordre de la reunió

18 hores

Salutació:

Don Pedro García Mendoza
(President del Consell Nacional)

Presentació de l'acte:

Don Gregori Peña Martínez
(President de la Secció del Tibidabo)

18,15 hores

"La Vigília Centro de Nuestro Carisma"

Don Francisco Garrido
(Vicepresident del Consell Nacional)

18,40 hores

Col·loqui obert

19 hores

"La Oración Litúrgica en las Vigílias"

Rvdo. P. José Francisco Guijarro
(Vicedirector Espiritual del Consell Nacional de l'ANE)

19,30 hores

Col·loqui obert

20 hores

Descans

20,30 hores

Àgape fraterna

21,30 hores

Solemne Vetlla en la Festivitat de Jesucrist Rei de tot el món

Presidida per **Mons. Joan Martí Alanís**, arquebisbe emèrit de la Seu d'Urgell

Sant Egidi

La Comunitat de Sant Egidi és una entitat de laics creada a Roma l'any 1968 per Andrea Riccardi a la llum de la Concili Vaticà II. Hi pertanyen més de 50.000 persones i té representació a més de 70 països. L'organització té dos eixos bàsics d'actuació: l'ecumenisme i el compromís amb els drets humans. En l'àmbit de la pena de mort el responsable de l'organització a Barcelona, Jaume Castro, declara que «el Manifest per una Moratòria Universal, promogut per la Comunitat de Sant Egidi l'any 1998, ha ajudat la difusió i el creixement d'una sensibilitat sobre aquests temes amb la recollida de més de 5 milions d'adhesions. Per primer cop s'ha creat un front únic, interreligiós i intercultural contra la pena de mort. Juntament amb moltes altres associacions internacionals treballem per la moratòria, per aturar les execucions dels menors, per l'abolició total. L'acord entre els diversos organismes internacionals compromesos en aquesta fita ens sembla decisiu per ser més forts».

Sant Egidi també és la impulsora, juntament amb la regió toscana, de la Jornada Internacional de les Ciutats per la Vida, contra la pena de mort. Segons Castro «les protagonistes són les ciutats del món compromeses a demanar la moratòria de la pena capital que, amb un gest simbòlic, il·luminen un monument significatiu, precisament el dia en què es recorda la primera abolició al món, el 30 de novembre del 1786, per part del Gran Ducat de Toscana». La iniciativa aplega 170 ciutats d'arreu del món, inclosa Barcelona, que el proper dia 30 il·luminarà l'Arc de Triomf.

Sant Egidi participa en nombroses campanyes abolicionistes que organitza amb altres entitats compromeses. Així l'any 1999 va realitzar juntament amb Amnistia Internacional la campanya Projecte 2000 per a la suspensió de la pena de mort. Amb aquestes iniciatives la Comunitat pretén fer entendre que «la pena de mort és un indicador de la barbàrie present en una societat. Ens n'hem adonat en els darrers anys, en els quals s'ha instaurat un clima de guerra. Els horrors de mort i violència que la guerra i el terrorisme comporten inevitablement, provoquen una disminució del valor de la vida i del respecte per la dignitat de la persona».

Per a Sant Egidi el camí és un altre: «Algunes decisions valentes de perdó i reconciliació, expressades per parents de víctimes de crims aberrants, demostren com és possible recrear en ells mateixos la pau i comunicar-la. Aquestes decisions, acompanyades de demandes de perdó de molts condemnats a mort, cicatritzen profundament les laceracions i per això contribueixen a fer una societat segura molt més que els càstigs extrems.»

La Comunitat de Sant Egidi també es posa en contacte amb diferents presos condemnats a mort arreu del món, amb els quals es manté una correspondència que els reclusos agraeixen profundament. Perquè com afirma Jaume Castro, «no es tracta de la recerca de la seguretat a través de la violència, sinó de la certesa que en cada home hi ha el bé que dona la força de creure, en qualsevol situació, en qualsevol dificultat, que és possible vèncer el mal».

L'ENTREVISTA

Nieves forma part d'una organització que treballa contra la pena de mort

La tardor del 1993 William Nieves va ser acusat sense proves de l'assassinat d'un noi deu mesos abans. Durant el judici William va ser defensat per un advocat que no havia treballat mai en casos d'assassinat, no es van cridar a declarar testimonis que l'haurien exculpat i ell no va poder demostrar la seva innocència. En aquestes condicions va ser condemnat a morir mitjan-

çant una injecció letal. Des del corredor de la mort va formular al·legacions contra la sentència i va fer mans i mànigues per tal que se li fes un judici just. Finalment ho va aconseguir i en aquesta segona ocasió es van aportar prou proves i testimonis que demostraven que era innocent. Quan va sortir en llibertat ja havia passat sis anys tancat, però havia demostrat no només

la seva innocència sinó també la crueltat i la injustícia de la pena de mort.

La Comunitat de Sant Egidí l'ha convidat fa poc a explicar la seva història a diverses ciutats europees. Els dies 26 i 27 d'octubre va ser a Barcelona, on ha fet una crida als ciutadans perquè es mobilitzin per assegurar un dret tan fonamental com el dret a la vida.

«Les organitzacions abolicionistes necessiten desesperadament suport financer»

—Com el va ajudar la fe en Déu durant els sis anys al corredor de la mort?

—Em va ser un gran suport espiritual, perquè em va mantenir fort i em va ajudar a entendre que no podia sucumbir a la desesperació. La fe em va servir per escapar de la terrible confusió en què em trobava i cercar solucions

—Va poder mantenir el contacte amb la família?

—Gràcies a Déu sí, i la veritat és que la comunicació amb ells va ser clau. En aquestes situacions és fonamental mantenir el contacte amb els que et són propers, amb la gent que estimes. En el meu cas la família em va ajudar molt amb la seva presència.

—El podien visitar sovint?

—Sí que em venien a visitar amb freqüència, però la veritat és que no ho tenien fàcil. La presó era a l'altra punta de l'estat de Pennsilvània, a deu hores en cotxe de Filadèlfia, la nostra ciutat. Això, és clar, no facilitava les coses a la meua família ni a la dels altres presoners. Cal pensar que cada visita sortia força cara comptant entre d'altres la gasolina i els peatges, i més encara quan tens pocs recursos. Els pares d'altres presoners, a més, eren grans, tenien problemes de salut i no podien visitar els fills gaire sovint.

—Com va conèixer la Comunitat de Sant Egidí?

—Hi vaig entrar en contacte un cop ja vaig ser lliure. Concretament vaig conèixer la comunitat de Sant Egidí a Califòrnia durant una conferència a favor de l'abolició de la pena de mort amb la germana Helen, la famosa monja pro drets humans. Durant els meus sis anys de captiveri, però, no coneixia cap ONG.

—Va haver de lluitar sol, doncs, contra la injustícia en què es trobava?

—Sí, al corredor de la mort estàs sol en molts sentits, encara que com ja he dit tenia el suport incondicional de la meua família.

—El Corredor de la mort li va canviar la manera de veure la vida?

—Em va fer entendre que fora dels Estats Units també hi havia gent que es preocupava per la situació dels drets humans al meu país. Em vaig adonar que als EUA hi ha una actitud hipòcrita en el tema dels drets humans: d'una banda es parla sobre drets humans i després les accions que emprenen per ensenyar al món que ells són els líders violen completament aquests drets. Aquesta situació, però, també es



William Nieves.

PENNSYLVANIA ABOLITIONISTS
UNITED AGAINST THE DEATH
PENALTY
P.O. Box 58128
Philadelphia, PA 19102 (EUA)
Phone: 215-724-6120
Fax: 215-729-6189
E-mail: PAUADP@aol.com

dóna en molts altres països que apliquen la pena de mort.

—La victòria de Kerry hauria canviat les coses?

—No crec que unes simples eleccions ho puguin canviar. Tot i això, ara hi ha tres places vacants al Tribunal Suprem dels EUA, Bush sel·leccionarà tres magistrats que tinguin la seva mateixa visió de justícia, especialment en allò relacionat amb la pena de mort. Kerry, en canvi, ha parlat públicament contra la pena de mort. Ell és un catòlic devot i per tant no dóna suport a la idea de prendre la vida a un ésser humà. S'ha mostrat contrari als càstigs corporals, a la pena de mort i l'avortament... Està a favor de la vida humana. La seva visió podria haver tingut una influència important, encara que és cada estat qui té competència directa si aboleix o no la pena de mort.

—La població nord-americana dóna suport a la pena de mort?

—No, la majoria dels americans no hi donen suport. S'han fet alguns referèndums no vinculants que han donat un resultat força clar. Així, a Pennsilvània, el meu estat, va resultar que un 72% dels ciutadans s'estimarien més que el govern trobés una alternativa a la pena de mort. Tot i aquesta clara majoria la pena capital es continua aplicant. I això, malgrat que les estadístiques a més ens diuen clarament que el nombre de crims és molt més baix en els estats que no tenen pena de mort. Per tant l'argument que diu que la pena de mort és un escarment que redueix la violència és totalment fals.

—Així, quines raons tenen els polítics per aplicar la pena de mort?

—Crec que la raó principal és que s'ha convertit en un símbol de fortaleza política contra el crim, i es fa servir políticament per guanyar vots entre certs sectors.

Un polític que no dóna suport a la pena de mort sovint és vist com a feble, mentre que un que hi està d'acord dóna sensació de fermesa i seguretat a bona part de la població. El mateix passa amb el tema de la guerra.

—Quin missatge té per als polítics d'arreu del món?

—M'agradaria veure com els països que no tenen pena de mort apliquen mesures dràstiques als EUA, per fer-los veure que s'equivoquen. S'hauria d'organitzar un embargament —tal com fan ells amb diversos països del món— perquè es prenguin seriosament els drets humans. Es tractaria de crear un embargament econòmic efectiu fins que la pressió els fes posar fi a la pena de mort, a aquesta màquina de matar. Els EUA s'han d'adonar tard o d'hora que la majoria de països civilitzats ni apliquen ni donen suport a la pena de mort.

Ja sé que això pot sonar idealista, però només cal pensar en el règim de l'apartheid a Sud-Africa, que va ser eliminat gràcies a l'esforç i la perseverança de molta gent. Aconseguir-ho semblava impossible, però bé que es va poder fer, oi?

—Què més vol aconseguir amb el seu cicle de xerrades a Europa?

—Vull fer una crida directa d'ajut urgent: moltes de les organitzacions pels drets humans i contra la pena de mort als EUA necessiten desesperadament un suport financer de la resta del món. Es fa molt difícil obtenir aquest suport als EUA, fan falta molts diners i no sempre se'n disposa. Les dificultats per continuar són notables i algunes entitats no ho han pogut aguantar. Jo formo part de Pennsylvania Abolitionists, una de les més importants i que ha estat un exemple per a moltes altres. Per això no podem permetre que les dificultats econòmiques ens ofeguin. Volem continuar escampant el nostre missatge contra la pena de mort!

Reportatge:
Eduard Bufrau

Bon dia!

Compren materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimon o en Pau al
972 645 262

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, ascensor, sala d'estar, seguiment mèdic i sanitari, animació, caliu humà. Estades temporals i indefinides. Poques places. Campoamor, 56 - Barcelona.

Tel. 934 274 453

Del 5 al 12 de desembre del 2004

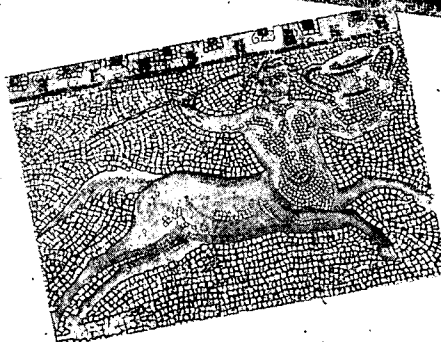
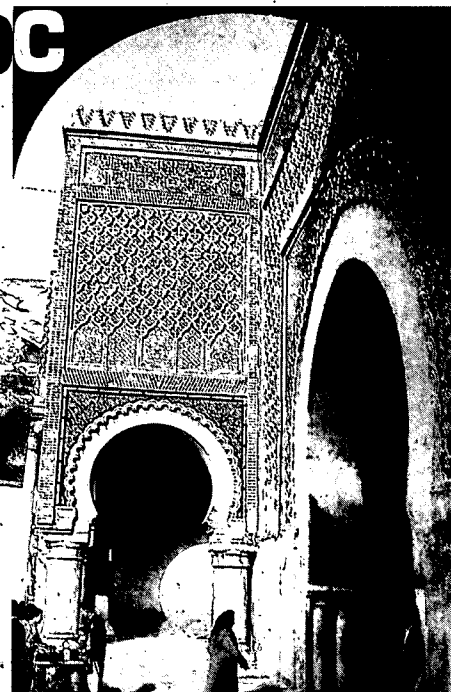
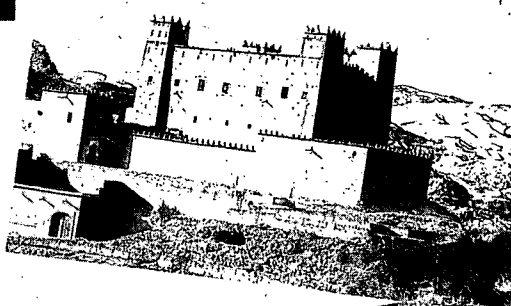
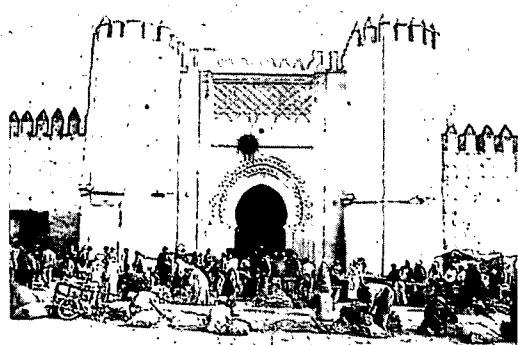
VIATGE AL MARROC

VISITAREM:

- MARRÀQUEIX
- OUARZAZATE
- TINEHR
- ARFOUD
- IFRANE
- FEZ

RUTA DE LES CASBAHS:

- ✓ La vall de les roses
- ✓ Les gorges del Todra
- ✓ Dunes de Merzouga
- ✓ La vall de Ziz
- ✓ Mont Atlas, el bosc dels cedres gegants



- Excursions amb 4 x 4 i passejades en camell
- Allotjament en hotels de 4/5* i haimas (tendes berbers)
- Una nit al desert, una experiència inoblidable. Us agradarà



DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

Del 28 de desembre al 4 de gener del 2005

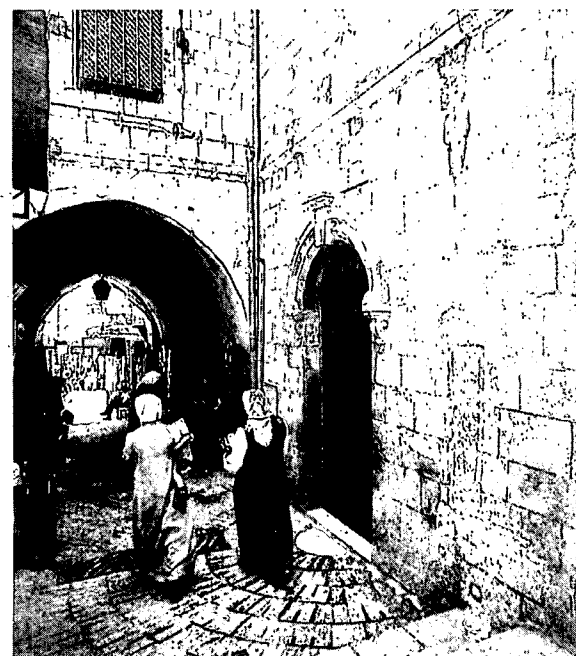
Pelegrinatge a TERRA SANTA

Especial de recolzament als nostres germans

Guiatge religiós a càrrec de Mn. Joan Jarque i Juglar

Oberta la inscripció

Demaneu informació



AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE



MERCATRAVEL S.A.

Malta

església en el món

El Congrés Internacional de Sacerdots vol «preveres sants»

■ El sacerdot és un «home de Déu», diu el cardenal José Saraiva Martins

LA VALLETA.— Sacerdots sí, però sobretot sants. És la idea que ha destil·lat el Congrés Internacional de Sacerdots a Malta, en què preveres de tot el món han compartit uns dies a la catedral de Sant Joan Baptista i al Centre de Congressos Mediterrani.

Preveres més sants i més arrelats a una espiritualitat cristocèntrica i mariana és la conclusió del Congrés Internacional per a Sacerdots que es va celebrar a finals d'octubre a l'illa de Malta. *Sacerdots com a forjadors de sants pel nou mil·lenni* va ser el títol de l'homilia inaugural de l'encontre pronunciada pel cardenal Darío Castrillón Hoyos, prefecte de la Congregació per al Clergat, que va insistir en el «sacerdot com a home de Déu» i com a «obra gran de la misericòrdia de Déu».

El cardenal José Saraiva Martins, prefecte de la Congregació per a la Causa dels Sants, va explicar en una conferència sobre *La santedat de Maria que aclareix la vida i el minis-*

teri sacerdotal que «la sobrietat amb què l'Evangeli parla de Maria no s'ha d'entendre com la irrellevància de la seva figura» i va suggerir incentivar la formació mariana en seminaris i instituts d'estudis, i en la formació permanent del clergat. «En aquest congrés s'han posat en relleu les diferents i complementàries categories de la santedat: trinitària, cristològica, pneumatològica, eclesial, eucarística i apostòlica. Jo em pregunto: no és Maria un compendi que reflecteix totes aquestes dimensions de la santedat? Heus aquí doncs per què nosaltres, sacerdots, sentint-la com a matriu del nostre sacerdoci, hem d'estimar-la amb amor filial.»

El congrés de sacerdots va cloure

amb les paraules del cardenal Cormack Murphy O'Connor, arquebisbe de Westminster, que a l'homilia de comiat va explicar com la primera vegada que va llegir el document *Presbyterorum ordinis* (dedicat als sacerdots) va quedar «una mica decebut» però que en el document *Lumen gentium* del Concili va trobar «el sentit del sacerdoci». «Estimats amics, no són temps fàcils per als sacerdots: però mai no va ser fàcil rebre tan solemne responsabilitat», va reconèixer. El cardenal O'Connor va recordar que el sacerdot «du la bona nova als pobres, guareix els cors trencats, proclama la llibertat als captius, consola els afligits». «Penso que mai, mai, hauríem de desanimar-nos i comprendre que la nostra identitat està configurada a Jesucrist, model per a tots nosaltres, i per ell, les proves i els patiments de la vida formaven part de la seva vocació.»

Miriam Díez i Bosch



La catedral de Sant Joan Baptista, un dels escenaris del congrés.

VATICÀ

El Papa rep els participants de la plenària de Justícia i Pau

CIUTAT DEL VATICÀ.— La doctrina social de l'Església és molt útil si «ajuda els cristians en la vida diària». Ho va dir el Papa als participants en l'assemblea plenària del Consell Pontifici Justícia i Pau, que han celebrat a Roma la seva reunió anual coincidint amb la presentació del compendi de Doctrina Social de l'Església, publicat pel mateix dicasteri. El Papa va rebre el nodrit grup de participants suggerint que «la doctrina social de l'Església ha de ser més coneguda, difosa integralment i testimoniada amb una acció pastoral constant i coherent». Joan Pau II veu en el compendi «un mitjà per ajudar els cristians en el seu compromís diari per construir un món més just, en la perspectiva evangèlica d'un veritable humanisme solidari». La globalització dels afers socials «convida l'Església a reconèixer i afirmar la centralitat de l'ésser humà en tots els àmbits i en totes les manifestacions de caràcter social», va dir el Pontífex. (M.D.B.)

Les arrels cristianes d'Europa, un «aval» per al futur

CIUTAT DEL VATICÀ.— El passat és una bona garantia per a un futur. Ho pensa el Papa en termes europeus i cristians: «Tenir en compte les arrels cristianes del continent significa avalar-se d'un patrimoni espiritual que segueix essent fonamental per al desenvolupament futur de la Unió.» La signatura del Tractat Constitucional Europeu és «un moment significatiu d'una nova Europa a la qual seguim mirant amb confiança», revela el Papa, conscient que estem davant «d'un camí llarg i que es presenta cada vegada més comprometedor». Joan Pau II va dir, abans de resar l'Àngelus del diumenge 31 d'octubre, que «la Santa Seu sempre ha estat favorable a la promoció d'una Europa unida en virtut d'aquells valors comuns que formen part de la seva història». (M.D.B.)

Joan Pau II esperona la llibertat religiosa a l'Iran

CIUTAT DEL VATICÀ.— El Papa vol que l'Iran respecti la llibertat religiosa i de culte, i així ho ha dit al nou ambaixador del l'Iran davant la Santa Seu, Mohammad Javad Faridzadeh. El diplomàtic va ser rebut pel Papa el 29 d'octubre en una audiència on el Pontífex va remarcar la preocupació «pel deteriorament de la situació internacional». El Papa va afirmar que cal reforçar les Nacions Unides i que «la Santa Seu no escatimarà esforços per convèncer els responsables dels Estats per tal que renunciïn sempre a la violència o a la força». El Papa va ratificar les paraules del nou ambaixador en dir que «els creients tenen el deure d'anunciar els valors fonamentals expressats en la religió».

També va afegir que «els catòlics donen testimoni d'una cultura de la vida que respecta l'ésser humà des de la seva concepció fins a la seva mort natural» i va destacar entre aquests drets «el dret a la llibertat religiosa». «La Santa Seu compta amb el suport de les autoritats iranianes per permetre als fidels de l'Església catòlica presents a l'Iran, així com a altres cristians, la llibertat de professar la seva religió i afavorir el reconeixement de la personalitat jurídica de les institucions eclesiàstiques.» Pel que fa a la llibertat de culte, va precisar que «és només un aspecte de la llibertat religiosa». (M.D.B.)

Contribució cristiana per reconstruir l'Iraq

CIUTAT DEL VATICÀ.— El Papa va rebre el doctor Ayad Allawi, primer ministre iraquí, recordant-li que els cristians són a l'Iraq «des de temps apostòlics» i va subratllar la «contribució que fan al creixement de la democràcia i a la construcció d'un futur de pau a la regió». En una audiència centrada en la solidaritat i la pregària per les víctimes del terrorisme, el Papa va dir que es feia present i proper «al poble iraquí, tan provat pels tràgics patiments dels temps recents» i va fer saber al ministre que prega «per totes les víctimes del terrorisme, per les seves famílies i pels qui treballen generosament per reconstruir el país». Joan Pau II va fer saber que vol «encoratjar els esforços del poble iraquí per establir institucions democràtiques i representatives, en total respecte per les minories ètniques i religioses que sempre han estat una font d'enriquiment pel país». (M.D.B.)

Creat un vicariat apostòlic a Brunei

CIUTAT DEL VATICÀ.— Joan Pau II ha creat el vicariat apostòlic de Brunei, al sud-est asiàtic, i ha nomenat com a primer bisbe Mons. Cornelius Sim, fins ara prefecte apostòlic en aquest sultanat. La prefectura apostòlica de Brunei l'havia creat el Papa el 1997. El vicariat abasta el territori d'aquest sultanat, que té uns 347.000 habitants. La religió d'estat és l'islam (suní). Les altres religions són acceptades «amb una certa flexibilitat, tot i que es tendeix a ignorar-les o a fer desaparèixer qualsevol signe de la seva presència», explica la Santa Seu. «El govern vol crear una societat musulmana, es pensa introduir l'any 2010 la llei de la sharia», la llei islàmica. El país va ser evangelitzat pels missioners de Mill Hill, fins que van ser expulsats el 1988, quatre anys després de la independència de l'antic protectorat britànic. Al país hi ha tres parròquies amb quatre sacerdots, dues religioses i dos seminaristes majors. A més hi ha 84 catequistes. L'Església catòlica compta amb quatre escoles amb un total de 2.500 alumnes. (Zenit)

Israel

Trobada de les delegacions vaticana i israeliana

■ El pare Jaeger explica l'estat de les converses

JERUSALEM.— La qüestió de l'accés de l'Església als tribunals civils i la subjecció a l'impost municipal sobre les propietats continuen entre els punts pendents d'aclarir entre les delegacions d'Israel i de la Santa Seu. Aquestes han celebrat dos dies de negociacions a Jerusalem, el 27 i 28 d'octubre.

Segons expliquen fonts properes a l'agència AsiaNews, les converses s'han desenvolupat «en una atmosfera molt cordial» i «s'ha registrat algun progrés en qüestions de caràcter técnicojurídic». Però encara està pendent de solució el rebuig d'Israel a garantir a l'Església l'accés als tribunals per defensar les propietats religioses i la qüestió de l'impost municipal de propietat, del qual l'Església n'estaria exempta, cosa que no reconeix Israel, segons les indicacions establertes per les Nacions Unides.

«La garantia de poder accedir al poder judicial per a la resolució de qualsevol controvèrsia sobre les propietats eclesiàstiques és una exigència de principi im-

prescindible perquè es refereix a un dels fonaments de l'Estat de Dret», explica el pare David Jaeger, expert en qüestions jurídiques de la Custòdia franciscana de Terra Santa. I és que els conflictes sobre els drets de propietat —afegeix el religiós a l'agència del Pontifici Institut de Missions Estrangeres— han de «ser decidides pel poder judicial independent, i no pels polítics».

«Espero, com a jurista però també com a israelià, que sobre aquest aspecte Israel vulgui ser fidel a la idea que té d'ell mateix com a Estat de Dret», expressa. Pel que fa a l'impost municipal sobre les propietats, d'acord amb el pare Jaeger hi ha sobretot la impossibilitat jurídica de

contravenir les declaracions de l'ONU, esmentades en la pròpia declaració d'independència d'Israel.

Però és que a més, «l'Església no té i no tindrà els fons per pagar l'impost perquè viu sobretot d'almoines dels catòlics d'arreu del món», afegeix el portaveu franciscà. La pretensió de l'Estat que l'Església satisfaci els impostos municipals de propietat «podria comportar una reducció de la presència de l'Església en el territori», adverteix el pare Jaeger. «Confio que no sigui aquest l'objectiu de ningú», manifesta.

En qualsevol cas, com apunta l'expert jurídic en la Custòdia de Terra Santa, «amb la bona voluntat de totes dues parts aquestes negociacions produiran efectes positius en el respecte dels drets», de les dues. «Està també el fet que l'Acord Fonamental, signat per totes dues parts el 1993, esperi la conclusió de les negociacions en curs perquè se'n reconegui la validesa», assenyalà. (Zenit)

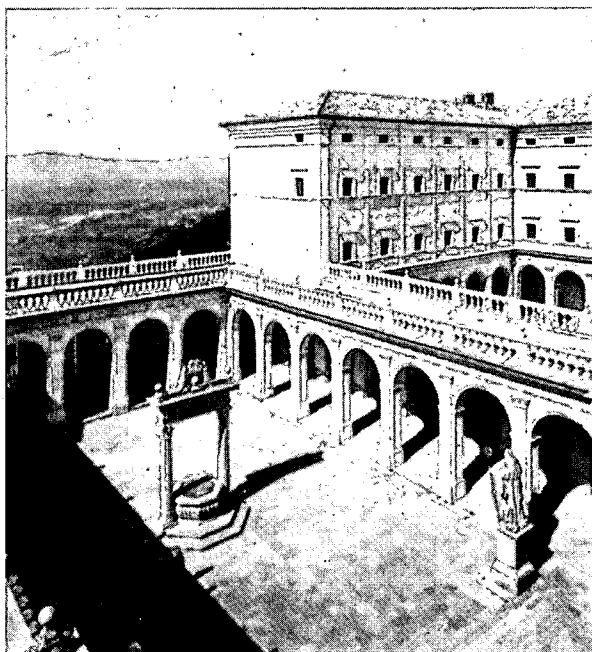
ITALIA

El P. Abat Soler parla de la relació de Montserrat amb Europa

MONTECASSINO.— El P. Abat de Montserrat, Josep M. Soler, va participar el 23 i el 24 d'octubre en una trobada de representants de les abadies més importants d'Europa i de polítics europeus especialment significatius, organitzada per l'abadia de Montecassino (Itàlia). El motiu d'aquesta trobada va ser la celebració del 40è aniversari de la proclamació, per part de Pau VI, de sant Benet com a patró d'Europa. Durant els dos dies, els responsables de les comunitats monàstiques van fer una breu explicació sobre la història del seu monestir i la incidència que aquest ha tingut al seu territori i al conjunt d'Europa.

L'exposició del P. Soler va tractar sobre la irradiació de Montserrat a Europa i a Amèrica. Va esmentar el paper de la comunitat benedictina de Montserrat a l'Església i a la societat, a Catalunya i a Espanya, tot subratllant-ne l'actitud en defensa dels drets humans i del l'acollida de persones i de grups perseguits durant les dues dictadures viscudes a Espanya en el segle XX. El P. Abat va justificar l'actitud de Montserrat emparant-se en l'Evangeli, que «ens ha dut sempre a acollir les persones i a respectar profundament la seva dignitat abans de preguntar-los per les seves idees i la seva filiació política, social o religiosa».

El P. Josep M. Soler va explicar que aquesta manera d'actuar «va comportar problemes amb les dictadures de Primo de Rivera i de Franco, però això ha permès a la comunitat adquirir un patrimoni i una autoritat moral». El P. Abat va afirmar en la seva exposició que encara avui, que vivim en un món «cada vegada més temptat per l'individualisme, el sectarisme, la lluita implacable i la polarització a tots els àmbits», és vàlid «el desig d'oferir com a presència cristiana concreta



L'abadia de Montecassino va organitzar la trobada.

enmig dels nostres contemporanis un espai humà i material on s'intenta viure la pau, el redescobriments i el domini d'un mateix, el silenci, la trobada serena i pregona, la pregària; en una paraula: l'Evangeli».

El P. Abat va acabar la seva intervenció citant la vocació de servei a la cultura que ha inspirat Montserrat des de segles, i que du a terme avui dia a través de l'editorial (Publicacions de l'Abadia de Montserrat), del Museu de Montserrat, de l'Escolania i de les col·laboracions amb universitats eclesiàstiques i civils. (C.C.)

VENEÇUELA

IV Trobada Continental de la Pastoral de Drets Humans

CARACAS.— L'empobriment i l'exclusió social, juntament amb els fenòmens de corrupció en les democràcies més febles, es compten entre els principals problemes que amenacen els drets humans dels pobles llatinoamericans. Així ho assenyalen en la seva declaració final els 68 delegats de 19 països llatinoamericans que van participar en les sessions de la IV Trobada Continental de la Pastoral de Drets Humans, celebrat a Caracas (Veneçuela) del 4 al 9 d'octubre. Segons els participants, l'empobriment creixent i l'exclusió estan «causats per un model de desenvolupament que genera una distribució injusta de les riqueses, un augment de la dependència, que exigeix el pagament d'un oneros deute extern i (que) en el nivell intern crea una bretxa cada cop més gran entre rics i pobres».

Juntament amb una ferma defensa del valor de la vida humana des de la seva concepció, en el document final de la trobada es denuncien els atemptats freqüents als drets humans que representen tant el fenomen de la violència quotidiana i institucionalitzada com el desplaçament forçat de persones. Afegeix que «el narcotràfic s'incrementa en la majoria de països amb efectes perversos», alhora que grans sectors de la població pateixen «limitacions per accedir al sistema de justícia» deixant impunes nombrosos delictes, «sobretot aquells vinculats a la corrupció». Això no obstant, la declaració de Caracas valora la democràcia com el millor sistema per lluitar contra aquests mals. (Zenit)

ETIÒPIA

Mor Mons. Armido Gasparini

ADDIS ABEBA.— Després de 52 anys de vida missionera a Eritrea i Etiòpia, va morir el 21 d'octubre, a Addis Abeba, capital d'Etiòpia, Mons. Armido Gasparini, missioner combonià, vicari apostòlic emèrit d'Awasa, al sud d'Etiòpia, on Pau VI el va enviar com a prefecte apostòlic el 1973 i després com a bisbe el 1979. Tenia 91 anys i havia nascut a Lizzano, a Belvedere (Bologna). Als 17 anys Armido va entrar als missioners combonians. Després dels estudis teològics a la universitat Urbaniana de Roma i l'ordenació sacerdotal el 1938, va ser enviat a Gondar (Etiòpia), on va ser fet presoner durant la guerra. Enviat posteriorment a Asmara, va fundar i va dirigir al llarg de més d'una dècada el Comboni College, escola primària i secundària que va obtenir gran reconeixement a l'àmbit nacional.

Del 1959 al 1973 el P. Gasparini va estar a Roma, amb el càrrec de procurador general dels missioners combonians davant de la Santa Seu, fins al seu nomenament com a responsable de la incipient missió comboniana al sud d'Etiòpia. Home extraordinari per la seva intel·ligència, aprenentatge de les llengües, iniciativa, capacitat de treball i contactes amb les autoritats, benefactors i organitzacions, Mons. Gasparini va consagrar totes les seves energies del seu cor i la seva fe a la missió. També va fundar una congregació religiosa, les Serventes de l'Església, a la formació de la qual es va dedicar sobretot en els darrers anys. (Fides)

**VOLEU DONAR
SENTIT A LA
VOSTRA VIDA?**

Us hi ajudaria
una trobada
amb Déu.



EXERCICIS ESPIRITUALS

Dirigits per un sacerdot de la Unió Sacerdotal Lumen Dei. Inspirats en sant Ignasi, en règim d'internat i silenci.

20 - 21 DE NOVEMBRE
(Entrant el dia 19 a la nit)

Tel. 933 013 194

c/ Xuclà, 19 - 08001 Barcelona
Recessos externs els 2ns diumenges de cada mes

Espanya

La CEE es pronuncia sobre la llei de reproducció assistida

■ Emet una nota davant de l'aprovació del decret que aplica aquesta llei

MADRID.— El Consell de Ministres ha aprovat un reial decret llei que desvirtua les millores de la reforma de novembre del 2003 de la llei de reproducció assistida. Aquest decret permet «produir» embrions pràcticament sense cap mena de restricció, i obre la porta a

la recerca amb éssers humans en estat embrionari. Davant d'aquesta nova mesura que contradiu la dignitat de l'home i el seu dret a la vida, la Conferència Episcopal recorda algunes consideracions precedents sobre aquest tema, que publiquem íntegrament.

1. La producció d'éssers humans en laboratori, independentment del seu objectiu, contradiu la dignitat de la persona i és èticament inadmissible: «La Conferència Episcopal Espanyola ha denunciat en diverses ocasions la Llei de Reproducció del 1988 com una llei injusta. Al seu redós es viola el dret dels fills a ser engendrats en l'acte fecund de donació interpersonal dels pares» (*Una reforma per millor, però molt insuficient*, 25 de juliol del 2003, núm. 1).
2. L'experimentació amb aquests éssers humans «sobrants» dels processos de fecundació és un atemptat més contra la seva dignitat personal: «L'embrió humà mereix el respecte que cal a la persona humana» (Ibid., núm. 4).
- «Descongelar els embrions "sobrants" per reanimar-los i després treure'ls la vida en l'obtenció de les seves cèl·lules mare com a material d'experimentació és una acció greument il·lícita que no pot ser justificada per cap finalitat suposadament terapèutica» (*Per una ciència al servei de la vida humana*, 25 de maig del 2004, núm. 3.3).
3. «És previsible un augment del nombre d'embrions congelats i la reproducció agreujada d'una situació que ja havia creat una certa alarma social» (Ibid., núm. 3.2).



L'Església defensa la recerca amb cèl·lules mare procedents d'adults.

4. La recerca amb cèl·lules mare procedents d'adults és una alternativa real. Aquesta fructífera via d'investigació no implica cap problema ètic, i ha aconseguit ja resultats que l'Església encoratja i veu amb esperança.
5. Aquests experiments porten implícita l'aplicació dels seus resultats a la clonació amb fins terapèutics. «La veritat és que la clonació reproductiva i la clonació "terapèutica" o "de recerca" no són

dos tipus diferents de clonació: impliquen el mateix procés tècnic de clonació i difereixen únicament en els objectius que persegueixen» (*La Santa Seu a l'ONU sobre la clonació*, *Osservatore Romano*, ed. anglesa, 17 d'octubre del 2004, núm. 7). Tant l'una com l'altra atempten greument contra la dignitat de la persona.

La conclusió és clara: «Per molt noble que sigui la finalitat perseguida, és inacceptable moralment la producció, manipulació i destrucció d'embrions humans. Mai no es pot instrumentalitzar l'ésser humà. La ciència i la tècnica requereixen l'ètica per no degradar sinó promoure la dignitat humana (*Nota sobre la utilització d'embrions humans en la recerca sobre cèl·lules mare*, 19 de desembre del 2002, núm. 5).

Recordar aquestes exigències ètiques de la ciència no suposa ni recel ni oposició davant del progrés científic. És garantir que la ciència estigui sempre al servei de l'home i del seu veritable progrés. (C.C.)



Mons. Joaquín M. López de Andújar.

Mons. López de Andújar, bisbe de Getafe

MADRID.— El Papa ha nomenat bisbe de la diòcesi de Getafe a Mons. Joaquín M. López de Andújar y Cánovas del Castillo. La diòcesi de Getafe estava vacant d'ençà que el 24 de febrer del 2004 moria de manera sobtada el seu fins aleshores bisbe titular, Mons. Francisco José Pérez y Fernández-Golfín, primer bisbe de Getafe. Mons. López de Andújar era bisbe auxiliar de Getafe des del maig del 2001 i a la mort de Mons. Pérez y Fernández-Golfín va ser elegit administrador diocesà de Getafe. El nou bisbe de Getafe va néixer a Madrid el 1942. És batxiller en Teologia, llicenciat en Dret Civil i ha cursat un bienni de Teologia Catequètica. Des del 1991 era el vicari general de la diòcesi de Getafe, creada aquell mateix any i que, actualment, supera el milió dos-cents mil habitants. A la Conferència Episcopal Espanyola, Mons. López de Andújar pertany a la Comissió Episcopat del Clergat i és el responsable del Comitè per al diaconat permanent. (SIC)

Luisa Ortega, nova general de les carmelites missioneres teresianes

MADRID.— L'espanyola Luisa Ortega Sánchez ha estat elegida superiora general de la congregació de les carmelites missioneres teresianes. L'elecció va tenir lloc el 26 d'octubre en el marc del XIII capítol general. La Gna. Luisa Ortega, natural de Palència, va ingressar en la congregació el 30 d'octubre del 1964. Després de la professió perpètua, comença els estudis a Roma per llicenciar-se en Ciències Religioses per l'Institut Pontifici Regina Mundi. El 1976 torna a Espanya per formar part de l'equip de formadores del noviciat de la seva congregació a Palència i comença els estudis d'infermeria. Destinada posteriorment a Xile, allà desenvolupa una àmplia tasca pastoral en comunitats d'inserció. Del 1992 al 1997 s'encarrega de la formació de les novícies del país andí i va ser nomenada, també, superiora provincial. El 1998 va ser elegida consellera general, càrrec que ha desenvolupat fins al seu nomenament com a superiora general. (Ivicon)

Campanya anual de la JOC

MADRID.— La Joventut Obreira Cristiana ha presentat la seva campanya per a l'any 2004-2005, que té com a lema «La teva vida és mòbil? Mou-te!», que denuncia la mobilitat laboral que impedeix els joves realitzar-se personalment i comprometre's en la societat. En aquest sentit, destaca la flexibilització de la feina, la mobilitat i la inestabilitat com a factors que afavoreixen un perfil de jove desestructurat, sense horari ni companys de feina fixos. La JOC alerta sobre les situacions cada cop més rígides i extremes de pobresa i riquesa, i constata que s'està establint «un sistema educatiu competitiu i classista, uns mitjans de comunicació al servei del capital, una oferta cultural elitista i unes ciutats fabricades per a la superpoblació». En la presentació de la campanya, la JOC explica que «el nostre ésser cristià, que ens porta a descobrir i sentir la missió alliberadora de Jesús, ens encoratja a sentir-nos part activa de l'entorn social, ens demana que mirem la realitat des del lloc del patiment, amb indignació i amb una actitud de lluita i d'esperança». (C.C.)



CASA D'ESPIRITUALITAT del Santuari del Miracle

- **2.116 PERSONES**, durant l'any 2003, han participat en les diferents activitats de la Casa d'Espiritualitat del Santuari del Miracle.
- **VOSALTRES TAMBÉ**, veniu a passar uns dies a la Casa d'Espiritualitat, en un ambient acollidor de silenci, de reflexió, de pregària i de celebració. Us hi esperem.

PER A TOTHOM

DESEMBRE

del 4 al 8

RECÉS D'ADVENT

Director: P. Ignasi Fossas, monjo.

del 27 (tarda)
al 31 (matí)

Curs sobre Joan XXIII, mestre espiritual
Director: P. Hilari Raguér, monjo.

PER A INFORMACIÓ, INSCRIPCIONS I RESERVES.



CASA D'ESPIRITUALITAT
Tlf.: 973 480 045 Fax: 973 480 243
25287 EL MIRACLE (El Solsonès)
<http://personal.redestb.es/elmiracle>

Espanya

L'església «24 hores»
estrena un telèfon
gratuït

VALÈNCIA.— La parròquia Nativitat de la Mare de Déu, de la localitat valenciana de Burjassot, que roman oberta les 24 hores al dia, compta amb un telèfon gratuït, amb l'ajuda de la Conselleria de Benestar Social. El telèfon (900 242 444) funcionarà les 24 hores al dia «per atendre les trucades de persones que necessitin ser escoltades o que vulguin solidaritzar-se amb aquesta iniciativa o oferir-se com a nous voluntaris per a la parròquia», explica el rector. De la mateixa manera, la parròquia ha incorporat un nou servei anomenat «Hora 25», adreçat a totes les associacions de la diòcesi perquè acudeixin a pregar almenys un divendres cadascuna d'elles de 22.00 a 23.00 durant els mesos de novembre i de desembre.

Actualment, la parròquia compta amb 200 voluntaris que col·laboren en l'atenció de totes les persones que s'acosten al temple, dia i nit. Entre el voluntariat figuren joves, matrimonis, persones grans i religioses, que s'encarreguen d'escoltar les persones que poden arribar amb problemes a la parròquia i, si ho necessiten, contactar amb el Telèfon de l'Esperança o l'associació Caminem, d'ajuda a transeünts. Cada mes, prop de 6.000 feligresos visiten la parròquia per meditar i pregar. La parròquia també acull la celebració d'eucaristies nocturnes, cada dissabte a les 24.00, anomenades «Misses del mussol». (AVAN)

El laïcat aposta per comunicar
una fe esperançada

■ Del 12 al 14 de novembre se celebra el Congrés sobre Apostolat Seglar

MADRID.— «Testimonis de l'esperança.» Aquest és el lema sota el qual s'aplegaran unes 2.000 persones al Congrés sobre Apostolat Seglar, del 12 al 14 de novembre a Madrid. En aquest congrés es donaran cita laics pertanyents a moviments i associacions de l'Església. Entre els assistents també trobem bisbes, entre ells Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona.

El objectiu d'aquesta trobada es poden resumir en tres idees, segons ens explica Antonio Cartagena, director del Secretariat de la Comissió Episcopal d'Apostolat Seglar i coordinador general del Congrés sobre Apostolat Seglar: «Augmentar la presència pública del laïcat cristià; impulsar la identitat cristiana i la coherència entre fe i vida, i afiançar l'esperit de comunió entre els diferents grups eclesials.»

El lema escollit per a aquest congrés és «Testimonis de l'esperança». Segons Cartagena, «per a un cristià, l'Esperança amb majúscules és Crist, que és el que hem de donar a la societat. O creem esperança, o portem la malastrugança. Cal ser persones que viuen la fe en Crist ressuscitat, que triomfa sobre la injustícia, el pecat, la

mort... Això s'ha de traduir en el llenguatge i l'experiència cristiana amb una interioritat pregonada, amb un estil nou, amb un gran sentit de transcendència».

La ponència marc anirà a càrrec de l'arquebisbe de Pamplona i Tudela, Fernando Sebastián, que parlarà sobre l'ésser cristià, cridat a ser apòstol. Això no obstant, Antonio Cartagena assenyala que el punt central del congrés seran els tallers: «Dels tallers sortiran les línies d'actuació, les conclusions... en aquests tallers es manifestaran com són aquests homes i dones del segle XXI que l'Església necessita. Amb les comunicacions i les experiències volem mostrar l'obertura al futur, estar oberts al diàleg... volem mostrar principis coherents i fermes, amb una convicció pregonada.»

Segons Cartagena, la presència dels laics en la societat és importantíssima, sobretot de cara a les noves realitats que ens toca viure (matrimonis homosexuals, assignatura de Religió...): «Aquestes realitats reclamen una resposta d'esperança que no podem amagar, perquè com diu l'evangeli, no es pot amagar la llum. No busquem ni la confrontació ni la bel·ligerància.»

Rosa María Jané Chueca



Els nous moviments tenen una gran vitalitat.

Aquest congrés se celebra en un moment òptim per al laïcat, explica el coordinador general d'aquesta cita: «A Espanya hi ha una realitat esplendorosa dels nous moviments. Com diu el Sant Pare, són una nova primavera de l'Església. Ara mateix hi ha un ressorgiment de l'Acció Catòlica i dels nous moviments. És bo que hi hagi aquest pluralisme, però sense oblidar allò comú: la fe. Que tots ens sentim Església abans que moviment.» I afegeix: «Els laics han de ser més corresponsables i més protagonistes, i els capellans n'hem de ser més conscients.» Per a la secretària general de la Federació de Moviments d'Acció Catòlica, Lourdes Azorín, «aquest congrés és una oportunitat per confrontar el que fem per cristianitzar el món i d'estudiar com vertebrar millor el compromís dels laics en l'Església».

Saps què sent un missioner
quan rep notícies de casa?ASIA APADRINA
UN MISSIONER

Amb la teva aportació,
ells o elles i encara
més persones llegiran
CATALUNYA CRISTIANA
cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 178,30 €** ☐
Àsia i Oceania: 243,82 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Missa d'acció de gràcies per la
canonització del P. Manyanet

MADRID.— El dia 18 d'octubre la catedral de la Mare de Déu de l'Almudena es va vestir de festa per agrair a Déu la canonització de sant Josep Manyanet. No va poder presidir la celebració de l'Eucaristia el cardenal arquebisbe, Antonio M. Rouco, com estava previst, a causa de la seva convalescència. Ho va fer, en nom seu, Mons. Eugenio Romero Pose, bisbe auxiliar, amb qui van concelebrar 40 capellans religiosos i diocesans. Hi eren presents els superiors generals de les Filles i Fills de la Sagrada Família, M. Edith Gutiérrez i P. Luis Pícazo, amb nombrosos religiosos i religioses i, sobretot, amb una abundant representació d'alumnes, professors, exalumnes i famílies dels seus col·legis i parròquies presents a l'arxidiòcesi.

En l'homilia, el bisbe va donar una sentida acció de gràcies a Déu per haver suscitat en aquest temps sant Josep Manyanet, apòstol de la Sagrada Família i profeta de la família. És providencial, va dir, la seva canonització, que convalida i fa universal el

seu missatge familiar, justament en aquests moments en què la família rep tants atacs des de diversos fronts. La nostra societat necessita que la paraula d'aquest profeta ressoni fort i alt per reconduir la família a la llar i a l'escola de la Família de Natzaret. Va animar les comunitats cristianes i educatives que s'inspirin en sant Josep Manyanet a mantenir-se fidels als seus ensenyaments i a esdevenir testimonis autèntics dels valors evangèlics de la família en la societat actual.

Sant Josep Manyanet va aprendre i va estimar entranyablement la lliçó de la Sagrada Família de Natzaret i «propagar el culte i la devoció a l'augusta Trinitat de la Terra, Jesús, Maria i Josep», i «formar famílies cristianes sota el lema *Un Natzaret a cada llar*, principalment a través de l'educació catòlica dels infants i dels joves de tots dos sexes, van ser ahir el fonament del seu lliurament i avui són el firmament de la seva glòria». Els superiors generals van lliurar al prelat la medalla commemorativa de la canonització de sant Josep Manyanet. (C.C.)

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Barcelona

Mentalitat divorcista

El document episcopal «Arrels cristianes de Catalunya» posa en relleu un aspecte molt important de la tradició del nostre país: la solidesa de la vida familiar. Aquesta vida familiar actualment es veu amenaçada des de moltes bandes. Avui hi ha una mentalitat divorcista. La proposta de reforma de la normativa espanyola que regula el divorci encara la fomenta més. Tanmateix, la salut de la família és importantíssima per al bé de les persones, especialment dels fills, i també per al bé de la societat.

No poques persones van al matrimoni pensant acudir al divorci si sorgissin dificultats en la convivència conjugal o bé si els sembla que l'amor ha desaparegut. Això planteja qüestions morals i jurídiques. ¿No és veritat que la dignitat de la persona humana i el matrimoni mateix demanen un amor especialment qualificat? ¿Aquella mentalitat divorcista no fa que es bloquegin els esforços sincers i constants per vèncer i superar les dificultats que apareixen en tota convivència conjugal?

L'amor matrimonial ha de posseir una qualitat pecu-

liar: ha de ser conjugal. El matrimoni és una íntima comunitat de vida i d'amor entre un home i una dona ordenada a la vida, com a continuació i complement dels cònjuges mateixos. Per això, un amor per un temps limitat no és veritable amor matrimonial, perquè li manca la intenció de perpetuïtat que després es manifesta en la fidelitat. Un amor temporal no respon mai a la riquíssima comunitat de vida i d'amor que és el matrimoni. No pot fer feliços els esposos ni tampoc els fills perquè és amor limitat i insegur.

La societat i les seves lleis no han de fomentar de cap manera una mentalitat divorcista davant del matrimoni. L'educació que es dona des de la infància ha d'evitar que es vagi al matrimoni amb aquest plantejament: si l'amor es refreda o mor, en començaré un altre. Aquesta actitud és com una invitació a fugir davant les dificultats conjugals que puguin venir i a cercar un altre consort.

Reprodueixo aquí unes paraules molt adients del filòsof danès Kierkegaard: «Tu acabes per reduir a un període molt curt de temps l'amor a una sola persona, i després, com totes

les naturaleses conquistadores, et dediques a reclutar altres persones per dur a terme el teu experiment. ¿Què potser no t'adones que aquesta és precisament la més profunda profanació del poder etern de l'amor?»

És normal que la convivència dels esposos presenti en ocasions dificultats. El que és motiu de preocupació és que qualsevol desavinença entre els cònjuges es pugui convertir en una ruptura definitiva. Les lleis no ho han de facilitar o fomentar. L'estabilitat de la vida familiar només pot existir si els esposos estan disposats a demostrar que el sacrifici és una prova del seu amor. El bé i la felicitat dels esposos i dels fills demana fer tots els esforços necessaris per superar les dificultats inherents a la convivència matrimonial, mitjançant el diàleg, la paciència, el perdó i la pregària.

Joan Pau II ens digué als bisbes catalans en l'última visita que li férem que «la crisi del matrimoni i de la família ens impulsa a proclamar, com un autèntic servei a la família i a la societat, la veritat sobre el matrimoni i la família tal com Déu l'ha establert».

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

Diada de Germanor

Aquest diumenge se celebra a tota l'Església la Diada de Germanor, i per tant també la celebrem a la nostra arxidiòcesi de Tarragona. És un dia perquè tots els cristians prenguin més consciència de les necessitats econòmiques que té l'Església, i més en concret la nostra arxidiòcesi, per tirar endavant. Aquesta diada es fixa, sobretot, a pensar en les despeses que comporta el manteniment digne dels preveres i de les persones que treballen per l'Església, així com la cura dels edificis destinats al culte i altres costos per oferir uns bons serveis pastorals als fidels.

Recordo haver llegit en certa ocasió un article de Mons. Pere Tena que, entre altres coses, deia: «Col·laborar econòmicament en les despeses de l'Església és més que donar discretament una propina després d'un

servei que s'ha obtingut i s'ha pagat com correspon, per manifestar la complaença en el servei rebut o simplement per quedar bé.

Com deia molt bé un rector, «en una família no es donen propines». Per això crec que la Diada de Germanor ha d'anar molt més enllà de l'aportació econòmica. És una diada per revisar seriosament el nostre sentit d'Església.»

No són pocs els fidels que s'haurien de replantejar a fons els seus hàbits i les seves fixacions en aquest tema de la col·laboració econòmica i comparar el que donen habitualment els diumenges amb el que els costa el diari, un cafè o el bitllet de l'autobús. Ha de ser una aportació i no una propina.

Tot això em fa pensar que aviat farà deu anys que es

va celebrar el concili provincial Tarraconense. Les seves resolucions recollien la preocupació que les Esglésies amb seu a Catalunya tenien sobre el tema de l'economia. La resolució 165 parla d'avançar decididament cap a l'autofinançament de l'Església, i les resolucions 166 i 167 parlen de la corresponsabilitat necessària de tots els fidels en el sosteniment de l'Església i de les seves activitats de tota mena (pastorals, assistencials, culturals, etc.).

En aquest sentit convindria, sempre que es pugui, que les aportacions dels fidels —més enllà de la que puguin fer avui— es traduïssin en una contribució periòdica i responsable. Això permetria una planificació i una realització més eficients de l'acció de l'Església i de la nostra arxidiòcesi.

Missatgers de la Bona Notícia

www.catalunyacristiana.com

25 anys al teu costat

opinió

Punt de vista

Mn. Antoni Babra
Professor de moral

La injusta equiparació amb el matrimoni

En relació amb l'avantprojecte d'equiparació del matrimoni entre homosexuals amb el matrimoni heterosexual, crec que convé sortir del terreny habitual de les llibertats individuals i dels drets socials, avui dia en un creixent desenvolupament, per situar-nos en el debat sobre la justícia. La justícia versa sobre les relacions virtuoses o escaients entre els éssers humans; també la llibertat es vincula amb el bé comú i la virtut pública. Aleshores, és justa la reivindicació d'equiparació al matrimoni que reclamen alguns col·lectius d'homosexuals? Crec que no, per una doble raó: per raó de la seva definició radicada en la naturalesa amb unes propietats essencials, i per raó de justícia.

Per raó de la definició de *matrimoni*, i sense caure en un pur «nominalisme» que defuig la pragmàtica realitat, el referent indiscutible és: «La unió legítima d'un home i una dona» (del diccionari); «aliança entre l'home i la dona per constituir entre ells un consorci de tota la vida ordenat al bé dels esposos i a la generació i educació dels fills» (dret canònic, c. 1055). Endemés, la Constitució espanyola estableix que «l'home i la dona tenen dret a contreure matrimoni amb plena igualtat jurídica» (art. 32, dels drets i dels deures dels ciutadans). La mentalitat del legislador és el dret al matrimoni contret entre home i dona. Interpretat de manera extremadament literal, aquests col·lectius creuen que es poden defensar emparant-se en aquesta paupèrrima descripció del dret al matrimoni de l'home i de la dona. Però és una claríssima laxa interpretació.

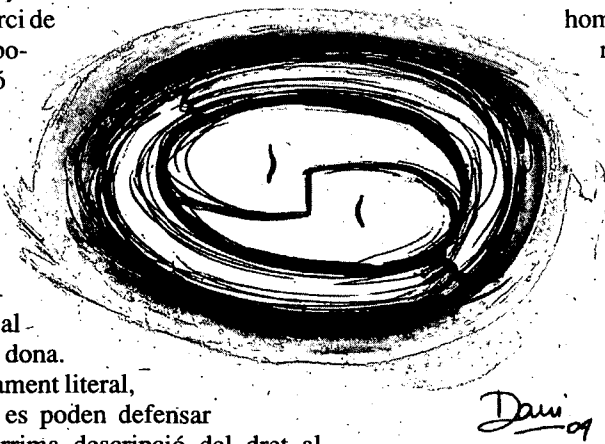
Però, un cop més, és justa aquesta equiparació amb el matrimoni heterosexual? Recordem que les característiques ètiques de la justícia són: alteritat, estricta exigibilitat i igualtat. Pel que fa a l'*alteritat*: les persones homosexuals és just que siguin tractades amb delicadesa, amb respecte a la seva condició i a la seva irrenunciable dignitat personal. Pel que fa a l'*estricta exigibilitat*: «pròpiament», atès l'objecte reivindicat, les persones homosexuals exigeixen quelcom que «pròpiament» no els pertany, perquè el dret natural es té sempre, en canvi, la base per posseir un dret privat no sempre compleix l'exigència del bé comú, i per tant, pot no ser exigible. Pel que fa a la *igualtat*: la justícia exigeix igualtat entre la demanda i la satisfacció. Heus ací, que tal igualtat en la demanda no existeix

respecte del matrimoni heterosexual. L'intercanvi de comunitat d'amor, de vida i de procreació no són equitativament iguals entre els dos models d'unió matrimonial. La condició unitiva i procreativa són difícilment equiparables en tots els sentits raonables, biològics i antropològics perquè no hi ha veritable complementarietat de sexes ni fecunditat. L'aspiració a la llibertat cal posar-la en discerniment sobre la veritat de l'home i veure el risc de desviació per a la vida cristiana.

En conseqüència, per aquestes dues raons abans esmentades (definició i justícia), crec que tal llei és injusta en el dret positiu, contrària al dret natural i al bé comú perquè equipara una institució social —el bé social del matrimoni de sexe diferent— amb una llei contractual de matrimoni entre persones del mateix sexe, modificant així una mentalitat i una organització social. La reclamació del dret a una unió marital

homosexual no nega el respecte a les persones, sinó que més aviat el que en resulta enfosquida és la institució del matrimoni heterosexual. Tanmateix, en una pluralista societat d'essència neoliberal i constitucionalista com la nostra, on primer els «drets de ciutadania», i en atenció a un estricte consens públic —la mediació parlamentària— davant de doloroses i comprensibles situacions *de facto*, hom pot atendre adientment les reclamacions de drets individuals en favor d'aquells col·lectius minoritaris, tot fent-ne un judici crític.

En el cas que ens ocupa, crec que és més adient regular el fenomen des de l'actual llei de parelles de fet on s'estableixen les relacions de convivència o de coexistència de persones i de béns dins del Codi civil, però mai regular-lo mitjançant una específica i qualificada llei d'unions matrimonials entre un mateix sexe. Moltes vegades la mateixa institució del matrimoni és posada en dubte per aquells col·lectius. El matrimoni entre distints sexes i la seva prole conseqüent, sempre tindran, naturalment, més càrregues, més drets i més deures que demanen més protecció pública perquè tenen més interès públic. Entre una cosa i l'altra no hi ha concordança vàlida. No és just equiparar-les, i els polítics al Parlament poden reivindicar el dret a l'objecció de consciència per votar en contra d'aquesta llei, sense que al Govern democràtic li hagi de semblar malament que li portin la contrària.



Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

«El manual del cavaller cristià» (1)

Tinc curiositat pels llibres escrits segles enrere. Comparar èpoques resulta apassionant. Hi ha coincidència en molts temes, especialment en els que afecten la persona humana. L'home de tots els temps ha de trobar resposta als interrogants d'home. D'on ve. Cap a on va. El per què les persones i les coses que l'envolten. Quin és el sentit de la seva vida. La crida de la transcendència...

Cap generació, per més que hagi treballat les respostes als interrogants de l'existència, no pot traspasar automàticament la seva comprensió. La generació següent comprendrà coses i postures de les anteriors en la mesura que faci l'esforç de reflexionar sobre els grans temes que miren l'existència. És una cosa similar a voler que els joves s'organitzin segons l'experiència dels seus progenitors. Ho faran després que, com qui fa el sord, anant a la seva, hauran viscut determinats

fracassos. Ningú, en definitiva, no pot passar ni el seu saber ni la seva experiència a cap home. Cada persona ha d'adquirir la seva experiència i, després, la podrà completar possiblement amb la que els altres li han transmès.

És en l'edat adulta que, després d'haver-se donat uns quantes cops de cap, hom sent el desig d'apropar-se a la saviesa dels qui l'han precedit. I, llavors, descobreix que el temps no és un pont gaire llarg entre les generacions humanes.

Aquest preàmbul l'escric a propòsit d'una edició moderna, amb què m'ha obsequiat un amic, del llibre *El manual del cavaller cristià*, escrit per Erasme de Rotterdam (1467-1536). En lloc de manual, l'autor fa servir la paraula *enquiridió*, que posseeix idèntica significació. I que també equival a «arma manual i personal de defensa», fàcilment manejable, com una daga, un punyal, un matxet.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellán del Montanyà (ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Actualitat preocupant

Parlo d'aquestes terres, a l'orient de la Península Ibèrica. L'Església catòlica ha perdut afecte i interès públic. Ho diuen les enquestes. La nostra societat tenyida de cristianisme s'ha convertit en un gran paquebot assortit de tota mena de ressorts i ple de tot el que cal per nedar en l'abundància. No li manca combustible, però ha perdut el motor i la brúixola s'ha espatllat, és un gran embalum a la deriva.

Simultàniament, pels mateixos mars i sota un firmament idèntic, navegaven moltes altres embarcacions, no van tan fornides d'instruments, ni el rebost està ple de delits, ni les arques de diners, potser per això navegaven àgils i es desplacen cap al seu objectiu. El seu Senyor és el senyor de tota la flota i el seu vaixell almirall Jesucrist.

En aquestes terres la mola flotant ja no causa admiració, ja no fa por, i no sorprèn ningú. I Jesús que havia dit que havia de ser llevat, substància àcida, desagradable, que alteraria la massa! Però, parlo d'aquí i ara, encara és capaç d'enarborar estendards, fer ressonar sirenes, mantenir els salons plens, quan convé, i sense cap risc. Ell, que de la seva estimada Esposa havia dit que vindria brandant l'espasa! El que em preocupa del gran vaixell és que se li han descobert petites esquerdes, no arriben a ser vies d'aigua, no el posaran en perill de naufragi, però són preocupants. No s'enfonsarà, però perdrà alguna cosa valuosa de si mateix.

La gran barca és la meua Església local, que navega juntament amb les Esglésies germanes. La veig que va sense rumb, envoltada de petites llanxes que demanen pujar-hi i intervenir en la seva direcció, però els de coberta els ho impedeixen. Observo preocupat una fugida silenciosa del passatge, és cosa de pocs, gairebé ningú no ho percep. N'hi ha que en surten i s'enrolen en altres vehicles. Altres estan insatsfets de manca de transcendència, estan farts de raons raonades, de preocupacions de pa sucant amb oli, d'excessius i complexos continguts, amb aparences de grandesa. No podem ignorar-ho, plantejaments com aquests, o semblants, n'hi ha que els empenyen cap a l'islam, que és presenta com la religió d'adoració més gran, amb continguts i preceptes senzills.

N'hi ha altres que cansats de situacions irritants sense sentit, d'actuacions vulgars estridents, de concepcions complexes mancades d'equilibri intern, deriven silenciosament cap a concepcions pròpies del budisme. Estan convençuts que seguint aquests rums, trobaran la pau, la serenitat i l'harmonia universal.

Es tracta de ferides petites, hemorràgies lleus. A la mediocritat se li han enganxat sangoneres. Escric a pocs metres de l'altar, estic connectat a Internet. Us ho asseguro, si m'apropo i faig una abraçada al Sagrari amb fervor, hi trobo tota la devoció i contemplació que puc sentir cap a l'Absolut. Trobo el Pare de Jesucrist, que també és el meu pare. Rebo la pau i la serenitat que necessita la meua ànima. Tinc el convenciment que el Déu a qui prego em demana que estimi intensament tots els homes. Aquesta fe meua és exigent, em fa feliç, no em cal abandonar l'Església.

Notes insignificants

Germà Adrià

Què val un somriure?

El valor del somriure és incalculable. Ens haurien d'entrenar per saber viure amb un somriure. Per al bé personal, per al bé de tots els que ens envolten, començant pels de casa.

M'agrada viure en estat de somriure. Em repugna una cara amargada i impenetrable.

Perdó per parlar de les meves primeres hores del dia d'avui.

Com cada dia, de 6.10 a 6.40, he estat davant del Senyor. I des de fa temps, com ens va aconsellar un bon capellà de barri, passo el temps donant gràcies a Déu. Somric a Déu per la nit que he passat, pel dia que començo, per la seva presència al sagrari. I somric a Déu. I sé que Déu em somriu.

A les 6.40 he agafat l'autobús 14.

El conductor ja té la porta i els llums oberts. Em somriu i ens donem el bon dia.

Avui, amb mi ha començat el viatge una senyora de la neteja, que s'ha passat la nit fregant. Ja ens coneixem. Té un somriure de cansament. Baixarà com jo davant del Liceu.

A la primera parada ha pujat com cada dia, des de fa anys, la metgessa que té el millor somriure que ningú no m'ha ofert mai. Senzillament ens salutem.

A la tercera parada, puja una filipina que ens regala un «bon dia» somrient. I puja un homenàs de mitjana edat, molt seriós com un arbre sense branques.

I pugen passatgers nous, tot i que de bon matí són pocs:

un home obès de rostre impenetrable, que gasta la seva energia a encaixar-se

al seient i no pot somriure.

Tres noies que fan feines, i ja s'expliquen les aventures que encara no han viscut. Totes tres no deixen de somriure.

I ja gairebé abans de baixar, el bigotut. La pena és que el bigoti, sembla que li impedeix somriure.

Baixo de l'autobús davant del Liceu i em crida la Joli. La Joli és una prostituta gran que està a la cantonada des de les 5 del matí fins a les 12. Té 54 anys, encara és guapa, em crida i em fa un petó. Em somriu i m'explica coses d'algun client. El seu somriure és encisador. La conec des que vaig assistir a la presó els seus dos fills.

Ja pel Carrer Nou, em trobo la noia de cada dia. Un bon dia somrient amb accent sud-americà.

Abans d'obrir la porta del Centre Gavina, rebo l'abraçada i el somriure de qui va sortir ahir de la presó i que m'espera.

I després ja el somriure dels infants que vénen a esmorzar. Com la del petit marroquí, que somriu en català i juga a amagar-se.

Com la del Fini, que no somriu mai als seus 14 anys, però sí que ho fa quan demana una vegada i una altra una tassa de llet.

I ja em saturó de somriures. Puc, després, durant el dia, perdre el goig del cor, si m'he amarat de somriures?

N'hi ha que diuen que sempre estic content. I penso que si ells s'amaressin de somriures matiners com jo, el seu dia seria ben diferent.

Gràcies, Senyor, per tots els somriures d'avui.

Zoom

Eduard Brufau



El mes de setembre passat va morir a Johannesburg a l'edat de 89 anys el Reverend Beyers Naude. En un origen pastor de l'Església Reformada Holandesa i favorable al règim racista de l'apartheid, va experimentar una conversió que el va dur a abandonar les tesis racistes i a defensar els drets de la població negra de Sud-Àfrica. Més tard va ingressar a l'Església Africana Reformada, va succeir Desmond Tutu com a president del Consell de les Esglésies de Sud-Àfrica i va fundar l'Institut Cristià, una organització cristiana ecumènica pro-drets humans.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Una firma històrica

Els 25 caps de Govern van signar el 29 d'octubre el Tractat Constitucional de la Unió Europea. A la Sala dels Horaris i Curiacis del palau dels Conservadors, al Capitoli romà, els protagonistes van ser obsequiats amb un bolígraf, que tenia una frase gravada en llatí («*Constitutio Europaea subscripta est Praesidentibus Batavis, Romae, 29/X/2004*»), regal de la presidència holandesa. L'estàtua gegant en bronze del papa Innocenci X cobria les espatlles de cadascun dels signants. El dia abans, Joan Pau II, quan va rebre en audiència Romano Prodi, president de la Comissió Europea, va lamentar una altra vegada que la Constitució europea manqués de referències del cristianisme «que en les diferents expressions, ha contribuït a la formació d'una consciència comuna dels pobles europeus i ha ajudat molt a plasmar les civilitzacions. Sigui reconeguda o no en els documents oficials, aquesta és una dada innegable que cap historiador no podrà oblidar».

Dos fets van confirmar aquestes paraules. Els holandesos per no ferir cap susceptibilitat van adoptar el llatí, considerat vulgarment una llengua morta, que perviu com a cultura clàssica i en determinats usos documentals i litúrgics de l'Església. L'estàtua de Giambattista Pamphili, el papa Innocenci X, que va arribar al solí pontifici el 1644 amb l'oposició del govern francès encapçalat per Mazarino, ocupava el lloc preponderant de l'escenari. En una Europa profundament convulsiona, aquest Papa va criticar els apartats religiosos de la pau de Westfàlia, que imposava el principi de la igualtat dels cultes i el de la religió de l'estat, i va obligar els súbdits a seguir la religió del seu respectiu príncep, per la qual cosa moltes ciutats van passar a domini dels protestants. I la història es repeteix: lluites entre països, tractats internacionals, oposició francesa, crítiques pontificies...

La ratificació que ha de portar a terme cada Estat, a través del seu Parlament o d'un referèndum popular, ens tindrà a tots en un suspens constant. N'hi ha prou de veure que passa al nostre país per observar que hi ha partidaris decidits a favor del sí o del no, i altres que naveguen en la indeterminació. El resultat no està cantat. El pols entre el Parlament Europeu i la Comissió Europea és més subtil del que sembla. Hi ha una lluita de poder. José Manuel Durao Barroso ha hagut de posposar la proposta del seu equip de comissaris, entre els quals destaca Rocco Buttiglione. Les seves opinions personals, tretes de context i molt criticades per amplis sectors, li impediran formar part d'aquesta Comissió. Hi ha erudicions que perden. Una democràcia ha de ser implacable amb l'actuació pública dels seus governants i representants però no té per què jutjar cap persona per les seves conviccions personals, amb les quals es pot estar en profund desacord. El que passa és que s'imposa la frase políticament correcta i retrocedeix la llibertat de pensament i d'expressió. Un bon auguri per a una realitat que neix!

Esperem que Zapatero pugui lliurar una versió única en català dels textos europeus. La polèmica demencial (català-valencià) que ha esclatat per qüestions polítiques no troba la menor continuïtat en els filòlegs que reconeixen la unitat de la llengua. En aquest cas el problema no és Europa, sinó qüestions internes de la política espanyola.

En fi, una firma històrica amb molts interrogants per resoldre, inclòs l'equilibri entre l'Europa dels pobles i l'Europa dels Estats així com l'admissió problemàtica de Turquia.



GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent

24 hores

Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció, què s'ha de fer?

Truqueu al 902 11 65 93

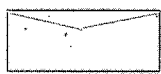
Descomptes especials per a subscriptors, parròquies i comunitats religioses



Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

CARTES DEL LECTOR



□ Els àngels

Tant l'Antic com el Nou Testament són plens de referències explícites a la intervenció dels àngels en la vida dels homes. El Catecisme diu ben clar que «l'existència dels éssers espirituals, no corporals, que la Sagrada Escripura correntment anomena àngels, és una veritat de fe. El testimoni de l'Escriptura és tan clar com la unanimitat de la Tradició» (C.E.C. 328). I resumeix en el núm. 352: «L'Església venera els àngels que l'ajuden en el seu pelegrinatge terrenal i protegeixen les persones.»

Quina llàstima que alguns posin en dubte aquest dogma de fe i diguin «que els àngels existeixen o no».

JOSEP FIGUERAS i PALÀ
Terrassa

□ L'Església i els Manaments

A la primeria de l'octubre passat, un important diari barceloní va publicar una carta d'un senyor de Lleida que vaig trobar agosarada en dir, entre d'altres coses: «No podria el tribunal de l'Haia imputar el delictes de genocidi al Papa per les seves escandaloses declaracions sobre la prohibició del preservatiu en països com els de l'Àfrica, on la principal causa de mortalitat és la sida?»

Tinc el costum de llegir a la premsa tot el que diu el Sant Pare i en el que va d'any no he trobat res que faci al·lusió al que diu la carta. Si un lector de *Catalunya Cristiana* me'n pogués informar, li restaria molt agraït.

Aquella carta acabava dient: «Quan deixarà l'Església de fer declaracions anacròniques i retrògrades? La societat està evolucionant. Per què no ho fa amb

nosaltres?» Efectivament, el món evoluciona en algunes coses molt bé (progrés, cultura, llibertats), però en d'altres molt malament, com la sida, les guerres, els assassinats (l'avortament entre ells) i la fam, sobretot en el tercer món i en el quart que tenim entre nosaltres.

Crec que l'origen de tot el mal ve que bona part de la gent incompleix els Manaments de la Llei de Déu. A més del «no mataràs», «no robaràs» i «no mentiràs» retrats sovint pels nostres polítics, n'hi ha set més, dos d'ells referits al sexe: el sisè, «No faràs accions impures», i el novè, «No consentiràs pensaments ni desitjos impurs». Per als catòlics, la qüestió és clara: l'exercici de la sexualitat només està permès dins del matrimoni lliurement contrèt entre un home i una dona, que la llibertat sexual és relativa i que, com totes les llibertats, té les seves limitacions. Ah! I els Manaments, l'Església catòlica no pot canviar-los ni els canviarà mai.

JOSEP PONS VIVES
Barcelona

□ Rauxa

En referència a l'escrit d'Eduard Brufau *Consideracions sobre els nous bisbats*, puntualment i detalladament exposa l'encert a ampliar el nombre de diòcesis a Catalunya, la qual cosa em satisfà i prego per elles.

Però en tancar la seva dissertació la converteix en veredict de sentència per sortir-se fora de context. El normal seria: «Cada cosa al seu lloc i cada cas al seu temps.»

Le meva opinió sobre això es basa

en les cites anotades a continuació: Mt 7,1-2; Jo 13,34-35; Lc 22,46; I Co 13,4-7.

Cal tenir en compte per donar testimoni de Crist i de la seva Església els qui pel baptisme formem el seu cos místic.

JOAQUÍN CASTÁN SIN
Barcelona

□ Bones notícies

El dia 15 d'octubre, festa de santa Teresa, Vida Creixent començava el nou curs amb una Eucaristia a Sant Pau, on el consiliari Mn. Josep M. Font va celebrar amb un nombrós grup de fidels. En l'homilia va glossar el perfil de la santa agosarada i valenta en uns temps difícils.

A la sala, a l'assemblea, van presentar la nova presidenta tarragonina, resident a Pradell de la Teixeta, disposada a treballar amb il·lusió, ajudada pels nous càrrecs, disposats també a millorar i créixer amb amistat i convivència, tan valorada en el nostre temps.

També és notícia que el dia 20 d'octubre passat, Mons. Jaume Pujol i Balcells, arquebisbe de Tarragona, va estar present en l'inici del nou curs d'Acció Catòlica, dissertant sobre el tema «Presència del laicat en un món intercultural», que va ser molt interessant d'escoltar.

Com podem comprovar, el món i la societat són un puzzle o aiguabarreig; tot i que el vent bufa al revés, tot va seguint perquè Déu és amo de les nostres vides i espera de nosaltres la resposta a la crida joiosa de la fe: evangelitzar avui és un dret i un deure.

MARIA VALLDOSERA DE
MONTCUSÍ
Tarragona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan
Antoni Mateo



Homosexualitat (II)

—Podem afirmar amb fonament científic que la tendència homosexual és a causa d'una determinació genètica i que en aquest cas pot ser considerada malaltia? Si és així, en quina mesura podem dir que les persones que fan actes homosexuals en són responsables? És possible canviar l'orientació sexual?

—Em sento absolutament incapacitat per respondre a preguntes des de la ciència mèdica, psiquiàtrica o psicològica. He llegit, això sí, opinions d'experts i n'hi ha per a tots els gustos, i moltes vegades no són exemptes de prejudicis aliens a aquestes ciències. És també curiosa l'aversion de certs col·lectius homosexuals a parlar de qualsevol mena de teràpia o de procediment per superar i canviar l'orientació homosexual. Li he preguntat a un psiquiatra catòlic i m'ha dit que en molts casos la tendència homosexual és transitòria i es pot corregir, però que en altres casos és insuperable. En la majoria es pot dominar. He llegit també informes de psicòlegs que asseguren haver ajudat moltes persones a superar aquesta tendència envers les persones del mateix sexe i que certament no la vivien amb comoditat i molt menys amb «orgull». El Catecisme de l'Església catòlica, parlant de les causes de l'homosexualitat, es limita a dir que «la seva gènesi psíquica és encara inexplicable». Evidentment, a la moral catòlica no li correspon d'entre judicis mèdics ni científics, si bé ha de tenir en compte les respostes de la ciència en aquestes i altres qüestions. El que sí afirma l'experiència cristiana és que és possible viure controlant aquestes tendències i evitant que ens dominin. És possible amb la gràcia de Déu, la bona voluntat i la humilitat que requereix demanar ajuda i acceptar-la. I, en aquest sentit, hi ha moltes persones amb tendència homosexual que viuen una vida cristiana del tot meritòria. He rebut interessants testimonis que en un altre moment presentaré i comentaré.

Pel que fa a la responsabilitat personal dels qui fan actes d'homosexualitat, la mateixa doctrina catòlica afirma que, per diverses causes, sovint no en són del tot responsables, sense que això suposi eximir sistemàticament de la responsabilitat annexa a la llibertat ni aprovar en cap cas aquests actes. *De internis non iudicat ecclesia*, «l'Església no jutja el cor». És possible que un homosexual deixi de ser-ho i orienti la seva sexualitat envers les persones d'un altre sexe? Conec persones que ho han fet. Fins i tot, casos en què la prègària i la gràcia han fet un canvi imaginable. Recomano vivament un llibre publicat recentment. Es titula *Comprender y sanar la homosexualidad*. El seu autor, Richard Cohen, des de la pròpia experiència de canvi, llança llum sobre aquest assumpte.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com -
catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org -
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

■ Eutanàsia

He llegit en la premsa escrita un article en contra de l'avortament i de l'eutanàsia. És un escrit a favor de la vida, parla del que tant i tant es parla (gairebé com si es volgués imposar una manera de pensar, de dir i de fer), i diu: «D'un temps ençà s'ha desencadenat una campanya ferotge a favor de l'eutanàsia i de l'avortament i fins i tot, amb la píndola de l'endemà que finança la sanitat catalana, tot i les dificultats econòmiques que diu que pateix, per interrompre la vida tan bon punt és iniciada.»

M'ha portat a recordar la pau i la serenitat que van envoltar la mort del pare, fa poc més d'un any i mig. Tenia 92 anys. Per llei de vida, ja li tocava, però quan estimes una persona, costa.

Tenia un quadre clínic complicat i necessitava serveis mèdics amb molta freqüència. El pare patia, però estava serè, et rebia sempre amb un somriure. Deixo força coses per explicar i me'n vaig als darrers disset dies de la seva vida. El 22 de desembre va entrar en coma, fins al 7 de gener que va morir.

Durant tots aquests dies el pare no parlava però ens sentia; fills i nés anàvem i veníem acompanyant-lo, a ell que se n'anava, a la mare que es quedava.

Aquelles festes de Nadal, Cap d'Any i Reis les vam «celebrar» d'una manera molt diferent de com estàvem acostumats, amb dolor i conformitat.

He parlat de moltes coses per expressar el meu pensament final. A mi no m'hi cap al cap que a una persona que estimes, que tingui més de 90 anys i que estigui patint una malaltia greu, se li hagi d'«administrar» una «mort digna»; penso que és molt millor acompanyar-la els últims dies de la seva vida a morir dignament, sentint-se estimada (i no com qui fa nosa).

Després hi ha dolor i pau, tot barrejat, però queda la serenitat de reconèixer en el fons de la consciència que has fet allò que havies de fer: ajudar-lo a viure el traspàs d'aquesta vida a l'altra.

MARIA DOLORS PUIG
Barcelona

Les catacumbes de Roma

Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Una visita obligada

Quan un pelegrí, i fins i tot un turista, visita la ciutat de Roma, hi ha un lloc que consta necessàriament en el seu itinerari: les catacumbes. Les catacumbes són, en el nostre cas, els cementiris cristians dels primers segles de l'Església de Roma. El nom de «catacumba» no significa precisament, per sí mateix, cementiri; és un nom d'origen grec, indicador d'un lloc (*kata*: a prop; *kimba*: forat). De fet, la forma dels cementiris cristians era ja la dels cementiris jueus: llargues galeries excavades sota terra, amb els llocs per als cadàvers situats com els nostres cementiris, amb una làpida que tancava cada un d'ells.

A les catacumbes eren enterrats els cristians sense discriminacions, no pas només els màrtirs, o els papes, per exemple, encara que també. De per si no eren llocs de reunió litúrgica —l'Eucaristia, per exemple— sinó només llocs de pregària pels difunts, com els nostres cementiris. Això no treu que hi haguessin llocs més amples on eventualment s'hi celebrés l'Eucaristia. Així, per exemple, la cripta dels Papes a les catacumbes de sant Calixte (considerades com les catacumbes «oficials» de l'Església romana), o la capella grega a les catacumbes de Priscil·la (potser les més antigues de tot el conjunt).

A partir del segle VI, a causa del perill de profanacions dels cementiris, que quedaven fora de les muralles

de la ciutat, i per reverència sobretot a les restes dels màrtirs que hi havia, foren buidades les catacumbes, i les restes traslladades a algunes esglésies a l'interior de Roma. Una d'elles fou el Panteó, una altra santa Pràxedes. Actualment, a les catacumbes no hi ha restes humanes.

Una experiència de fe

La visita a les catacumbes no te només un interès arqueològic, encara que el tingui molt elevat. Quan un cristià visita aquests llocs experimenta una entranyable comunió amb la fe de la comunitat romana dels primers segles, constata la força bíblica de la catequesi primitiva, plasmada en les pintures i inscripcions, i admira el sentit esperançat de la mort que animava els qui enterraven allí els seus difunts. Això ho trobem de diverses maneres en les diverses catacumbes. Entre totes elles, escollim d'anar a les de Priscil·la, a la Via Salaria. Allí hi trobem alguns dels testimonis més excel·lents de les característiques que acabo d'enumerar.

Hi trobem, en un angle de la paret, la més antiga representació de la Mare de Déu amb l'infant (inici del s. III), amb una estrella sobre la figura, i un profeta al davant. La interpretació és la de Balaam que anuncia l'estrella que sortirà de Jacob, profecia del naixement de Jesús. Aquesta figura ha estat escollida per pòrtic de

la primera part del Catecisme de l'Església Romana.

Tot just a l'arc que hi ha al costat, en estuc, s'hi endevina la figura del pastor amb les ovelles, enmig dels arbres. És la imatge del «gran pastor de les ovelles, ressuscitat d'entre els morts», Jesucrist. És el testimoni de la fe cristiana: «ni quan passo per barrancs tenebrosos no tinc por de res, perquè us tinc vora meu...»

Més endavant, arribem a un lloc més ample, una mena d'atri, possiblement, de la primitiva entrada al cementiri, i allà mateix un recinte més reduït: la dita «capella grega» per la inscripció en grec que hi ha en una de les parets, o també «capella de la *fractio panis*», per la pintura que representa, segons sembla, una escena eucarística: uns comensals a l'entorn d'una taula, i un d'ells que parteix el pa. Altres pintures evocuen, per exemple, l'aigua que brolla de la roca, i sobretot a les parets és representada àmpliament la història de Susanna, la dona innocent injustament acusada i alliberada pel judici de Daniel; es tracta d'un exemple clàssic d'alliberament, aplicat a la mort del cristià.

Encara visitem un altre lloc privilegiat: la capella de l'Orant. Una cristiana en oració, amb les mans elevades, com lliurant al Senyor el seu esperit. A l'entorn, tot el cicle de la catequesi pasqual: Abraham, el diluvi, els nois al foc de Babilònia, Jonàs... Els cristians d'aquell moment sabien bé en què consistia el sentit pasqual de la mort.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana



- ☐ Nascuda a Hongria l'any 1207
- ☐ Filla del rei Andreu II i esposa del Landgravi de Turingia
- ☐ Malgrat el seu càrrec va menar una vida austera i caritativa
- ☐ De vídua va entrar al tercer orde franciscà i es va dedicar a l'atenció dels malalts
- ☐ Va morir a Marburg, Alemanya, el 1231
- ☐ Canonitzada pel papa Gregori IX l'any 1235

Elisabet era princesa del regne d'Hongria, filla d'Andreu II i de Gertrudis de Merània, i germana de Violant d'Hongria, segona esposa del rei Jaume I de Catalunya-Aragó. Elisabet també va ser casada amb un príncep estranger, concretament amb el landgravi (o marquès) de Turingia, Lluís IV. Quan van tenir lloc les esposalles el marit tenia vint anys i la nostra santa només catorze. Malgrat la seva joventut tot indica que el matrimoni, que va tenir tres fills, estava molt ben avingut. L'amor d'Elisabet cap al seu marit no era incompatible, però, amb la seva devoció religiosa. Segons nombrosos testimonis del seu àmbit més proper santa Elisabet destacava per la seva dedicació a la pregària, una gran humilitat i fins



Santa Elisabet
d'Hongria

i tot una gran austeritat a l'hora de vestir. El seu capteniment devot, però, no va ser entès per tothom i part de la cort la va veure sempre amb hostilitat.

Elisabet només tenia vint anys quan el seu marit va morir en una campanya a Croàcia, i els seus enemics van aprofitar l'ocasió per foragitar-la de la cort de Turingia. Expulsada de casa seva, la nostra santa va ingressar al tercer orde franciscà, creat feia ben poc, i va fundar un hospici per a pobres a la ciutat alemanya de Marburg, on ella mateixa tenia cura dels malalts i desheretats. Juntament amb aquesta tasca santa Elisabet d'Hongria portava una vida de penitència i austeritat extrema, menjant i dormint poc i lliurada totalment als altres.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial 2)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 1)

NOVEMBRE

14. Diumenge

XXXIII de durant l'any. Verd. Lectures: Malaquies 3,19-20a / Salm 97 / 2 Tessalonicencs 3,7-12 / Lluc 21,5-19

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Serapi, mr.; Josep Pignatelli, prev.; Santes, Veneranda, vg.

15. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Apocalipsi 1,1-4;2,1-5a / Salm 1 / Lluc 18,35-43. Si es vol: Sant Albert el Gran (MLI), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eugeni, b.; Leopold.

16. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Apocalipsi 3,1-6.14-22 / Salm 14 / Lluc 19,1-10. Si es vol: Santa Margarida d'Escòcia (MLI), Blanca; Santa Gertrudis (MLI), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Edmon, b.

17. Dimecres

Santa Isabel d'Hongria (MO), Blanc. Lectures: Apocalipsi 4,1-11 / Salm 150 / Lluc 19,11-28

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gregori Taurin, b.; Isclé i Victòria, mrs.

18. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: Apocalipsi 5,1-10 / Salm 149 / Lluc 19,41-44. Si es vol: Dedicació de les Basíliques de Sant Pere i Sant Pau, Roma (MLI), Blanc; Fets 28,11-16.30-31 / Salm 97 / Mateu 14,22-33. BARCELONA: Dedicació de la Catedral (catedral, S / diòcesi, F), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Romà, mr.; Aureli, mr.

19. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Apocalipsi 10,8-11 / Salm 118 / Lluc 19,45-48

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Crispí, b.; Faust (Fost), diaca i mr.; Abdis, prof.

20. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Apocalipsi 11,4-12 / Salm 143 / Lluc 20,27-40

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Octavi i Adventor, mrs.; Benigne, b. i mr.

Lectures bíbliques

Diumenge XXXIII del
temps de durant l'any

Lectura primera

Ml 3,19-20a

Per a vosaltres sortirà el sol de la felicitat

Lectura de la profecia de Malaquies:

Vindrà aquell dia abrutor com una forn. Tots els orgullosos i els injustos seran igual que rostoll, i aquell dia quan arribi, els incendiarà, no en deixarà ni l'arrel ni la tija, diu el Senyor de l'univers. Però per a vosaltres, que venereu el meu nom, sortirà el sol de la felicitat, i els seus raigs seran saludables.

Salm responsorial

97

Canteu al Senyor les vostres melodies, canteu-li al so de les cítares; aclameu el rei, que és el Senyor, amb trompetes i tocs de corn.

R. Ve el Senyor a judicar amb raó tots els pobles.

Bramula el mar amb tot el que s'hi mou, el món i tots els qui l'habiten; tots els rius aplaudeixen, i aclamen les muntanyes, en veure que ve el Senyor a judicar la terra. R.

Judicarà tot el món amb justícia, tots els pobles amb raó. R.

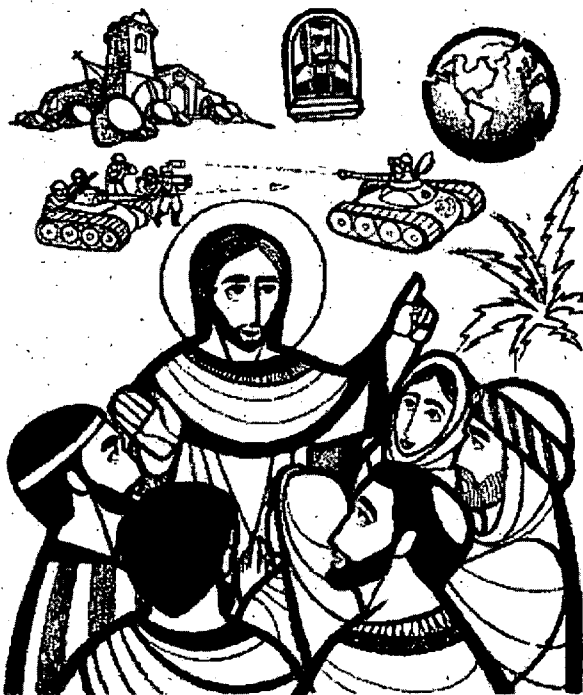
Lectura segona

2Te 3,7-12

Qui no vulgui treballar, que no mengi

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Tessalònica:

Germans, ja sabeu què heu de fer si voleu imitar-



nos. Entre vosaltres no vivíem mai desvagats, i a ningú no demanàvem de franc el pa que menjàvem, sinó que ens escarrassàvem treballant nit i dia, per no afeixugar ningú dels vostres. No és que no tinguem dret a la nostra manutenció, però volíem donar-vos un exemple amb la nostra vida, perquè vosaltres l'imitéssiu. Recordeu que quan érem entre vosaltres us repetíem aquesta regla: «Qui no vulgui treballar que no mengi.» Us escrivim això perquè sentim dir que alguns de vosaltres viuen desvagats i, a més de no treballar, es posen on no els demanen. A tots aquests, els ordenem i els recomanem en nom de Jesucrist, el Senyor, que treballin en pau per guanyar-se el pa que mengen.

Al·leluia

Lc 21,38

Alceu el cap ben alt perquè molt aviat sereu alliberats.

Evangeli

Lc 21,5-19

Sofrint amb constància us guanyareu per sempre la vostra vida

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, alguns parlaven del temple, fent notar les seves pedres magnífiques i les ofrenes que el decoraven. Jesús digué: «Això que veieu, vindran dies que tot serà destruït: no quedarà pedra sobre pedra.» Llavors li preguntaren: «Mestre, quan serà tot això i quin senyal anunciarà que està a punt de succeir?»

Jesús respongué: «Estigueu alerta, no us deixeu enganyar, perquè vindran molts que s'apropiaran del meu nom. Diran: "Sóc jo", i també: "Ja arriba el moment." Deixeu-los estar; no hi aneu, amb ells. I quan sentireu parlar de guerres i de revoltes, no us alarmeu. Això ha de succeir primer, però la fi no vindrà de seguida.» Després els deia: «Una nació prendrà les armes contra una altra, i un regne contra un altre regne. Hi haurà grans terratrèmols, fams i pestes pertot arreu, passaran fets espantosos i apareixeran al cel grans senyals d'amença.

Però abans de tot això se us enduran detinguts, us perseguiran, us conduiran a les sinagogues o a les presons, us presentaran als tribunals dels reis o als governadors, acusats de portar el meu nom. Serà una ocasió de donar testimoni. Feu el propòsit des d'ara de no preparar-vos la defensa: jo mateix us donaré una eloquència i una saviesa, i cap dels vostres acusadors no serà capaç de resistir-la o de contradir-la. Sereu traïts fins i tot pels pares, pels germans, parents i amics, en mataran alguns de vosaltres, i sereu odiats de tothom pel fet de portar el meu nom. Però no es perdrà ni un dels vostres cabells. Sofrint amb constància us guanyareu per sempre la vostra vida.»

Sant Feliu de Llobregat

diòcesis

El P. Manyanet torna a Montserrat

■ El pare abat va presidir una celebració d'acció de gràcies per la canonització del «profeta de la família»

MONTSERRAT.— El 22 d'octubre va tenir lloc a Montserrat la celebració d'acció de gràcies per la canonització de sant Josep Manyanet. S'hi van reunir 800 nens, nenes i joves en representació dels alumnes de les escoles de les Filles i Fills de la Sagrada Família a Catalunya.

El pare abat, Josep M. Soler, va presidir la missa conventual en memòria de sant Josep Manyanet i van concelebrar amb la comunitat benedictina el P. Lluís Picazo, superior general, i un bon nombre de sacerdots de l'institut. També hi van assistir les Missioneres de Natzaret, presidides per la M. Edith Gutiérrez, superiora general.

Durant l'homília, el pare abat va posar en relleu la pujada de sant Josep Manyanet a Montserrat l'any 1865 per demanar a la Mare de Déu la fidelitat a la seva vocació i missió i oferir-li la seva obra fundacional.

Acabada la missa, precedits per la Banda infantil de Música del col·legi Pare Manyanet de Reus, el pare abat, els superiors generals, els religiosos i les religioses amb una part dels alumnes, es van dirigir al camí de Sant Miquel, on va ser beneït un monòlit, obra de Francesc Carulla, en memòria de sant Josep Manyanet, que diu així: «Sant Josep Manyanet, prevere i fundador dels Fills de la Sagrada Família Jesús, Maria i Josep i de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret - Profeta de la família i inspirador del temple expiatori de la Sagrada Família de Barcelona - Va pujar a Montserrat a oferir la seva obra el 8 de juliol del 1865 - 2004 Any de la Canonització.»

Finalment, a la plaça de Santa Maria, es va construir el quadre gegant del pare Manyanet, pintat per la comunitat educativa del col·legi de Reus, i es va ballar una sardana de germanor. Com va dir el pare general, «avui, per mitjà d'aquest monòlit, i acompanyats per molts nois i noies, religi-

osos, religiosos, professors i famílies, renovem també l'ofrena de l'obra apostòlica de les Filles i Fills de la Sagrada Família a la Mare de Déu, tot demanant-li que continuï fecundant-la amb famílies cristianes que siguin llevats per a la societat».

El pare Manyanet ha tornat, doncs, a Montserrat, ja sant, per això, en paraules de la mare general, «en endavant, quan tornarem a Montserrat, després de la veneració



A la plaça de Santa Maria es va construir el quadre gegant del pare Manyanet.

de la Moreneta al seu cambril, serà visita obligada també aquest lloc, que ens recordarà, amb el to d'una veu molt coneguda per a nosaltres, gairebé les mateixes paraules de Maria de Natzaret: "Feu, com jo, el que Ell [Jesús] us digui."». (C.C.)

Fotos: Òscar Bardaji



Un moment de la inauguració del Pavelló Poliesportiu.

Sant Josep Manyanet torna també a Reus

El diumenge 24 d'octubre, Mons. Jaume Pujol, arquebisbe de Tarragona, va presidir a l'església prioral de Reus una Eucaristia d'acció de gràcies per la canonització de sant Josep Manyanet.

La jornada va començar al saló d'actes de l'escola, on el director i la comunitat educativa del col·legi Pare Manyanet de Reus va donar la benvinguda a l'arquebisbe i va posar-se a la seva disposició per tot allò que podia aportar a l'arxidiòcesi i a la societat en general. El prelat va agrair la tasca que realitza el centre, ja més que centenari, avui més important i més difícil que mai. I va animar especialment els pares a no cedir a ningú aquest dret primari que tenen sobre l'educació dels seus fills, tot exhortant-los a col·laborar activament amb l'escola a fi d'assolir els objectius que es proposen conjuntament.

El col·legi Pare Manyanet, que és l'hereu del centre que el pare Manyanet va obrir a la ciutat l'any 1895, disposava de gairebé totes les instal·lacions necessàries per desenvolupar la seva tasca. Totes menys un Pavelló Poliesportiu cobert. Doncs bé, aquesta fita s'ha complert ara, i el mateix arquebisbe de

Tarragona va col·locar l'última pedra i va beneir el nou pavelló que, com a complement a l'edifici escolar, acollirà activitats esportives, culturals i musicals. A l'acte hi va ser present Jordi Pujol, expresident de la Generalitat de Catalunya, i també personalitats del món de l'esport.

L'església prioral de Sant Pere de la ciutat va resultar petita per acollir bona part de la comunitat educativa del col·legi, zeladores de la Sagrada Família i exalumnes. L'arquebisbe, acompanyat pel pare general i nombrosos religiosos Fills de la Sagrada Família, va celebrar l'Eucaristia tot agraït a Déu el do de la vida i el missatge de sant Josep Manyanet, tan valuós per a les famílies i per a la societat d'avui.

Finalment, a la plaça Mercadal, amb l'assistència de l'alcalde de la ciutat, Lluís Miquel Pérez, es va descobrir el quadre gegant del pare Manyanet, que d'aquesta manera tornava al cor de la ciutat, com ja havia fet diverses vegades durant la seva vida.

Tant a l'arquebisbe de Tarragona com a l'alcalde de Reus, el pare general els va fer ofrena de la medalla commemorativa de la canonització, obra de l'escultor reusenc Ramon Ferran. (C.C.)



Un monòlit, obra de Francesc Carulla, va ser beneït al camí de Sant Miquel.

Jornades de reflexió per a joves

MONTSERRAT.— Els propers 20 i 21 de novembre tindrà lloc a Montserrat la tercera i última de les Jornades de Reflexió per a Joves de l'any 2004, que tenen com a lema «Situacions límit de l'existència: silenci de Déu, fracàs, solitud, cansament...». En aquesta ocasió, les xerrades aniran a càrrec del sacerdot del bisbat de Mallorca Teodor Suat, autor, entre d'altres, dels llibres *De Cafarnaüm a Jerusalem* i *Més important que la meta és el camí*, dedicats especialment a la formació cristiana de joves. Les places són limitades.

Aquestes sessions, que començaran el dissabte 20 a les 12 h i s'acabaran el diumenge 21 a les 15.30 h, estan dirigides especialment a nois i noies de 18 a 30 anys motivats pels temes de fe i d'espiritualitat, i també als que estan en camí de recerca. Per assistir-hi només cal portar la Bíblia, el sac de dormir i el menjar per als dos dies; i si algú té i sap tocar un instrument també el pot dur. Les inscripcions cal fer-les al Centre de Coordinació Pastoral de Montserrat, per mitjà del telèfon 938 777 766 — extensió 1.503 —, de 9.30 a 13.00 i de 16.00 a 18.00 h.

Coincidint amb les Jornades de Reflexió per a Joves, el dissabte 20 de novembre, a les 21.45 h, se celebrarà a la basílica de Santa Maria de Montserrat una vetlla de pregària oberta a tots els joves i pelegrins en general, participants o no a la trobada. (C.C.)

Tarragona

Nou curs de l'Institut Sant Fructuós

■ Mons. Jaume Pujol va presidir l'acte al paranimf del Seminari

TARRAGONA.— El dijous 28 d'octubre es va inaugurar oficialment el curs 2004-2005 de l'Institut de Ciències Religioses Sant Fructuós (Insf) en un acte que va tenir lloc al paranimf del Seminari Pontifici de Tarragona. Va presidir Mons. Jaume Pujol, arquebisbe de Tarragona, acompanyat de la directora general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, Montserrat Coll; del vicari general de l'arxidiòcesi, Mn. Miquel Barbarà; del delegat de la Facultat de Teologia de Catalunya, Joan Bada; de representants de l'Ajuntament de Tarragona, i de membres del claustre de professors de l'Insf.

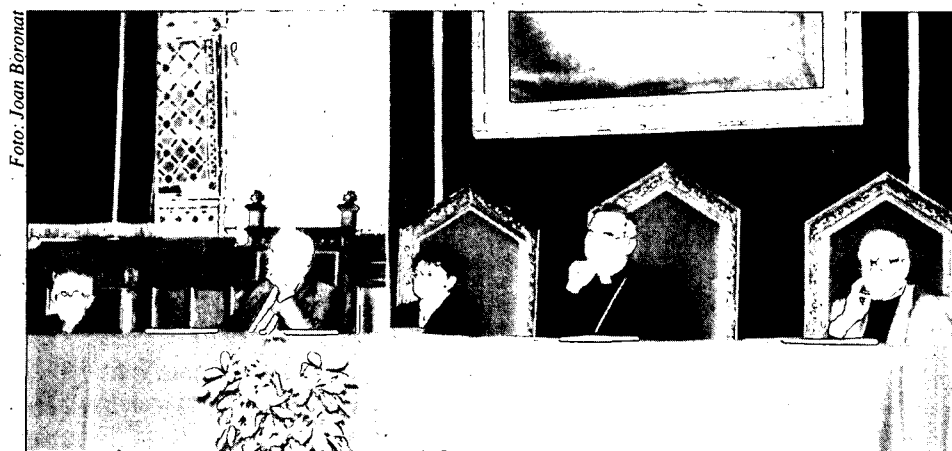
Prèviament a l'acte acadèmic, l'arquebisbe Jaume Pujol va celebrar l'Eucaristia a la capella de la casa de l'arquebisbat. Ja al paranimf del Seminari, Mn. Norbert Miracle, secretari de l'Insf, va donar lectura a la memòria del curs anterior.

Enguany l'encarregat de pronunciar la lliçó inaugural va ser Mn. Xavier Morell, professor de Teologia Pastoral a l'Insf, que va tractar sobre el tema *Els inicis del Secretariat Interdiocesà de Catequesi i la seva tasca formativa*, treball que ha quedat recollit en un llibre. Aquest exhaustiu treball comença presentant les circumstàncies eclesials precedents i fa veure la influència del Concili Vaticà II, però també les del context social dels nostres dies, que tenen unes característiques molt particu-

lars. Estableix després quines són les circumstàncies que fan néixer el Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC), la seva evolució i les problemàtiques que l'envolten, tot analitzant aspectes formatius, de continguts i d'aplicació catequètica.

Els mèrits dels emèrits

Durant l'acte es va voler homenatjar els professors emèrits: els sacerdots Joan Aragonès, Ricard Cabré, Josep Gil, Saturnino Menchón i Antoni Virgili, que han deixat la seva empremta a l'Insf a través de la docència i la tasca científica. Van rebre de mans de l'arquebisbe la medalla de l'Insf, mentre el seu director, Mn. Armand Puig, feia una glossa de la persona-



L'acte va ser presidit per Mons. Jaume Pujol.

litat de cadascun dels homenatjats. «Arribar a emèrit és una gràcia de Déu perquè significa arribar a un alt grau intel·lectual i personal», va manifestar Mn. Armand. També va qualificar el professorat com «les bones i sòlides bases de l'institut».

Per la seva part, l'arquebisbe de Tarragona va manifestar el seu goig pel fet de presidir l'Insf, puix cal recordar que ell havia estat a Pamplona director de l'Institut Superior de Ciències Religioses; d'aquí la voluntat expressa «d'impulsar i de potenciar aquest institut, per la bateria

de serveis que ofereix a la diòcesi». Posteriorment, Mons. Jaume Pujol va esmentar que «fe i cultura no es confonen, però el drama d'avui dia és el divorci entre aquests dos camps». Per acabar va esportar a impulsar el creixement de l'Insf com a punt de referència al servei de l'arxidiòcesi i de l'Església catalana.

Va tancar l'acte una actuació musical de Montse Pijuan, que va interpretar diverses peces, amb la guitarra clàssica.

Joan Boronat

Suport de la Fundació "la Caixa" a Càritas



La signatura del conveni va tenir lloc a la casa de l'arquebisbat.

TARRAGONA.— La Fundació "la Caixa" ha fet una aportació de 10.000 euros al projecte presentat per Càritas diocesana de Tarragona: «Un ofici, un treball», adreçat a la formació laboral dels immigrants perquè puguin accedir al mercat de treball. La signatura del conveni va tenir lloc el divendres 29 d'octubre a la casa de l'arquebisbat per part del delegat general de "la Caixa" a Tarragona, Robert Leporace, i de la directora de Càritas diocesana de Tarragona, Carme Borbonés, en presència de Mons. Jaume Pujol, arquebisbe de Tarragona.

El projecte «Un ofici, un treball», a instàncies de Càritas diocesana, és un programa que promouen conjuntament la Casa d'Acollida del Transeünt i la Comissió diocesana de Migració. La iniciativa es concreta a informar els immigrants de l'oferta de formació professional existent i recollir la informació dels demandants sobre la seva situació laboral, actituds, recursos personals i professionals. Un segon pas del projecte-

serà elaborar un pla de treball individualitzat de cada beneficiari i cobrir les necessitats bàsiques de manutenció i d'habitatge.

De moment ja s'han fet entrevistes personals per escollir els candidats a poder beneficiar-se d'aquest pla i es calcula que unes deu persones podran adherir-s'hi. Robert Leporace, en el torn de parlaments, va assenyalar que el fet que "la Caixa" hagi seleccionat el projecte de Càritas obeeix «a la prioritització de les problemàtiques que presenta la societat actual, sense obviar el camp cultural». Per la seva part, Carme Borbonés, directora de Càritas diocesana, que recentment ha estat nomenada presidenta de Càritas Catalunya, va manifestar que, a través del programa «Un ofici, un treball», es tracta de buscar recursos en la mateixa comunitat a fi i efecte que «tot hom pugui tenir una formació idònia i trobi el seu lloc a la societat», i poder satisfer, en definitiva, la voluntat de les persones que volen accedir a la formació i que, no l'hàn rebut al seu país d'origen. (J.B.)

Comencen les Festes de la Mare de Déu del Claustre

TARRAGONA.— El nombrós grup de devots i de devotes de la Mare de Déu del Claustre a Tarragona es disposen a preparar-se espiritualment per a la celebració de la diada de la Mare de Déu, que tindrà lloc el diumenge 14 de novembre.

Com esmenta al programa Mn. Ramon Gallisà, canonge administrador de la capella de la Mare de Déu del Claustre de la catedral de Tarragona, «aquest 2004 es commemoren tres esdeveniments marians»: els 20 anys de l'Any Sant de la Redempció, on Joan Pau II va confiar la humanitat al Cor Immaculat de Maria; els 150 anys de la proclamació dogmàtica de la Immaculada Concepció de Maria i el pelegrinatge a Lourdes del papa Joan Pau II, com un malalt més.

La novena preparatòria de la festa de la Mare de Déu del Claustre a Tarragona va començar el dissabte 6 de novembre, celebrada per Mn. Joan Anton Cedó, vi-

cari episcopal i arxiprest de Tarragona ciutat. A les 9.30 h va haver-hi missa conventual i trasllat de la santa imatge, des de la capella del Claustre fins a l'altar major de la catedral.

Cal destacar la visita que els escolars dels centres docents de Tarragona que ho desitgin faran a la catedral, el dijous dia 11, a les 9.30 h, estada que acabarà amb l'eucaristia per la Pau del Món que celebrarà Mn. Anton Pérez de Mendiguren.

El diumenge dia 14, festa de la Mare de Déu del Claustre, a les 19 h hi haurà missa presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, amb processó pel claustre i per l'interior de la catedral, el cant de la *Salve* i el besamans, amb el retorn de la imatge a la seva capella. Posteriorment, en dies successius es farà la novena d'acció de gràcies, consagració de les famílies a la Mare de Déu i també presentació dels infants a la Mare de Déu. (J.B.)

Ha mort als 100 anys Mn. Enric Domènech

TARRAGONA.— El dimecres 20 d'octubre va morir a la residència de les Germanetes dels Pobres de Tarragona, a l'edat de 100 anys, Mn. Enric Domènech i Baiges. El funeral es va celebrar a la mateixa residència, amb l'assistència d'un bon nombre de preveres i de fidels de les diferents parròquies on Mn. Domènech ha exercit el ministeri pastoral.

Mn. Enric Domènech era el sacerdot més ancià de l'arxidiòcesi. El 16 de juliol passat va fer cent anys i va rebre un homenatge del qual *Catalunya Cristiana* es va fer ressò. Mn. Domènech va néixer a Riudoms l'any 1904 i va ser ordenat el 1928. Vinculat sempre a la ciutat de Reus, va ser professor als instituts, va destacar com a pianista i organista i va fundar la Coral Isabel Besora. En el camp de la comunicació, va fundar i dirigir l'emissora Ràdio Popular a Reus. (J.B.)

Barcelona

Festa de Santa Teresina de l'Infant Jesús

■ El Club Excursionista de Gràcia va brindar un homenatge a Mn. Jaume Oliveras

BARCELONA.— Per un motiu o un altre cada any té un especial relleu la celebració de la festa patronal de la parròquia de Santa Teresina de l'Infant Jesús i l'aniversari de la dedicació del temple. Així, l'1 d'octubre va tenir lloc l'acostumada con-

celebració eucarística, amb la participació de l'arxiprest i d'un bon grup de capellans de Gràcia, inclosos alguns que hi van néixer, entre ells el canonge Pere Farnés, reconegut teòleg i liturgista, i Mn. Ferran Blasi.

Però el fet noticable d'enguany va ser l'homenatge que el Club Excursionista de Gràcia va brindar el dia 2 a Mn. Jaume Oliveras, rector fundador de la parròquia i destacadíssim alpinista, amb motiu del centenari de la primera «camina del Matagalls a Montserrat en menys de 24 hores». I juntament amb aquesta commemoració, el 25è aniversari de l'edició de la travessa per l'esmentat club excursionista.

Fa exactament dues setmanes, gairebé 2.500 persones empenien al Montseny una llarga excursió de més de 80 km amb el propòsit d'arribar a Montserrat en una sola jornada. Eren els participants de la XXV Travessa Matagalls-Montserrat en menys de 24 hores. Tots es disposaven a seguir la ruta que feia cent anys —el 4 d'agost del 1904— havia fet un jove de 27 anys, fill de la Garriga, que feia poc que havia estat ordenat sacerdot.

Mn. Jaume Oliveras, que aquest era el nom del nou prevere, era un entusiasta de la muntanya i aviat va esdevenir un intrèpid pirineista i un precursor de l'escalada a Catalunya, afició que va saber fer compatible amb la seva vocació de capellà.

L'any 1916, quan ja rondava la quarantena, una dramàtica vivència el va marcar per sempre. El fet va succeir a l'anomenat Pont de Mahoma, quan Mn. Jaume



Familiars de Mn. Oliveras i un representant del Grup Excursionista de Gràcia.

i tres companys d'excursió estaven a punt d'arribar a l'Aneto, el pic més alt dels Pirineus, i un llamp va fulminar mortalment dos components del grup. Colpit profundament per aquesta desgràcia, va decidir traslladar-se com a missioner a la selva de la guaiana veneçolana, on va exercir el seu apostolat durant vuit anys entre els indis. De retorn a Barcelona, va continuar treballant en temes missionals fins que l'any 1931 el bisbe li va encarregar la fundació, a Gràcia (al sector de l'actual plaça de Gal·la Plàcidia), d'una nova parròquia i la conseqüent edificació del temple parroquial en un solar idoni.

La ingent labor amb la qual va haver d'enfrontar-se en aquesta nova etapa del seu ministeri no li va impedir de retrobar-se amb la muntanya (els seus estimats i enyorats Pirineus!) ni de continuar trescant per valls i carenes ni, sobretot, de celebrar l'Eucaristia cada 5 d'agost, festivitat de la Mare de Déu de les Neus, a l'humil capella que aprofitant una balma propera al refugi de la Renclusa, al peu de l'Aneto, ell mateix havia ajudat a habilitar. Ben segur que en aquestes celebracions revivia el tràgic accident de tants anys enrere i se li feia més present que mai tot el misteri de l'existència humana.

Mn. Jaume va morir l'any 1957 sent rector de la parròquia que havia fundat i les seves despulles van rebre sepultura al peu de l'altar major del temple que, sota l'advocació de santa Teresa de l'Infant Jesús, ell havia construït.

Quan el Club Excursionista de Gràcia (del qual ell es va fer soci quan va passar a viure a Gràcia) va instituir, l'any 1972, la Travessa Matagalls-Montserrat en menys de 24 hores, va fer constar textualment al reglament de la prova que l'organitzava «en memòria del gran excursionista que fou Mn. Jaume Oliveras».



Mn. Joan Escala, rector de Santa Teresina, beneeix la tomba de Mn. Jaume.

Mn. Jaume va escriure, referint-se a la seva excursió, que quan ell i l'amic que l'acompanyava (el nom del qual desconecem) arribaren a Montserrat i anaren al santuari a donar gràcies a la Mare de Déu per haver-los permès fer una gesta tan absurda com la d'anar del Montseny a Montserrat en una sola jornada va semblar-los que la Mare de Déu els mirava amb un cert aire mig rialler, mig compassiu, com dient-los: «Que Déu us faci bons.» Aquesta gesta, absurda segons paraules de Mn. Jaume, l'han repetida, al llarg de les 25 edicions de la Matagalls-Montserrat, 26.181 participants dels 45.103 que la intentaren fer, o sigui, el 58%. Quant al «Déu us faci bons» que Mn. Jaume i el seu company intuïren en l'expressió de la Mare de Déu, a altres participants també els ha semblat percebre-la; més encara, darrere de la imatge de la Verge a alguns els va semblar entreveure breument, com sortint d'un mar de boira, una mena de cara difusa que duia un barret de teula al cap, com ara el que usava Mn. Jaume. I, de sobte, la cara els va fer l'ullet amb un somrius de complicitat.

Carles Albés i Riba

L'arquebisbe es reuneix amb els arxiprestos de la diòcesi

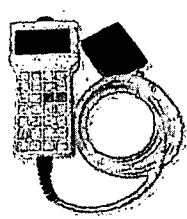
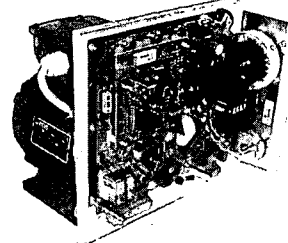
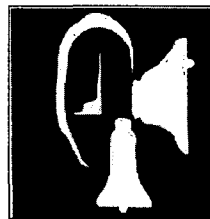
TIANA.— El dilluns 25 d'octubre, l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach, es va reunir per primera vegada amb els 26 arxiprestos de la diòcesi de Barcelona. La reunió es va celebrar a la casa d'espiritualitat Maria Immaculada, a Tiana. També van assistir a la reunió Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de la diòcesi, que va actuar com a moderador de la reunió; Mn. Joan Galtés, vicari episcopal de Barcelona, i el secretari general i canceller de l'arquebisbat, Mn. Sergi Gordo.

La reunió es va desenvolupar en un clima molt positiu i esperançador de cara al nou curs i a les perspectives de la pastoral diocesana. La reunió va començar amb una exposició de l'arquebisbe, seguida d'un ampli diàleg entre tots els assistents.

L'arquebisbe, en la seva exposició, va agrair la tasca dels arxiprestos i els va informar del treball que es fa en l'àmbit de la Província Eclesiàstica de Barcelona, amb reunions periòdiques i freqüents dels tres bisbes, a les quals també assisteixen Mons. Joan Carrera i Mn. Sergi Gordo. Mons. Martínez Sistach va remarcar la necessitat d'uns plantejaments pastorals comuns entre els tres bisbats, i també alguns serveis pastorals comuns, encara que

cal procedir amb realisme i prudència a l'hora de determinar quins serveis convé que siguin comuns i quins cal que siguin propis de cada diòcesi.

Mons. Lluís Martínez Sistach també va parlar del servei propi dels arxiprestos i de la seva voluntat de constituir, abans de Nadal, el consell presbiteral i el consell pastoral diocesà. De manera especial va agrair les respostes dels sacerdots a la consulta que ha fet sobre el nomenament de vicaris episcopals. També va recomanar que es fomentin les vocacions sacerdotals i la conveniència de preparar en el futur un projecte de pastoral diocesana que no haurà de partir de zero, sinó recollir tot el que ja s'ha fet en aquest aspecte fins ara i amb la participació dels consells. També va anunciar que Mons. Joan Carrera prepararà uns temes de formació permanent dels sacerdots que estaran inspirats en la figura del beat Pere Tarrés, membre del presbiteri de Barcelona. Va recordar la celebració d'una missa a la catedral en acció de gràcies per la beatificació de Pere Tarrés, que va tenir lloc el 6 de novembre, i que durant els dies de Nadal hi haurà una jornada d'estudi sobre aquesta figura per als preveres i diaques. (C.C.)



NOU MOTOR DE CAMPANES AMB PARADA DE LA CAMPANA CAP PER AMUNT!

(POSSIBILITAT DE FER ELS TOCS TÍPICS CATALANS QUE INCLOUEN LA PARADA CAP PER AMUNT D'UNA O DIFERENTS CAMPANES DE MANERA AUTOMÀTICA)

CONSULTEU-NOS:

961 269 191- FAX: 961 268 347 / 2001@servicam.com

2001 TÈCNICA I ARTESANIA

Durant la Novena la imatge de la Mare de Déu de la Pietat va anar en processó per tota la població



Quinquennals d'Ulldecona

Les Festes Quinquennals d'Ulldecona estan dedicades a la seva patrona, la Mare de Déu de la Pietat. Són les festes més importants del poble. El seu origen, igual que el de les del poble veí d'Alcanar, es remunta a la destrucció de la imatge de la Mare de Déu durant la guerra civil del 1936-1939.

Encara que la veneració és molt antiga, hi ha documents que parlen de romeries i de peregrinacions a l'ermita en els segles XVI i XVII. Amb tot, les Festes Quinquennals —que se celebren cada cinc anys— no van començar fins a l'any 1944.

Era el 8 de setembre del 1939, dia de la festa de la Mare de Déu de la Pietat, quan en el sermó de la missa, el predicador, Mn. Frederic Domingo, va animar els nombrosos feligresos allà reunits a fer la promesa de baixar la imatge de la Mare de Déu des de l'ermita al poble cada cinc anys per homenatjar-la i demanar-li la seva especial protecció. En sortir de missa tot el poble va fer cap al davant de l'Ajuntament, on es va formalitzar oficialment, davant de l'alcalde de la vila i de tota la corporació municipal, aquella promesa. Així el 1944 va ser el primer any que es va complir la promesa, i des d'aquell moment cada any acabat en 4 i en 9 se celebren a Ulldecona les Festes Quinquennals.

Aquest any 2004 també s'ha complert la promesa. Encara que les festes s'inicien pròpiament quan els ulldeconencs van a buscar la imatge de la Pietat, a peu i en romeria, a l'ermita, enguany han vingut preparades durant nou mesos en què cada primer dissabte de mes, a les 8 del matí, se sortia en peregrinació cap a l'ermita. A part de l'èxit de la nova iniciativa, més de 150 persones van participar-hi cada dissabte sense por del temps ni de les seves circumstàncies. Ha estat una ocasió per preparar-se amb profunditat espiritual per a la vinguda de la imatge de la Mare de Déu al poble.

Pregària del Rosari, romeria a peu —peregrinació a la casa de la Mare—, s'oferien cada mes per una intenció concreta que ajudava a renovar el cor, el pensament, els sentiments... la vida sencera, per fer-la de veritat més pròxima a la de Jesús, com ho va ser la de Maria.

Un poble sencer que l'esperava amb el cor a la mà

El divendres 3 de setembre va tenir lloc l'esperada i preparada baixada de la imatge de la Mare de Déu de la Pietat. Abans va visitar en processó els carrers del barri de Les Ventalles. L'arribada al poble quan ja començava a fosquejar va ser un mo-



La Mare de Déu en la seva ermita de la Pietat.

ment espectacular. A més dels molts devots que van anar a buscar-la, la imatge es va trobar amb un poble sencer esperant-la amb el cor a la mà, amb un poble adornat exteriorment, renovat, embellit... però sobretot amb un poble de qui té el cor robat. A la plaça de l'Església, on volia estar tot el poble reunit, va tenir lloc la benvinguda per part del rector, Mn. Ramon Labernié. Cants, precis, mirades amb ulls plorosos d'emoció van ser la millor acollida que els falduts poden fer a la seva mare i patrona.

L'amor a la Mare de Déu ha estat el

motor i el nucli de les Festes Quinquennals. No han faltat actes culturals, lúdics, esportius, etc., però tot ha estat mogut per l'amor que el poble d'Ulldecona professa a la seva Mare de Déu de la Pietat.

La imatge, guardada durant els dies del novenari a l'església parroquial, ha estat visitada per centenars de persones del poble i de fora que entraven al temple per demanar, per agrair, per contemplar o només per mirar i rebre la mirada d'amor que Maria sempre fa a tots els seus fidels.

Durant els nou dies de la Novena s'ha

portat en processó la imatge de la Mare de Déu de la Pietat per tot Ulldecona. Cada dia li tocava a un sector o als barris que té el poble. Sí, fins i tot el més petit raconet de tot el poble ha estat passejat per la imatge, fins i tot el lloc més amagat ha estat adornat en flors de paper i llums en homenatge i com a signe d'amor a la Mare de Déu de la Pietat.

Fustetes, llumins, mitges, plomes de tord, cartrons, fulles seques i pintades... balcons adornats amb vànoves i cobrellits preciosos de punt de ganxo, ornaments de llums, dibuixos de l'Ave Maria... han fet les delícies de veïns i de forasters que han passejat pel poble adornat per a Maria com la núvia que s'engalana per a l'espòs.

I, com sempre, la imatge de la Pietat ha estat testimoni aquests dies de la pietat, de la devoció, que li professen els seus fills.

Els dies de la Novena hi havia missa a les onze del matí a la parròquia, i era molt concorreguda. A la nit es tornava a omplir l'església, i encara més que al matí, per resar el Rosari i practicar l'exercici de la Novena. Després tenia lloc la processó pels carrers del sector que li tocava aquell dia.

El darrer dia va ser el bisbe de la diòcesi, Mons. Xavier Salinas, el qui va presidir la missa vespertina, el Rosari, la Novena, la processó de Fanalets i l'ofrena floral. Com un devot més, el bisbe Salinas va agrair a la Mare de Déu la seva intercessió i la seva ajuda, com un més va pregar i cantar a ple pulmó a la Pietat, i va animar els fills d'Ulldecona a no oblidar aquesta tradició i a no perdre la seva genuïna arrel cristiana i plena d'amor a la Mare de Jesús que també és Mare nostra.

L'endemà, diumenge 12, es va tornar en romeria la imatge a l'ermita i allí, presidits pel rector acompanyat per les autoritats municipals, les pubilles i tots els fidels d'Ulldecona que van poder, es va celebrar la missa solemne de la Mare de Déu com a conclusió de les Festes Quinquennals del 2004.

Ara els ulldeconencs, des de qualsevol lloc que es troben, tornen a aixecar els ulls cap a l'ermita i amb sagrada devoció li canten: «Tot el poble d'Ulldecona es confia a vostra bondat, puix sou la nostra patrona, Senyora de la Pietat.»

Víctor-Manuel Cardona



Els carrers d'Ulldecona apareixen bellament engalanats.



El poble segueix amb gran pietat la visita de la Mare de Déu.



«L'amor a la Mare de Déu ha estat el motor i el nucli de les Festes Quinquennals»



La Mare de Déu, en la seva arribada a Ulldecona.



El rector, Mn. Ramon Laberní, dona la benvinguda a la Mare de Déu.

Barcelona

La Pastoral Universitària comença el curs amb nous projectes

■ L'agenda «Serveis a la Universitat» permetrà als estudiants donar sortida als seus neguits filosòfics i religiosos

BARCELONA.— L'agenda ha esdevingut per als països rics una eina d'importància vital per gestionar correctament el nostre temps. Ens serveix per organitzar tant els compromisos professionals com les cites personals. Però és a partir del convenciment que «la distribució que fem del nostre temps ens indica allò

que és essencial en la nostra vida» que la Pastoral Universitària de la diòcesi de Barcelona ha tingut la iniciativa d'oferir, coincidint amb l'inici del nou curs 2004-2005, una agenda alternativa, on els estudiants universitaris podran donar sortida als seus neguits filosòfics i religiosos.

Pregàries, celebracions eucarístiques, cicles de xerrades i col·loquis, cursos, sortides, recessos... són iniciatives que apareixen recollides a l'agenda *Serveis a la Universitat*, una iniciativa de la Pastoral Universitària de Barcelona que es fa arribar per correu electrònic (50.000 exemplars) i, en una edició més limitada de 3.000 exemplars, en paper.

El criteri de selecció dels actes inclosos a l'agenda *Serveis a la Universitat* respon més a la naturalesa de l'acte en si mateix que a l'entitat que l'organitza. En un primer moment, l'enviament per correu electrònic és quinzenal, però a partir del Nadal passarà a ser setmanal. Pel que fa a l'agenda de paper, que s'envia a casa per correu ordinari i que és de caràcter mensual, s'adreça de manera més concreta a persones que vulguin integrar-se i col·laborar amb les activitats de la Delegació de Pastoral Universitària.

El 28 d'octubre passat, a la seu del Centre Cristià dels Universitaris, va tenir lloc la inauguració del curs 2004-2005 de

la Pastoral Universitària i la presentació en societat de l'agenda *Serveis a la Universitat*. El sociòleg Salvador Giner, la periodista Ester Romero i la filòsofa Begonya Román van participar en el col·loqui *La nostra agenda particular. Lectures sobre el seu significat*, i van aportar el seu particular punt de vista sobre la importància de l'agenda en la nostra vida laboral i personal.

És aquesta reflexió profunda sobre com distribuïm el nostre temps l'autèntic rerefons de l'agenda que la Pastoral Universitària ofereix als estudiants universitaris. El responsable del projecte, el periodista i filòsof Francesc Grané, afirma que «l'agenda és el màxim diagnòstic dels nostres valors» i, en aquest sentit, afegeix que «hem de possibilitar temps per a la trobada amb Déu, per a la pregària, per a la reflexió, per a la gratuïtat». «Són aspectes que en el currículum acadèmic no serviran per a res», continua, «però sí que compten

per a la vida d'un cristià».

Hi ha molts temes personals i de reflexió sobre el sentit de la vida que no apareixen als mitjans de comunicació però que, no per això, els joves d'avui dia deixen de plantejar-se. D'aquí la iniciativa de la Pastoral Universitària de proposar una agenda

des de la profunditat humana i existencial, «on tinguin lloc la pregunta religiosa i la pregunta cristiana», afegeix Francesc Grané.

La Delegació diocesana de Pastoral Universitària treballa també en un altre projecte molt engrescador que, si bé no és

nou en el seu plantejament, sí que ho és en la seva perspectiva d'Església. La iniciativa Habitatge entre Generacions, que es posarà en marxa a mig curs, facilitarà una borsa d'habitatge per a estudiants que busquen allotjament a Barcelona i rodalies i que, a la necessitat d'un lloc on viure, volen afegir-hi el plus de fer-ho amb gent gran o bé amb una família.

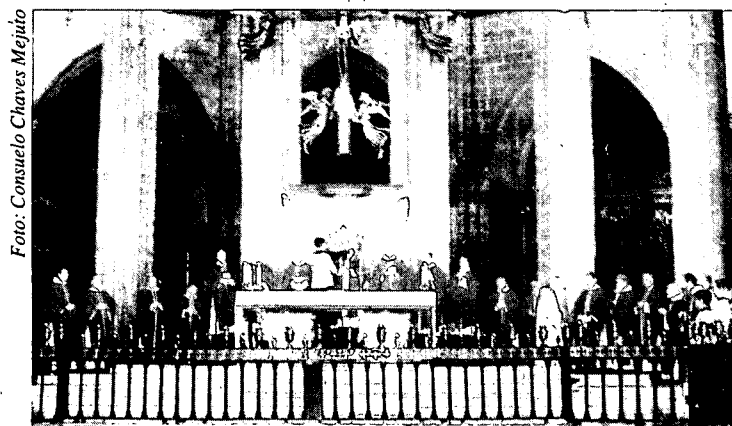
D'altra banda, ha començat ja el Cicle de Corals i Orquestres Universitàries, en el qual participen les universitats de Bar-

celona, Autònoma de Barcelona, Pompeu Fabra i Ramon Llull. Les actuacions seran a les parròquies de Sant Ramon de Penyaforat i de Sant Gregori Taumaturg, de Barcelona, de Sant Josep, de Mataró, de la Puríssima Concepció, de Sabadell, i de Sant Pere, de Terrassa. Pel que fa a la convocatòria de la quarta edició del Concurs Bíblic, ja podem avançar que el tema versarà sobre la dona vista com a expressió de la condició humana.

Carme Munté



El curs es va inaugurar amb un col·loqui sobre la nostra agenda particular.



Missa per al repòs etern del cardenal Marcelo González

BARCELONA.— L'arquebisbe de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach, va oficiar el 25 d'octubre passat una missa a la catedral de Barcelona per al repòs etern del cardenal Marcelo González Martín. Aquest, «que tantes vegades va presidir l'Eucaristia en aquesta mateixa catedral», com a arquebisbe de Barcelona del 1967 al 1972, va morir el 25 d'agost d'enguany, als 86 anys d'edat i a causa del seu precari estat de salut. Mons. Martínez Sistach va destacar la seva obra en un acte emotiu en què van voler participar un nombrós elenc de membres de l'Església de Catalunya. (C.Ch.)

Els interessats a rebre l'agenda *Serveis a la Universitat* podeu escriure a l'adreça serveisalauniversitat@dpuniversitaria.org amb l'assumpte «Alta». Per a més informació podeu trucar a la Delegació diocesana de Pastoral Universitària: tel. 934 121 551

TEMES MARTIRIALS

La persecució religiosa a Catalunya

Conferència del publicista Francesc A. Picas pronunciada a l'assemblea d'Hispania Martyr Tarraconense celebrada al santuari de Nostra Senyora del Collell el dia 16 d'octubre.

Les persones interessades a conèixer el text d'aquesta conferència poden demanar-lo a PIVESA - Apartat de correus, 21 - 17700 La Jonquera i el rebran per correu, per fax o per correu electrònic.

Lleida

Conveni per editar la història de l'Església de Lleida

■ El bisbat, la Universitat i Pagès Editors faran possible el projecte

LLEIDA.— El 26 d'octubre passat va tenir lloc a la Sala de Reunions del Palau Episcopal de Lleida l'acte protocol·lari de la signatura d'un conveni de col·laboració per tal d'editar la Història de l'Església de Lleida, amb el títol genèric: «Arrels cristianes. Presència i significació del cristianisme en la història i en la societat lleidatana.»

Per part del bisbat de Lleida va ser el mateix bisbe Francesc X. Ciuraneta el qui va estampar la signatura al document; per la Universitat de Lleida (UdL) ho va fer el seu rector, Joan Viñas, mentre que Lluís Pagès va fer-ho en nom de l'editorial lleidatana Pagès Editors. A l'acte hi assistiren també el vicerector Jaume Barrull; el catedràtic d'Història Contemporània Marnel Lladonosa; la directora del Museu de Lleida, Diocesà i Comarcal, Montse Macià; el president dels Amics de la Seu Vella, Joan R. González; l'historiador Mn. Francesc Martí, membres del consell assessor i del secretariat de redacció, i altres representacions.

Mons. Ciuraneta va manifestar durant l'acte la seva satisfacció pel projecte, i per la seva importància el va comparar amb la restauració de l'edifici de l'Acadèmia Mariana, tot agraïnt a la Universitat de Lleida el seu suport a aquest iniciativa editorial que permetrà gaudir d'una història de la diòcesi de Lleida, amb gran qualitat científica i alhora divulgadora. «No volem que sigui una obra apològica, sinó

científica, oberta a tothom», va asseverar el prelat.

El rector de la UdL, Joan Viñas, va destacar el fet que hagi estat l'Església de Lleida la qui hagi tingut en compte la Universitat a l'hora de fer la «seva història». D'altra banda, l'editor Lluís Pagès va dir que el projecte l'omplia d'orgull i de satisfacció.

Francesc Martí, Romà Sol i Carme Torres

El coordinador de l'obra i catedràtic d'Història de l'Art de la UdL, Ximo Company, va fer un agraïment públic als historiadors Romà Sol i Carme Torres, i també a l'historiador Mn. Francesc Martí, pel fet d'haver estat els primers impulsors del pro-

jecte. El professor va recordar que tot havia començat amb unes primeres idees o suggeriments que Mn. Francesc Martí va plantejar als responsables del bisbat de Lleida, a partir dels quals el matrimoni d'historiadors lleidatans i militants cristians, Romà Sol i Carme Torres, es van posar a preparar un primer esborrany.

Posteriorment, seria el mateix bisbe Francesc Xavier, en l'homilia de la missa celebrada a la Seu Vella el diumenge 23 de novembre del 2003, el qui faria públic que un grup d'intel·lectuals ja treballava en la possibilitat d'escriure una història de l'Església referida a l'àmbit específic del bisbat de Lleida.

A partir d'ara el projecte comença a caminar, amb una setantena de col·laboradors (especialistes en el món del pensa-

Les nostres arrels cristianes

El bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, s'ha manifestat així davant d'aquest projecte editorial, única a tot Catalunya: «Voldríem contribuir amb un ampli i rigorós estudi sobre la presència i significació del cristianisme i de l'Església en la configuració de la història de la societat, del pensament, de les creences i dels valors dels homes i de les dones de Lleida i de les seves terres.

«Entenem que aprofundir en l'estudi i el coneixement de les nostres arrels cristianes pot vessar molta llum sobre una comprensió més equànime, completa i objectiva del que realment ha estat, distingeix i constitueix la nostra cultura i la nostra societat.

«Amb aquesta obra voldríem ajudar a fer comprendre que molts dels nostres valors més preuats s'han nodrit, han crescut i s'han conformat a redós dels valors fonamentals del cristianisme.»

ment, l'espiritualitat, la història, la literatura, l'art i la cultura en general de les Terres de Ponent) que elaboraran les més de 2.000 pàgines de què constaran els 4 volums d'aquesta incipient història del cristianisme a Lleida, des dels seus inicis en el segle IV fins als nostres dies.

Així mateix, l'obra compta amb el suport d'una quinzena d'institucions, de fundacions i d'entitats ciutadanes, encapçalades per la Generalitat de Catalunya, la Paeria i la Diputació de Lleida. L'obra, en paraules de l'editor, si els terminis marcats es compleixen, podria estar al carrer al Nadal del 2006.

Jordi Curcó

Constitució del nou Consell Pastoral Diocesà



La sessió plenària del Consell va tenir lloc a la casa de l'Acció Catòlica.

LLEIDA.— El bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, va presidir el 29 d'octubre passat, a la Casa de l'Acció Catòlica, la constitució del nou Consell Pastoral Diocesà. El consell està format per quaranta membres dels quals set són arxiprestos, dos són religiosos, i la resta laics i laiques representants dels diversos arxiprestats, delegacions, departaments i secretariats diocesans, renovats recentment i amb una majoritària presència de seglars.

En les seves primeres paraules davant del consell, el bisbe Ciuraneta va al·ludir al caràcter representatiu d'aquest organisme diocesà, on tots els membres han estat elegits per la base. «Per aquest motiu no ha de ser un organisme burocràtic, sinó molt

viu i actiu, amb una constant connexió amb la realitat diocesana», va dir el prelat.

El bisbe de Lleida va signar el decret de nomenament dels seus membres i va donar per constituït el nou Consell de Pastoral, tot desitjant que el seu treball sigui regit per les virtuts de la caritat, la comunió i el servei a tota la diòcesi.

Tot seguit es va fer l'elecció, amb votació secreta, de la Comissió Permanent, que és presidida pel bisbe i constituïda en qualitat de membres nats pel vicari general, Mn. Joan R. Ezquerria, i pel secretari canceller del bisbat, Mn. Daniel Turmo. Els consellers van elegir els seglars Carles Sió, Maria Àngels Altarriba i el matrimoni Juan Luis Salinas i Blanca Roca, així com

la Gna. Susana Castillo, religiosa de les Missioneres del Cor de Maria, en representació dels religiosos. Mn. Jordi Pàrdell en formarà part com a arxiprest per haver estat elegit pels arxiprestos diocesans.

El consell va passar posteriorment a fer una valoració positiva i esperançadora del tercer any d'aplicació del Pla de Pastoral 2002-2005, alhora que es va iniciar la prepa-

ració d'un de nou per al període 2005-2007, encetant una profunda reflexió sobre les línies que podria tenir aquest nou Pla.

Per unanimitat de tots els consellers es continuarà amb el lema de l'anterior, «Obrint nous camins», ja que en paraules del bisbe Ciuraneta ha produït innegables fruits i noves iniciatives que apropen la fe a ambients on no hi és present. (J.C.)



CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions; exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Mallorca

L'Església peregrina a Santiago de Compostel·la

■ Mons. Jesús Murgui, acompanyat pel Consell Episcopal, va encapçalar la peregrinació

PALMA.— 245 mallorquins van peregrinar a Santiago de Compostel·la. Amb l'objectiu de guanyar les indulgències i d'abraçar el sant, els diocesans van passar uns dies lúdics i culturals, però també amb un fort grau de penediment. Tant és així, que les primeres paraules que el bisbe de Mallorca, Mons. Jesús Murgui, va dirigir als mallorquins durant la ruta van ser d'ànim per «tornar a l'illa reconciliats amb els altres i amb Déu»

L'acte central de la peregrinació es va concentrar a la catedral de Santiago de Compostel·la. Allà, Mons. Jesús Murgui va presidir la tradicional missa del pelegrí, acompanyat pels bisbes de Còrdova i de Plasència, a més de l'administrador diocesà de Jaén. En l'homilia, el bisbe Jesús va animar els mallorquins a professar una fe valenta, a parlar del Senyor sense por. Va lamentar que «una fe que ha estat confessant hagi esdevengut vergonyant». Per emprendre amb força aquesta nova evangelització, va posar com a exemple Ramon Llull, que l'any 1261 va acudir a Santiago de Compostel·la com a pelegrí per demanar un mètode per evangelitzar els musulmans: «Demanem, des de l'Esperit Sant, mètodes, maneres, estils per tornar a evangelitzar la cultura. 743 anys després de Ramon Llull, el poble de Mallorca peregrina a aquesta ciutat per demanar les mateixes coses: un mètode per evangelitzar.» En referència a les paraules del papa Joan Pau II, va introduir el terme de «nova evangelització» com una de les accions més urgents que demana el nostre país. Una vegada més, també, va comparar la meta de la ciutat de Santiago amb una fita més important: la unió amb el Pare.

En aquesta mateixa celebració es va fer la invocació a l'apòstol Santiago pregant per l'Església diocesana. Amb aquesta Eucaristia, es donava per culminat el recorregut fet a

peu des del Monte do Gozo a Santiago.

Mn. Jaume Alemany, vicari episcopal i organitzador de la peregrinació a Santiago, es va mostrar satisfet pel desenvolupament general de la peregrinació, alhora que reflexionava sobre el vertader sentit del pelegrinatge per a un cristià: «És un camí d'acostament al sepulcre de sant Jaume, però també un camí que ens mena al nostre interior. És molt fàcil fer una transposició del camí cap al sant amb el camí cap a la felicitat, la plenitud; el Règne...»

Espiritualitat i cultura es donen la mà

El viatge es va proposar unir el sentit espiritual de la peregrinació amb la visita cultural. Així, el primer dia els pelegrins es van desplaçar a la ciutat de Tui, punt de trobada del camí portuguès. En aquesta seu catedralícia, el bisbe Jesús va dirigir per primera vegada a tots els assistents unes paraules a manera de salutació. Després de la lectura de l'Evangeli de Joan, l'homilia va girar entorn de les paraules de Jesús: «Jo som el camí, la veritat i la vida.» El bisbe va destacar la forta càrrega de significació que té el camí, i va encoratjar els



El bisbe va encapçalar la peregrinació.

presentes a no fer del pelegrinatge un temps perdut: «No es tracta de veure grans catedrals o pedres, sinó de trobar-nos a nosaltres mateixos i a Jesús.» Més tard, seguien el recorregut en autocar per Vigo i Pontevedra.

El diumenge 10 d'octubre, el grup de pelegrins va iniciar el primer bocí de camí a peu. El poble de Padrón va ser el punt final d'una ruta de nou quilòmetres iniciada a Caldas de Rei. El bisbe Jesús va celebrar una Eucaristia en un monestir franciscà dins de la localitat de Padrón. Aquesta ciutat porta un gran simbolisme, ja que es creu que hi desembarcaren les despulles de l'apòstol sant Jaume, decapitat entre els anys 42 i 44.

Finalment, el dia 12, festivitat del Pilar, el grup es va desplaçar a la tristament famosa Costa da Morte. Després d'admirar les belles costes gallegues del nord, la comitiva va aturar el recorregut al poble de Muros, on va fer una celebració mariana en honor de la Mare de Déu del Pilar.

Cristina Sánchez

URGELL

Ha mort Mn. Saboya, un prevere curull de fruits

LA SEU D'URGELL.—

Mn. Antoni Saboya i Camp, als 95 anys, ha tornat a la casa del Pare amb les mans plenes de gustosos fruits de bones obres. Nascut a Arcalís (Pallars Sobirà), va ser consagrat prevere l'any 1934 pel bisbe Justí Guitart i va estrenar el sacerdoci a Bellvís. Llessui, Agramunt, Oliana, Castellciutat, la Llar de Sant Josep de la Seu d'Urgell, són algunes de les fites que han marcat l'itinerari pastoral del rector de poble: predicador eloqüent al temple, afectuós al despatx i zelós arreu i amb tothom.

Va viure una etapa particularment dura: la de rector del Seminari Diocesà. Havia de ser difícil d'assumir la crisi del Seminari amb la subsegüent pèrdua de vocacions que tenien força valors. Només una obediència ignasiana amorosiria les llagues del cor de Mn. Saboya, sempre fidel als seus principis i dòcil al bisbe. El despatx del rector va esdevenir sala de comiats de joves amb ideals i reconeguts valors intel·lectuals.

El trasllat a Oliana seria un bàlsam que va suavitzar i guarir les ferides d'un cor afeixugat i trist. Després la canongia de penitencier li reobria un camí ben valorat: la direcció espiritual de les consciències i el ministeri del perdó.

L'atenció pastoral a la comunitat religiosa i als avis de la Llar de Sant Josep ha estat el darrer servei eclesial de Mn. Saboya. El culte i les converses amb els residents, sempre amb ànim evangelitzador, han constituït el tarannà diari del prevere.

Fer el bé, comunicar una paraula evangèlica o bé explicar un exemple van marcar els seus passos. Tot presentat amb un sentit de l'humor subtil i planer alhora. Amb una veu vibrant que mostrava el caràcter temperamental, amarat de zel, de l'apòstol. La paraula suggestiva, rica en contingut, l'acostava al poble. Amic de tothom i tothom amic seu. Els preveres diocesans van assistir massivament a les exèquies de Mn. Saboya, celebrades a la catedral el dia 17 d'octubre. En el recordatori ens llegà la darrera paraula evangelitzadora: «Glatia esperançant el goig, la vida... al cel, Déu m'ho ha donat, i sense mida.» Generosament, amb impuls vital, com ell ha viscut. (A.M.)

Visita de l'arquebisbe castrense d'Espanya a Mallorca

PALMA.— L'arquebisbe castrense d'Espanya, Mons. Francisco Pérez González, va fer la seva primera visita a Mallorca, on va ser rebut pel comandant general de les Balears, Luis Peláez Campomanes. Mons. Pérez va visitar les instal·lacions militars de Mallorca i va encoratjar els capellans castrenses a continuar la tasca pastoral impagable que realitzen. Va destacar la gran estima que els militars senten pels capellans, els quals donen una «aportació valuosa per potenciar l'essència de l'exèrcit: defensar la pau».

Tampoc no va perdre l'oportunitat de defensar les arrels cristianes d'Europa, que segons ell «són presents allà on vas». Per això, va apel·lar a la lleialtat dels historiadors, per tal que «reconeguin el gran patrimoni que les arrels cristianes ens han llegat».

Amb motiu de la Jornada Mundial del Domund, Mons. Francisco Pérez va lloar



Mons. Francisco Pérez, durant la seva estada a Mallorca.

l'esperit missioner de Mallorca i va animar tothom a deixar-se interpel·lar pel lema d'enguany: «És l'hora del teu compromís missioner.» En aquest sentit, es va dirigir a joves, nins i ancians per fer-los entendre la responsabilitat de tothom en el treball missioner. També va voler destacar l'esperit missioner de

l'exèrcit i l'estreta vinculació i ajuda mútua que hi ha entre totes dues institucions. Per aquesta raó, va reconèixer que compaginar els càrrecs d'arquebisbe castrense i de director de les Obres Missionals Pontificies (OMP) no és excessivament difícil.

Mons. Pérez va aprofitar l'ocasió per administrar el sagrament de la Confirmació a 30 joves soldats al temple de Santa Margalida, actual església castrense. Allà va exhortar els confirmands a «no deixar de resar cada dia a Jesús, a través de la Mare de Déu». Durant la seva breu visita, Mons. Francisco Pérez es va entrevistar amb el bisbe de Mallorca, Jesús Murgui, i amb la delegada de Missions de la diòcesi, sor Antònia Sastre.

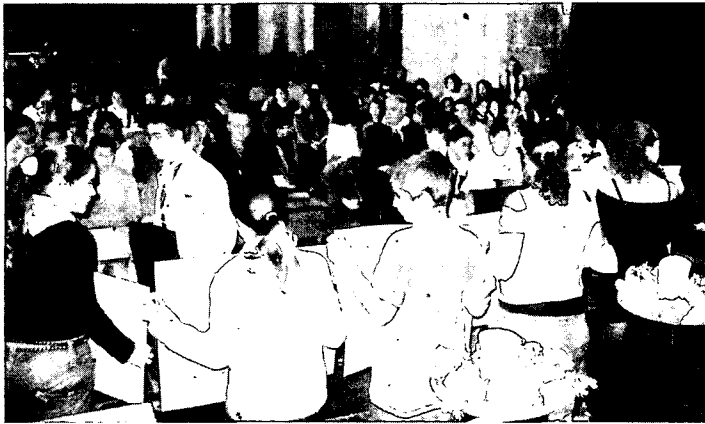
Mons. Francisco Pérez va ser nomenat arquebisbe castrense d'Espanya pel papa Joan Pau II l'any 2003. És, a més, el director nacional de les OMP. Anteriorment havia estat bisbe de la diòcesi d'Osma-Sòria. (C.S.)

Urgell

Prop de 200 joves assisteixen a la trobada de confirmats



Els nois i les noies parlen amb el bisbe Vives al pati de l'escola de La Salle.



Els joves van explicar la seva experiència en una cerimònia emotiva.

LA SEU D'URGELL.— Entre 180 i 200 nois i noies de diferents punts del bisbat d'Urgell es van trobar el 23 d'octubre passat per participar en la Primera Trobada de Confirmands i Confirmats que es fa a la diòcesi i que ha estat organitzada per la Delegació de Joventut.

El bisbe Joan Enric Vives va encoratjar-los per continuar amb el compromís encetat. També va animar tots els presents a llegir cada dia unes línies de l'Evangeli i a meditar-les, a participar en la vida de la parròquia, a aprendre a compartir, a pregar... tot fent camí amb Jesús.

Els participants a la Primera Trobada de Confirmands i Confirmats van trobar-se a primera hora del matí a les dependències

del col·legi de La Salle, on es van fer diverses activitats de coneixença entre tots els presents i també es va parlar del valor de la trobada. Després tothom va participar en una gimcana per la Seu d'Urgell. Les activitats lúdiques es van aturar per fer una pregària a la una del migdia a la catedral de Santa Maria. Aquest va ser el moment més emotiu. Un grup de joves va presentar unes cartolines en les quals expressaven el que

havia significat per a ells la Confirmació i a la vegada el que desitjarien fer durant aquest curs de postconfirmació. D'altres van expressar el seu testimoniatge com a confirmats.

Els nois i les noies van destacar l'enriquiment que els ha representat participar en les activitats que s'han organitzat al llarg del darrer any i, mentre han estat preparant-se per a la Confirmació, l'oportunitat que ha suposat durant les classes i les diverses sortides en comú, per pensar i reflexionar. Entre les activitats, cal destacar el sopar de la solidaritat, en el qual es recapten fons per als projectes de Mans Unides, les sortides a Santa Maria de Meià



Al Parc del Segre, tothom va dinar i va fer activitats lúdiques.

o bé la marxa per fer el camí de Santiago.

Els joves van fer gala en aquesta trobada d'un gran nivell de compromís amb la societat, amb la participació de les activitats de la parròquia o de Càritas lligades als més necessitats. Mons. Joan Enric Vives es va mostrar satisfet de la gran quantitat de joves assistents a la trobada, i els va encoratjar a seguir endavant amb la línia encetada amb la Confirmació, amb amor i responsabilitat envers un mateix i les persones del nostre entorn.

La trobada va acabar al Parc del Segre, on van dinar tots plegats. El proper entre dels nois i les noies confirmats es farà el cap de setmana del 9 i 10 d'abril del 2005, a Santa Maria de Meià.

M. C. Orduña

La ràdio amable

Freqüències

90.1	Tortosa
91.3	Vic
93.7	Catalunya central
96.8	Garraf
100.6	Tarragona
103.4	Girona
106.6	Barcelona

ràdio principat
FM 105.0

91.5	Lleida
104.4	La Cerdanya
105.0	La Seu d'Urgell
107.5	Andorra

ràdio
estel

www.radioestel.com

Joves

L'arquebisbe de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach, presideix l'Escola de Pregària

«Quan un jove pren una actitud d'adoració al Senyor assoleix una mirada nova al món»



Mons. Martínez Sistach.

«Una mirada nova des del món de l'educació»

En la seva reflexió en l'Escola de Pregària, l'arquebisbe Lluís va dir als joves que «necessitem una mirada nova. Aquesta mirada és la de Jesús: mirar tot amb els ulls de Jesús, per estimar amb el cor de Jesús». Aquesta mirada, segons l'arquebisbe, és la que fa descobrir en els altres el rostre del Senyor. També va demanar «la mirada nova del Senyor per escoltar la seva Paraula. Els cristians hem de mirar al món amb ulls de simpatia, com els de Jesús, amb discerniment del que està bé i del que està malament. Aquesta mirada nova ajuda a valorar tot el que hi ha de bo al món i a les persones. No podem separar l'amor a tu, Senyor, de l'amor als germans, però no sempre som coherents. La mirada nova demana la conversió del cap, del cor i dels sentiments».

L'Escola d'octubre es va centrar en el tema *Una mirada nova des del món de l'educació*. Per això l'arquebisbe Lluís va recordar als joves que anar a l'escola o a la universitat és un do i fruit del treball de molta gent. Així preguntava: «Com ho valorem? Com ho aprofitem?» I responia: «És un do per realitzar-se com a persones, com a cristians. Ens cal una mirada nova per veure que no tothom té aquest do. Cal aprofitar els talents per posar-los al servei de qui té menys. Déu no queda satisfet de tu si no poses aquests dons al servei dels altres.»

L'arquebisbe va subratllar la importància de l'educació perquè «necessitem cristians i cristianes formats, presents a la societat. L'educació ha de considerar i valorar tota la persona humana, amb tota la seva riquesa i que dóna resposta als grans interrogants. Cal una educació il·luminada per les veritats objectives, perennes, que Déu ens ha revelat».

Un altre missatge que va transmetre als joves va ser sobre «el coneixement just d'un mateix. Senyor, dóna'm una mirada sobre mi mateix. Déu ens estima pel que som. Gràcies, Senyor, perquè no hi pot haver complexos a la meua vida. Gràcies per aquesta mirada nova!».

La propera Escola de Pregària serà el 25 de novembre, a les 20.00, a la catedral de Barcelona, centrada en els mitjans de comunicació.

BARCELONA.— El 28 d'octubre va començar una nova edició de l'Escola de Pregària a la catedral de Barcelona, amb la presència per primer cop de l'arquebisbe Lluís, que pren el relleu del cardenal Carles, que va acompanyar durant el seu pontificat els joves en aquesta pregària. Un cop al mes els joves diocesans es

reuneixen a la seu barcelonina per compartir una hora de pregària mitjançant cants meditatis, lectura de la Paraula de Déu, silencis, reflexió de l'arquebisbe i pregàries. El tema escollit aquest any per l'Escola de Pregària és *Hem vingut a adorar-lo (Mt 2,2). Una mirada nova al món*.

—Com va viure aquesta primera Escola de Pregària?

—L'he viscuda amb una actitud de pregària. He estat molt content de reunir-me amb els joves per pregar, seguint el que feia mensualment el Sr. Cardenal Carles. Estàvem reunits en nom de Jesús i ell estava enmig nostre. Aquesta presència del Senyor dóna consol i coratge i és portadora de pau i de conversió. És bonic veure units joves de diferents llocs i edats, amb persones més grans i també amb discapacitats, i tots ben units lloant Déu amb cants i escoltant la seva Paraula.

—Enguany el tema és *Hem vingut a adorar-lo (Mt 2,2). Una mirada nova al món*. Quina és l'aportació que poden fer els joves al món amb aquesta mirada nova?

—Quan un jove pren una actitud d'adoració al Senyor assoleix una mirada nova al món. Es veu a si mateix i a tot el que l'envolta amb una mirada nova. Perquè acostant-se a Déu per lloar-lo i adorar-lo es descobreix la veritat sobre la nostra vida de fills i filles de Déu, estimats infinitament i eternament per ell. Amb aquesta mirada nova veiem els altres com a persones estimades també per Déu i les estimem més fàcilment. La mirada nova sobre el món és la de Jesús que és una mirada d'amor, puix no va venir per condemnar el món sinó per salvar-lo. Aquest any a l'Escola de Pregària volem aprendre a mirar sempre amb uns ulls d'amor. La pregària ens hi ajudarà.

—Quines dificultats té un jove d'avui per pregar?

—Hi ha molts joves que volen

pregar i que preguen. Avui creix aquest desig de trobar-se més directament amb Déu. Parlo dels joves que tenen fe. Segurament que els joves tenen la dificultat de la manca de constància, de deixar-se portar massa pels sentiments, d'una pregària potser intimista i no valorar degudament la pregària litúrgica com és l'eucaristia dominical. Tanmateix els joves, com tots els cristians, han

pregària i la personal que fan els joves cada dia amb l'eucaristia dominical. Penso que si un jove prega sovint una estona generosa, descobrirà la pregària de l'Eucaristia i la seva necessitat.

—Aquest espai diocesà també és una oportunitat perquè els joves puguin «tocar» el bisbe. Com li agradaria que fos la relació entre els joves i vostè?

—M'agradaria que fos una relació amical, de deixebles de Jesús que fem camí junts amb ell. Voldria que trobesin en mi un home de Déu que els ajuda a anar cap a Jesús perquè el coneixin, l'estimin i l'imitin cada dia més. També el bisbe pot aprendre del testimoniatge que donen els joves i convé que escolti el que pensen, el que esperen i el que desitgen. Ells també són temples de l'Esperit Sant i reben els seus dons.

—Què espera dels seus joves diocesans?

Quin missatge els vol transmetre?

—Què siguin cada dia més amics de Jesús, que vagin a fons en la seva vida cristiana, que escoltin el que els demana el Senyor en aquests moments de la seva vida. Necessito els joves perquè siguin com va ser el beat Pere Tarrés, apòstols dels joves, ja que són ells els qui poden parlar més fàcilment de Jesús als seus amics i companys. Necessito els joves en les parròquies i moviments i que escoltin quina vocació els dóna Déu: esposos, sacerdots o religiosos. I que responguin generosament a la crida.

Rosa María Jané Chueca



L'arquebisbe va oferir una reflexió als joves.

d'imitar els apòstols que demanaren a Jesús que els ensenyés a pregar. Puc dir que en les pregàries amb joves observo unes actituds, postures i participació molt pròpies d'una autèntica pregària.

—Per a un jove és molt important sentir-se acompanyat en el seu camí de fe. L'Escola de Pregària com ajuda a construir el sentit de pertinença a la diòcesi?

—L'Escola de Pregària ofereix la comunitat com un lloc molt adient per a la pregària i fa descobrir que som membres de l'Església, visibilitzant-la especialment amb la presència del pastor diocesà. Tanmateix és molt important unir aquesta



«E stimats fills! Aquest és un temps de gràcia per a les famílies i per això us convido a renovar la pregària. Que Jesús habiti al cor de la vostra família. Apreneu en la pregària a estimar tot el que és sant. Imiteu la vida dels sants perquè ells siguin un impuls per a vosaltres i els vostres mestres en el camí de la santedat. Que cada família es converteixi en testimoni de l'amor en aquest món sense pregària ni pau. Gràcies per haver respost a la meua crida!»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 d'octubre del 2004

Subscripció bimestral gratuïta *Eco M^a Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje» C/ Carme, 11 - 08700 IGUALADA (Barcelona)
Pelegrinatges Medjugorje: Sandra Barisic Tel. i Fax 936 650 653

<http://www.medjugorje.hr>

<http://www.ecodimaria.net>



Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

El cant coral manté i difon la cultura catalana

■ La Federació Catalana d'Entitats Corals (FCEC), hereva de més d'un segle de tradició coral

La FCEC té per finalitat essencial impulsar i coordinar les activitats corals col·lectives de les entitats federades i per objectiu complementari assessorar i orientar les agrupacions adherides i promocionar les noves entitats corals. En aquests moments són al voltant de 450 corals les federades, i les que mantenen viva una de les veus de la cultura catalana.

A vui existeixen federades 450 corals. Si tenim en compte que cada coral agrupa unes 40 o 50 persones, i que aquestes persones són seguides per amics i familiars, podem afirmar que hi ha milers de persones a Catalunya vinculades i que gaudeixen amb el cant coral, amb una de les manifestacions del patrimoni cultural d'un poble. A més, els orfeons acostumen a tenir una seu en propietat, seu on s'acostumen a fer tot tipus d'activitats culturals, per la qual cosa esdevenen un punt de referència cultural del barri al qual pertanyen. Però no sempre va ser així.

L'origen del cant coral popular se situa en la revolució francesa. Amb ella la música va arribar al poble. Anteriorment el seu exercici i gaudi només estava a l'abast de les minories que ostentaven el poder. A Catalunya seria Josep Anselm Clavé qui faria la tasca de popularitzar el cant coral a través de la creació de cors integrats pels obrers i artesans de l'època. Va fer arribar la cultura a les fàbriques. Després d'ell, Lluís Millet i Amadeu Vives van impulsar la formació de l'Orfeó Català el 1891 i al voltant d'aquest van anar naixent altres corals arreu de Catalunya. Amb el canvi de segle es van incorporar les dones als cors, es van fer mixtos i es van organitzar diferents trobades entre els orfeons. La darrera el 1930 abans d'esclatar la guerra civil espanyola.

La postguerra, van ser anys difícils, relata l'actual presidenta de la Federació, Montserrat Cadevall: «Els orfeons després de la guerra van passar èpoques en les quals podien assajar, però no cantar en públic, molts no volien cantar en castellà; per la qual cosa van passar anys i anys assajant però sense fer cap concert. Durant els anys 40 i 50 l'activitat coral va ser un puntal en el manteniment de la cultura catalana. Fins i tot, arribats als anys 70, les corals estaven obligades a enviar les lletres de les cançons que interpretarien en els seus concerts al govern civil.»

EDICIONS DE LA
FEDERACIÓ CATALANA
D'ENTITATS CORALS
Núm. 185 - Febrer 2001

VINYES VERDES

Música: Josep M. Torral (n. 1944)
Text: Josep M. de Bugarra (1894-1991)

Lent (♩ = 48)

S
A
T
B

1. Vi-nyes ver-des vo-ra-gl mar a - ra que gl vent no re-mu -
2. Vi-nyes ver-des del cos - ter, són més fi - nes que la y-ser -

ga us fou més ver-des i en car te-niu la fu - lla po - ru -
da. Verd vo - ra-gl blau ma - ri - ner, vi-nyes amb la frui-ta ver -

ga us vi-nyes ver-des vo-ra-gl mar ter, del cos - ter, del cos - ter.
da. vi-nyes ver-des del cos ter, del cos - ter, del cos - ter.

© 2001, Federació Catalana d'Entitats Corals
(D) 2003 Barroca - Tel. 93 254 01 00

FCEC-185

Una de les partitures musicals que la Federació posa a disposició de les corals.

El 1947 es fixa la data de la modernització dels cors amb el naixement de la coral de Sant Jordi dirigida per Oriol Martorell. Comencen de nou a sorgir nombroses corals arreu del territori català. A mitjan anys 50, es planteja per primer cop la necessitat d'agrupar sota una mateixa entitat totes les corals. I seria el 1959 quan pren forma oficial aquesta entitat: es va constituir el Secretariat dels Orfeons de Catalunya, predecessor directe de l'actual FCEC, que compta amb 22 anys d'existència. En el seu naixement comptava amb 120 corals federades; ara n'hi ha més de 450 «i continua», confessa la secretària executiva de la federació, Bàrbara Anglès.

El treball de la Federació

La Federació ha dividit el territori català en 11 demarcacions amb la finalitat de facilitar que totes les seves propostes i activitats arribin a totes les corals. Així, s'organitzen trobades entre totes les corals

de cada demarcació, i cicles de corals entre diferents demarcacions perquè es coneguin i intercanviïn coneixements i experiències. És el cas de *Catalunya Coral*, que consisteix que determinat dia una població d'una de les demarcacions fa un concert organitzat per una coral i hi van corals d'altres demarcacions. Finalitzen executant un cant comú. «D'aquesta manera coneixen altres formes diferents de cantar, noves cançons i després fan intercanvis fora de la Federació.»

Una de les iniciatives més novadores de la FCEC és l'edició de partitures. No només de la cançó catalana. «S'ha cregut important recuperar una sèrie d'obres», explica la presidenta. En aquests moments compten amb un catàleg de 189 partitures per a les corals, al qual poden accedir des de la seva pàgina web. «D'aquesta manera intentem que la gent canti partitures originals. I hi ha peces que si no haguéssim editat ara no existirien», especifica la presidenta. En aquests moments l'equip tècnic mira de valorar la dificultat de cada peça. La intenció de la Federació és que el director del cor interessat pugui saber si aquesta s'adequa al nivell dels cantors que té.

FCEC igualment ofereix, entre altres coses, formació de directors de corals. «Ni les escoles de música ni els conservatoris tenen direcció coral com a assignatura. En cap lloc excepte en el conservatori superior. De manera que molts dels directors de les corals actuals s'han format aquí.» Tant Montserrat Cadevall com Bàrbara Anglès afirmen sense vacil·lar que el nivell del director és fonamental per al nivell del cor.

De fet, actualment, sumant la formació dels directors i el fet que els joves estan més instruïts a nivell musical, Cadevall reconeix que «hi ha corals que tenen un nivell que els agradaria a molts cors professionals de l'estranger».

Precisament estan en contacte amb corals estrangeres, entre altres esdeveniments, a les Jornades Internacionals de Cant Coral que s'organitzen tots els anys. En aquestes jornades es convida totes les corals, fins i tot procedents de fora de Catalunya, i durant tota una setmana es fan tallers on es treballa amb un director una peça determinada. Com que el 2005 es compleixen 40 anys de celebració d'aquestes jornades hi haurà un taller sobre *Carmina Burana*, un altre de Gospel i un altre de música catalana. Tindrà lloc del 3 al 9 de juliol i el concert final s'acostuma a fer al Palau de Catalunya. «Les corals que vénen de fora fan una sèrie de concerts a les tardes a l'església del Pi o per poblacions o entitats que ens ho demanen. Així oferim als cantors catalans i al públic en general bones corals d'altres països.»

Des de la Federació es treballa perquè cors i cantors millorin en qualitat tot el que puguin, així, a més d'oferir formació, intenten que la formació musical resulti el menys costosa possible. Descomptes en CDs, en concerts, en material musical, etc. I és que com diu Montserrat Cadevall, «els cantors donem a conèixer i mantenim un patrimoni molt important».

Consuelo Chaves Mejuto



(FEDERACIÓ CATALANA
D'ENTITATS CORALS)

VIA LAIETANA, 54, 2n

08003. BARCELONA

TEL. 932 680 668

www.fcec.info



Generalitat de Catalunya
Departament
de Benestar i Família

xarxanet.org

XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

Espai obert i
compartit

Treball en xarxa,
punt de trobada

Gran porta d'entrada
als àmbits associatius

Informació,
coneixements,
reflexió...

Persones
i entitats

Per a més informació

0126 atenció
ciutadana

www.voluntariat.org

La casa d'acollida de Càritas a Tortosa rep el premi 100% Terres de l'Ebre

TORTOSA.—El Teatre Auditori Felip Pedrell de Tortosa va acollir el 14 d'octubre l'acte de lliurament de la quarta edició dels premis 100% Terres de l'Ebre, que enguany van

premiar, entre altres, la casa d'acollida que Càritas té a la ciutat de Tortosa i que dirigeixen les Filles de la Caritat de sant Vicenç de Paül com a millor iniciativa solidària.

Organitzats pel grup 100% Comunicació, els guanyadors dels IV premis 100% Terres de l'Ebre han estat escollits per més de 10.000 vots realitzats pels lectors del setmanari *Més Ebre* i pels telespectadors de Canal 21 TV. De les quatre opcions del guardó a la millor iniciativa solidària, els votants es van decantar per la casa de transeünts de Càritas a Tortosa.

Aquesta casa es va fundar el 1995 durant el pontificat de Mons. Lluís Martínez Sistach. Davant de la situació de tants transeünts que passaven per la ciutat de Tortosa a buscar feina i amb greus necessitats, es va veure la urgent necessitat de proporcionar algun tipus d'ajuda. El bisbe Martínez Sistach, amb Càritas interparroquial i diocesana, va organitzar aquesta casa d'acollida per la qual en els gairebé nou anys que porta funcionant ja han passat més de 7.500 persones.

L'obra silenciosa però eficaç que realit-

Foto: Joan Revillas



Guanyadors del premi 100% Terres de l'Ebre. La quarta per l'esquerra és la Gna. Teresa Andrés.

za aquest centre es concreta a donar acollida tots aquells que ho necessiten. Dormir una nit cada dos mesos, sopar, esmorzar, higiene personal i roba són els serveis que

ha ofert i ofereix la casa gràcies a la iniciativa de Càritas, la direcció de les Filles de la Caritat de sant Vicenç de Paül, el suport de l'Ajuntament de Tortosa i l'ajuda de la Creu Roja, de moltes parròquies —totes les de la ciutat i també altres d'arreu de la diòcesi— i de molts col·laboradors que, amb ajut econòmic, espècies o treball, fan possible que aquesta gran i bona obra continuï oferint el seu servei a la societat.

El premi, lliurat per Ferran Bel, president del Consell Comarcal de les Terres de l'Ebre, va ser recollit per la Gna. Teresa Andrés, superiora de la Comunitat de Germanes Paüles. Consisteix en un tòtem que vol simbolitzar, segons informa Jordi Trilla, delegat de *Més Ebre* a les Terres de l'Ebre, la «primera pedra» d'una realitat solidària que aquest mes fa nou anys de vida, impulsada pel bisbat de Tortosa a través de Càritas.

Víctor-Manuel Cardona

El Memorial per la Pau «Vidal i Llecha» premia la Fundació Ficat

REUS.—L'Associació Josep Vidal i Llecha ha atorgat el premi Memorial per la Pau 2004 a la Fundació Ficat en reconeixement a la seva tasca d'acompanyament social i jurídic de presos, expesos i de persones sense recursos. El Memorial ha arribat enguany a la vintena edició i està dotat amb 3.000 euros. L'1 d'octubre, a la sala d'actes del Centre de Lectura de Reus, es va lliurar a la Fundació Ficat el premi atorgat per l'Associació Josep Vidal i Llecha en ser escollida d'entre vuit entitats d'àmbit internacional. Juntament amb el taló, l'advocat Albert Parés, representant de Ficat, va rebre una litografia del pintor Palau Ferré en un auditori ple de gom a gom.

Ficat es va fundar el 1996 amb la voluntat de fer front a les injustícies socials, la pobresa i la situació dels més febles. És una entitat sense ànim de lucre formada per professionals de diversos àmbits, sobretot juristes, que pretenen lluitar per la

defensa dels drets humans. Darrerament, l'entitat ha prioritzat tasques relacionades amb els reclusos i expesos, així com també el problema dels menors immigrants indocumentats. Aquesta fundació, que té la seu i el camp d'acció a Barcelona, no descarta portar arreu de Catalunya el seu projecte de forma progressiva.

El reusenç Josep Vidal i Llecha va ajudar institucions i organitzacions internacionals dedicades a la pau després de dures experiències patides a la guerra civil i d'un exili que va acabar als Estats Units i que el va portar a viure i defensar el pacifisme. El 1983, dos anys després de la seva mort, va sorgir l'associació que porta el seu nom. Al llarg de vint anys ha premiat persones i entitats que han destacat pel seu treball en favor de la pau, el desarmament, la solidaritat, la no-violència i l'ecologia.

Joan Boronat

FILATÈLIA

per Enric Graupera



Sant Estanislau, bisbe màrtir

La Ciutat del Vaticà va emetre el 1979 un segell per commemorar el mil·lenari de la mort de sant Estanislau, bisbe i màrtir. Nascut a Szczepanow, diòcesi de Cracòvia, el 1030, va fer els seus estudis a Gnesne i a París, on es va dedicar al Dret Canònic i a la Teologia. De retorn a Polònia el 1059, va repartir els seus béns entre els pobres i es va ordenar sacerdot. El 1062 va ser nomenat canonge de la catedral de Cracòvia. El 1071 va succeir el bisbe Lamberto Zula en la seu episcopal. En aquell temps regnava a Polònia el rei Breslau I, famós per la seva tirania. Quan Estanislau va fer pública l'excomunió del monarca, aquest el va fer matar el 8 de maig del 1079 al peu de l'altar de la seva església. El papa Innocenci IV el va canonitzar.

Campanya per promoure l'alfabetització a Tucumán

MANRESA.—Sota el lema «+ Cultura», les Monjes Dominiques de Manresa i el Rotary Internacional, han impulsat una campanya per promoure l'alfabetització a Tucumán, la província més petita i més pobra d'Argentina. El 70% de la població de Tucumán és analfabeta. A aquesta campanya s'ha unit l'agència de transport MRW, que està present a tot l'Estat espanyol amb més de set-centes oficines.

Qui vulgui col·laborar en aquesta iniciativa pot fer-ho aportant, fonamentalment material escolar, a l'oficina de MRW més propera al seu domicili posant-hi el rètol «+ Cultura». Amb aquesta dada n'hi ha prou perquè l'agència el traslladi fins al monestir de Santa Clara de Manresa de manera totalment gratuïta, on un equip de voluntaris de Càritas de Navarres i de la Fundació Mare de Déu de Montserrat (SOS Tucumán) el classificaran per enviar-lo en contenidors a biblioteques, menjadors i escoles de Tucumán. Més informació: tel. 902 300 400. (C.C.)

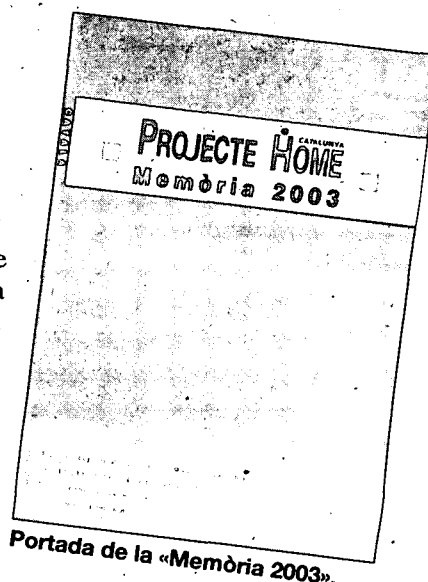
Cibersolidària, nova web de la Fundació Pere Tarrés

BARCELONA.—La Fundació Pere Tarrés ha posat en marxa aquest curs 2004-2005 el projecte de la web educativa Cibersolidària (www.peretarres.org/cibersolidaria). Aquest projecte s'emmarca en la línia de treball d'educació per a la cooperació i la solidaritat que es fa dins de l'entitat. Els objectius de Cibersolidària són: apropar els temes relatius a l'educació per al desenvolupament d'una forma directa i dinàmica a nois i noies; obrir un espai a Internet que actuï de banc de recursos educatius i pedagògics de cooperació i solidaritat preferentment per a joves, així com per a professorat i educadors; complementar, amb recursos educatius a la xarxa, el projecte educatiu de l'Escola de Cooperació i Solidaritat de la Conreria, i dinamitzar accions i propostes educatives. La web té cinc grans temes: drets humans, comerç just, Amèrica Llatina, Àfrica, i nens i nenes del món. (C.C.)

Presentada la «Memòria 2003» de Projecte Home-Catalunya

BARCELONA.—Recentment s'acaba de publicar la *Memòria* d'activitats corresponent a l'any passat de Projecte Home-Catalunya, una organització no governamental dedicada a la prevenció, rehabilitació i reinserció social de les persones drogodependents que forma part de l'associació Proyecto Hombre, d'àmbit estatal. «L'any 2003 ha estat un any ple de dificultats i també d'assoliments i satisfaccions. En aquestes pàgines trobareu destacat allò que ens ha semblat més significatiu.

Però, sens dubte, el que més valorem és l'esforç i la lluita de tantes persones, homes i dones, joves i adults, i la de les seves famílies, per superar problemes, sortir del món de la droga i poder viure de manera diferent, amb dignitat i feliçment», afirma Albert Sabatés, director de l'entitat, a la introducció. (C.C.)



cultura

II Congrés internacional de la UCAM dedicat a la família i a l'educació

MÚRCIA.— En un context canviant i carregat de reptes per a la societat, la Universitat Catòlica Sant Antoni (UCAM) ultima els preparatius del II Congrés Internacional Educació i Família, nova edició del ja celebrat fa tres anys, en col·laboració amb el Consell Pontifici per a la Família. El programa preveu la participació del cardenal Alfonso López Trujillo, president d'aquest congrés i del Consell Pontifici per a la Família, i del cardenal Antonio M. Rouco Varela, president de la Conferència Episcopal Espanyola.

El congrés tindrà lloc del 2 al 4 de desembre del 2004. Organitzat pel president de la UCAM, José Luis Mendoza, reunirà diversos científics, juristes i catequètics. S'obrirà i es clourà amb les intervencions del cardenal Alfonso López Trujillo i del cardenal Rouco, respectivament.

A més del gran canceller de la UCAM i bisbe de Cartagena, Mons. Manuel Ureña, per part de l'Església catòlica hi participaran l'arquebisbe primat d'Espanya, Mons. Antonio Cañizares; l'arquebisbe de Burgos, Mons. Francisco Gil Hellín, que ha estat secretari del Consell Pontifici per a la Família; el bisbe de Castelló, Mons. Juan Antonio Reig, i l'arquebisbe Mons. Paul Joseph Cordes, president del Consell Pontifici Cor Unum. Més informació: tel. 968 278 853, web: www.ucam.edu (C.C.)

Marató musical a Collbató

COLLBATÓ.— El diumenge 31 d'octubre l'associació Amics de l'Orgue va organitzar a Collbató un concert a càrrec dels alumnes britànics del Felsted School Music Department. Quaranta cinc joves, entre vocalistes i instrumentistes, van combinar música clàssica i popular. L'endemà, 1 de novembre, l'organista francès Jean Guillou —considerat un dels millors del món— va oferir un concert, també sota el patrocini d'Amics de l'Orgue, amb peces de Vivaldi, de Bach i de Haendel juntament amb composicions de producció pròpia. Tots dos concerts van tenir lloc a l'església parroquial de Sant Corneli de Collbató, a les 18.00. (C.C.)

Lliurament dels premis ¡Bravo! 2004

■ Atorgats per la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social de la CEE

MADRID.— El 22 d'octubre passat va tenir lloc a la seu de la Conferència Episcopal Espanyola el lliurament dels premis ¡Bravo! 2004 atorgats per la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social de la CEE. Els guardons es van concedir en vuit categories: premsa, ràdio, televisió, cinema, música, noves tecnologies, treball diocesà en mitjans de comunicació i especial.

Els premis ¡Bravo! tenen com a objectiu reconèixer, per part de l'Església, la tasca meritòria de tots aquells professionals de la comunicació en els diversos mitjans que s'hagin distingit pel servei a la dignitat de l'home, els drets humans i els valors evangèlics. El president de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social i bisbe de Sigüenza-Guadalajara, Mons. José Sánchez, va presidir l'acte de lliurament dels guardons.

Els guardonats van ser els següents:

- Premi ¡Bravo! de premsa a la revista *Nuestro Tiempo*, editada des de fa cinquanta anys per la Universitat de Navarra. Aquesta publicació mensual s'ha consagrat com una autèntica escola de periodisme, en la qual, basant-se en la dimensió transcendent de la persona, s'han format diverses generacions de comunicadors.
- Premi ¡Bravo! de ràdio a la periodista Tina Barriuso Gutiérrez, directora del programa *Contigo en la distancia*, de Ràdio Nacional d'Espanya. Un espai radiofònic on la dimensió social de la comunicació queda plenament manifestada en fer-se altaveu de les causes més nobles a favor de l'ésser humà, especialment dels més necessitats.
- Premi ¡Bravo! de televisió als serveis informatius de Popular TV per haver aconseguit generar en l'àmbit de les televisions locals



Mons. José Sánchez va presidir l'acte de lliurament dels guardons.

una nova opció informativa, oberta al sentit social de la comunicació i als valors transcendents de la persona.

- Premi ¡Bravo! de cinema a la pel·lícula *La Pasión de Cristo*, de Mel Gibson, per mostrar al món d'avui la figura de Crist i la seva entrega redemptora per la salvació dels homes mitjançant una notable realització cinematogràfica, plena de realisme i de sentit religiós profund.
- Premi ¡Bravo! de música al disc *Coloquio de amor*, de Sonia Rivas-Caballero, Octavio Lafourcade i Belén Yuste, editat pel segell de RTVE i on es recull un recital de poemes de santa Teresa de Jesús, sant Joan de la Creu i de la beata Anna de San Bartolomé.
- Premi ¡Bravo! de noves tecnologies a l'agència Zenit per haver aconseguit aprofitar de manera excel·lent l'aportació de la tecnologia informàtica, especialment Internet, per posar-la al servei de la comunicació social, sobretot de la informació religiosa.
- Premi ¡Bravo! al treball diocesà en mitjans de comunicació al capellà D. Juan Antonio

Paredes Muñoz, delegat diocesà de Mitjans de Comunicació Social de Màlaga, per la seva trajectòria pastoral a favor d'una millor presència de l'Església en l'àmbit de la comunicació.

- Premi ¡Bravo! especial a l'escriptora i periodista María Salas Larrazábal per la seva llarga trajectòria personal i divulgativa, tant en el món editorial com en el periodístic, a favor de la promoció de la dignitat i la missió de la dona en la societat i en l'Església.

El jurat per a la concessió dels premis va estar format per Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona, que va actuar com a president. De vocals hi havia Joaquín L. Ortega, periodista i director de la BAC; Rafael Ortega, periodista i president de la Unió d'Informadors i de Periodistes d'Espanya; José Antonio Carro, periodista i director de la revista *Ecclesia*; José Luis Restán, periodista i director de l'Àrea de Programació Socioreligiosa de la cadena Cope; Jesús de las Heras, periodista, i Juan Orellana, director del Departament de Cinema de la CEMCS. (SIC)

Nou llibre sobre sant Josepmaria Escrivà

BARBASTRE.— Recentment s'ha presentat a la UNED de Barbastre el llibre *Una familia del Somontano*, publicat a Edicions Rialp i centrat en la infància i l'adolescència de sant Josepmaria Escrivà, l'època menys coneguda del sant de Barbastre per l'escassetat de documents que se'n conserven.

L'acte, al qual van assistir un centenar de persones, va estar presidit pel president de Desenvolupament i Turisme de la Diputació Provincial d'Osca, José María Morera; el rector de Torreciudad, Javier Mora-Figueroa; Francisco Ponz, exrector de la Universitat de Navarra i un dels primers membres de l'Opus Dei, que va conèixer llargues temporades amb Escrivà de Balaguer, i Gloria Toranzo, autora del llibre juntament amb les seves dues germanes Esther i Lourdes.

Segons Gloria Toranzo, el fundador de l'Opus Dei sempre va mantenir al llarg de la seva vida un marcat caràcter aragonès, «ja que sentia un afecte sincer pel seu poble natal, Barbas-



Portada del llibre.

tre, al qual tant devia». També assenyala que, tot i que el sant només hi va viure tretze anys, sempre va estar vinculat amb Barbastre i amb tot allò aragonès.

Segons l'escriptora, l'estudi va sorgir per iniciativa de Mons. Álvaro del Portillo, primer prelat i successor de sant Josepmaria al capdavant de l'Opus Dei: «Tenia una gran il·lusió per donar a conèixer l'exemple de vida cristiana que sant Josepmaria va rebre a casa seva.» El treball de les tres germanes recull informació pràcticament inèdita. «Estudiem —afirma Gloria Toranzo— els escenaris on va transcórrer la vida de la família formada per José Escrivà i Dolores Albás (els pares) i els seus sis fills: Barbastre, en primer terme, i també Logronyo, Saragossa i Madrid. La documentació prové d'arxius, de publicacions periòdiques, d'entrevistes personals, de fotografies, de registres parroquials i de testimonis orals, confrontats entre ells. Ha estat una recerca detallada, en la qual hem invertit diversos anys.» (C.C.)

Cultes en honor de Jesús del Gran Poder

■ El 23 i 24 d'octubre es va exposar el Besapeus per a la veneració dels fidels a la parròquia barcelonina de Sant Agustí

BARCELONA.— La Pontifícia i Reial Germandat i Confraria de Natzarens del Nostre Pare Jesús del Gran Poder i Maria Santíssima de l'Esperança Macarena, establerta canònicament a l'església de Sant Agustí, va celebrar els cultes en honor del Nostre Pare Jesús del Gran Poder en el XXXIII aniversari de la benedicció de la venerada imatge.

La senzilla però colpidora església de Sant Agustí, en el cor del barri del Raval de la Ciutat Comtal, acollia el 23 i 24 d'octubre un convidat especial: el Besapeus al Nostre Pare Jesús del Gran Poder. Moltes eren les persones que l'esperaven

na afincats a Barcelona que formarien la primera junta de la germandat. Moltes van ser les vicissituds per les quals ha passat aquesta corporació, tant bones com dolentes.

Va ser el 1966 quan els germans que es van anar incorporant a la germandat, fruit de l'emigració en cerca del pa, de la subsistència i d'una vida millor, es van decidir per la venerable i estimada advocació de Jesús del Gran Poder. Van demanar permís a la Pontifícia i Reial Germandat i Confraria de Natzarens del Nostre Pare Jesús del Gran Poder i Maria Santíssima del Major Dolor i Traspàs per a la realització d'una talla inspirada en el Senyor de Sevilla. Es va encarregar a Julio Pérez Ripoll, escultor barceloní. Se li va demanar una imatge de vestir (cap i mans), a la qual cosa l'artista es va negar, i es va fer una talla sencera del Senyor amb sudari per poder vestir-la després amb una túnica. L'autor es va basar en els seus coneixements d'anatomia i en el Sant Sudari de Torí.

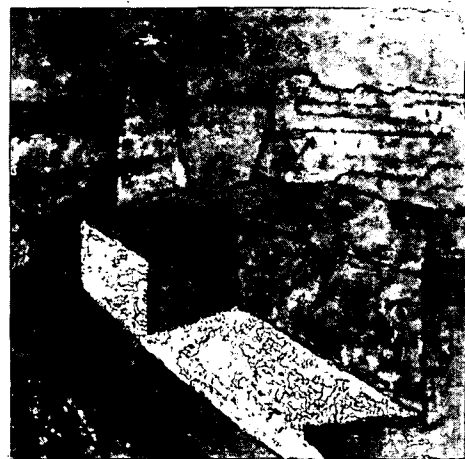
El juliol d'aquell mateix any es va adquirir un bonic pas d'or, de canastrell barroc, a la Germandat de la Santa Veracreu, Sant Enterrament i Ntra. Sra. dels Dolors, d'Utrera (Sevilla). Serà el 1971 quan Mons. Marcelo González Martín, arquebisbe de Barcelona i germà honorífic de la germandat, va presidir la imatge de la santa missa per a la benedicció de la imatge de Jesús del Gran Poder.

Reconeixen els membres de la german-

dat que, gràcies a la mà estesa i oberta de Mn. Antoni Deulofeu González, aquesta comença el segle XXI amb molta més força. Mn. Antoni canvia la visió que tenien els parroquians de la germandat i la germandat de la parròquia, i la vida de la germandat es revitalitza. Col·laboren confraria i parròquia, fet que des que s'estableixen a Sant Agustí, el 1978, no havia passat d'aquesta manera.

Els cultes del 23 i 24 d'octubre van ser actes emotius, en els quals els membres de la confraria van participar fervorosament. Entre moltes altres coses, es va recordar els qui ja no hi són, es va celebrar i agrair la presència d'un nou sacerdot a la germandat i es va anunciar que per a la processó la imatge de Maria Santíssima de l'Esperança Macarena serà portada, entre altres, per unes portants vingudes expressament des de Jaén.

Consuelo Chaves Mejuto



El quadre guanyador del Premi Nostromo 2004.

II Premi Nostromo de Pintura i Escultura de la Mar

BARCELONA.— El Museu Diocesà de Barcelona va acollir el 28 d'octubre passat el lliurament del II Premi Nostromo de Pintura i Escultura de la Mar, organitzat per Nostromo Crew, un club dedicat a la cultura de la mar, i el mateix Museu Diocesà de Barcelona. Els guanyadors van ser José María Palomo Miguelena (Barcelona, 1950), en la categoria de pintura, i Toshie Itabashi (Tòquio, 1974), en la d'escultura. Aquests premis, els únics guardons artístics europeus dedicats a l'àmbit de la mar, contribueixen a l'obra social d'Stella Maris, de l'Apostolat del Mar de l'arquebisbat de Barcelona. (C.C.)



Un dels membres de la confraria s'adreça als assistents. Darrere, la imatge del Jesús del Gran Poder.

per poder retre-li veneració, contemplar-lo, formular-li les seves pregaries i apropar-se-li al final de la santa missa per finalment besar-li amb devoció els peus. Tots volien fer-ho després de la santa missa. Des dels més grans que avançaven amb dificultat per l'altar fins als més petits que, de la mà dels seus pares, esperaven expectants el seu torn davant de la imatge del Nostre Pare Jesús.

Va presidir les santes misses de dissabte i diumenge Mn. Antoni Deulofeu, rector de la parròquia i director espiritual de la germandat. Una germandat que té una història de vida de gairebé quaranta anys i que és fruit de la idea de la constitució d'una confraria penitencial, a principis de la dècada dels seixanta, per un grup de devots de Maria Santíssima de l'Esperança Macare-

LES RECEPTES DE

JOAN Villaró



Una bona alimentació

La carnissera m'ensenyava orgullosa, a la seva parada del mercat, una bonica peça d'entrecot (la mitjana de vedella).

La qualitat de la carn depèn de molts factors, com per exemple la textura, el gust i el color. Una bona alimentació durant l'època de criança i una bona higiene també influeix molt en el producte final. Tots aquests factors i l'absència de residus indesitjables com antibiòtics, clenbuterol i promotors il·legals del creixement, en conformen la qualitat total.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

Aniversaris

Hola, amics! Enguany se celebra el 25è aniversari de *Catalunya Cristiana* i el 10è de Ràdio Estel. Al llarg d'aquest 2004 hi han hagut i continuen havent-hi actes per commemorar aquests esdeveniments. Per exemple, retransmissions en directe dels programes de Ràdio Estel des de les diferents diòcesis catalanes, el concert d'òpera a l'església de Sant Ramon de Penyaforat (Barcelona) a càrrec de la soprano Sandra Pastrana i el pianista Ricardo Estrada o el pelegrinatge a Montserrat que tindrà lloc el proper 13 de novembre.

Vull felicitar aquests dos mitjans de comunicació d'Església i transmetre la meua gratitud en nom de tots pels seus ensenyaments. Concretament, a *Catalunya Cristiana* per facilitar-me poder transmetre les meves idees i pensaments als lectors, conèixer persones meravelloses... i donar-me una gran alegria en permetre'm explicar el viatge a Loreto amb motiu de la beatificació del Dr. Pere Tarrés. Per tot això, li dedico el meu petit homenatge: «*Catalunya Cristiana*/ missatgera de l'Amor,/ d'un Amor que mai no enganya,/ i que juntament amb la Paraula/ ens arriba al nostre cor.»

Cecília Aranés Mallol

Coses de la vida

Coses de la vida

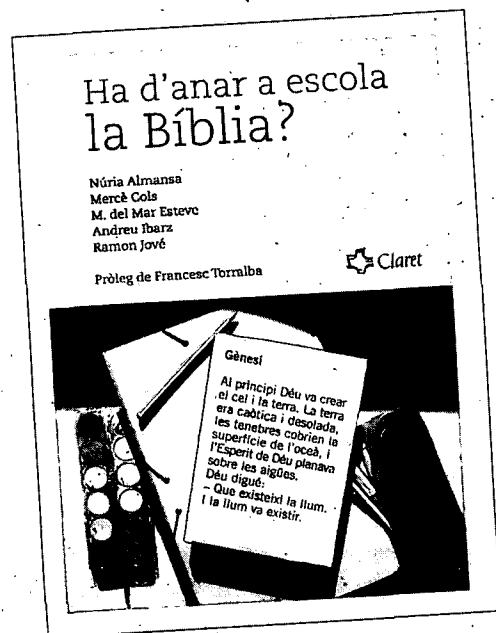
LLIBRES

La funció educativa de la Bíblia

L'ensenyament de la Religió en el marc escolar és, encara avui, una realitat problemàtica i, potser per això, una realitat no tancada que es va definint al llarg d'un procés no exhaustiu. En aquest context, i amb la intenció de reflexionar i de proposar, es van reunir un grup de persones en el marc de la Càtedra Ramon Llull de la Fundació Blanquerna. Aquest llibre se centra en un aspecte força concret: l'ensenyament de la Bíblia a l'escola. Des del punt de vista de l'Església, la Bíblia és cabdal —llibre sagrat i revelació de Déu— i, especialment des del Concili Vaticà II, s'anima tots els cristians a viure la interpel·lació del contacte directe amb «el llibre dels llibres». Però també des de fora de l'àmbit eclesial, la Bíblia és un referent. Són moltes les persones que reclamen l'estudi de la Bíblia a l'escola per assegurar una comprensió profunda i crítica de la cultura. Segons els autors, la Bíblia fa una funció educativa de primer

ordre, té un important valor cultural per comprendre la cultura occidental i, a més, és essencial per aprofundir en els grans valors ètics i religiosos de la tradició judeocristiana. Així doncs, la Bíblia sí que hauria d'anar a l'escola, tot i que no hi hauria d'anar de qual-sevol manera. Els autors consideren que les Sagrades Escripcures poden jugar un paper molt rellevant en la formació integral dels alumnes. Ara bé, és fonamental saber-la llegir, saber-la interpretar i desxifrar-ne les formes literàries que basteixen el llibre sagrat. (C.C.)

AA.DD., *Ha d'anar a escola la Bíblia?* Editorial Claret, Col·lecció Eines, Barcelona 2004, 102 pàg.

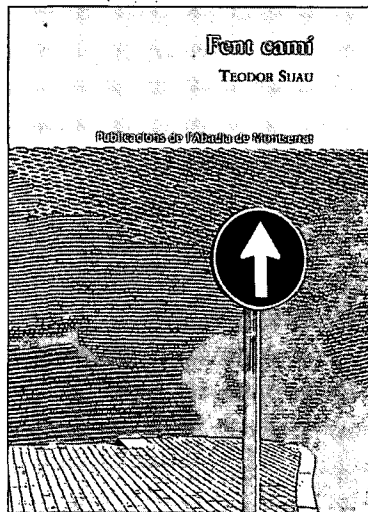


La satisfacció de ser cristià

A la mort del P. Miquel Estradé, Mn. Teodor Suau va assumir el compromís d'escriure un article mensual a la revista *Serra d'Or*. D'aleshores ençà, han passat ja un grapat d'anys; suficients per reunir aquests articles —un total de seixanta-set— en un volum, el millor mèrit del qual tal vegada sigui donar a conèixer l'evolució del nostre temps més immediat, segons ho mostren els temes que criden l'atenció de l'autor. D'altra

banda, són també una mostra de l'elaboració progressiva del pensament de Mn. Teodor Suau que, en contacte amb la realitat, es va perfilant i proposant als lectors. «A l'hora de preparar l'edició, hi havia diverses possibilitats. Al final, em vaig decidir per l'ordre cronològic, sense selecció dels textos ni gaires retocs», assegura Mn. Suau al pròleg del llibre. També afirma que aquest volum és un «homenatge a la memòria del P. Miquel». Mn. Teodor Suau i Puig és capellà de Mallorca, llicenciat en Sagrada Escripcura a Roma i actualment és el director del Centre d'Estudis Teològics de Mallorca i de l'Institut Superior de Ciències Religioses. (C.C.)

Teodor Suau, *Fent camí*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció Saurí, Barcelona 2004, 269 pàg.



Reflexions des de la fe

Mirar la vida i mirar la fe. Aquest volum és, efectivament, una atenta mirada sobre la nostra condició d'homes i dones creients per ajudar-nos a aprofundir sobre quines actituds han de sostenir la nostra vida perquè sigui realment valuosa i sobre com hem de fer visible per als altres la fe que ens mou. L'obra està constituïda per un conjunt de petites reflexions, de dues o tres pàgines cadascuna, que ens guien en aquest aprofundiment: des de les preguntes més bàsiques del nostre ésser fins a la plenitud que esperem en Jesús, passant per la prudència, la caritat, la recerca de la interioritat, la capacitat de dir les raons de la fe... «Aquest llibre del Dr. Guiteras és una invitació o, fins i tot, més que una invitació un guiatge, que ens orienta en la manera d'anar duent a terme aquest tipus de treball personal.», escriu Mn. Josep Urdeix a la introducció. Més endavant comenta que «l'objectiu que cal assolir és que la nostra vida es vagi configurant cada vegada més a Jesucrist». Joan Guiteras i Vilanova és degà del Capítol de la catedral de Barcelona, director de l'Institut Superior de Litúrgia i professor de la Facultat de Teologia de Catalunya. (C.C.)

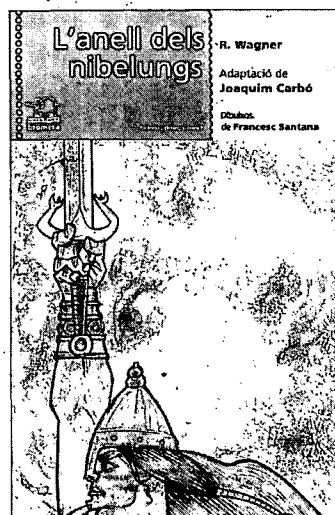
Joan Guiteras, *Ser persona, ser cristià*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Emaús, Barcelona 2004, 126 pàg.

**Ser persona,
ser cristià**
Joan Guiteras

Emaús 64

L'epopeia germànica dels nibelungs

L'heroi Sigfrid viu amb Mime i Alberic al país dels nibelungs. Un dia, Wotan, el déu dels homes, s'emporta l'anell i l'elm màgics que Alberic havia manat forjar amb l'or robat a les filles del Rin. Sigfrid decideix enfrontar-se als perills i als enganys terribles que l'esperen al país dels homes per rescatar aquests tresors, sense saber que l'anell està maleït. L'epopeia germànica dels nibelungs, d'autor anònim, ha arribat als nostres dies en diferents versions poètiques, com la de Friedrich Hebbel, i d'una manera definitiva en la tetralogia de Richard Wagner, formada per les òperes *L'or del Rin*, *La Valquíria*, *Sigfrid* i *El capvespre dels déus*. Cap als anys vint, l'Associació Wagneriana de Barcelona va publicar-ne la transcripció musical i els textos en català. A finals dels anys cinquanta es va fer una nova edició, més senzilla, del text, traduït per Anna d'Ax. També el gran prosista C. A. Jordana en va escriure una versió per a infants. Edicions Proa va publicar el 1987 aquesta versió adaptada per al públic juvenil a càrrec de l'escriptor Joaquim Carbó; ara l'Editorial Bromera l'ha reeditada amb il·lustracions de Francesc Santana. (C.C.)

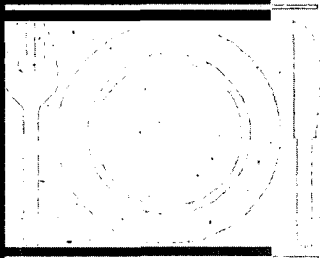


R. Wagner, *L'anell dels nibelungs*. Editorial Bromera, Col·lecció L'Elefant, Alzira 2004, 119 pàg.

Entrecot al formatge amb sobrassada a l'ou

INGREDIENTS:

1 entrecot
sobrassada
2 llenques de
formatge
ou
cervesa



PREPARACIÓ:

Després de fer un entrecot al nostre gust (poc fet, al punt o molt fet), unteu-lo lleugerament amb sobrassada de qualitat. Cobriu-lo amb dues llenques de formatge tendre i esquitxeu-lo amb un ou batut barrejat amb una mica de cervesa i poseu-lo un minut al forn fort.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villarro us atindrà al tel. 938 793 402.

La crítica literària d'aquesta setmana

L'Eucaristia, camí cap a l'infinit

«L'Eucaristia apunta a la gran fam dels humans. No cal afanyar-nos a qualificar-la d'*espiritual*, que és col·locar-la en una pàgina de la nostra agenda on no s'hi apunten les coses urgents. En realitat, és una fam total que inclou tota necessitat i tot desig i els assumeix en aquest apetit que sobrepassa tota definició, perquè cap saber, cap poder no la pot senyorejar. La funció de l'Eucaristia m'atreveixo a dir que és desplegar l'ésser de l'home fins a l'infinit.»

Amb aquestes paraules de Maurice Bellet podríem resumir, no tan sols la intenció pedagògica de l'autor quan va escriure el seu llibre *¿Comer y beber a Dios?*, sinó també el procés filosòfic i espiritual del seu contingut.

L'original francès té un títol més ampli, i més cridaner *La chose la plus étrange...* la cosa més sorprenent, menjar i beure Déu que introdueix i predisposa el lector al que seran les pàgines denses de reflexió i anàlisi.

Perquè a partir de la noció d'*eucaristia* tal com es viu des de i en la fe cristiana, Bellet treu el cap al món del dia a dia, i reflexiona sobre la vida de l'home empel-

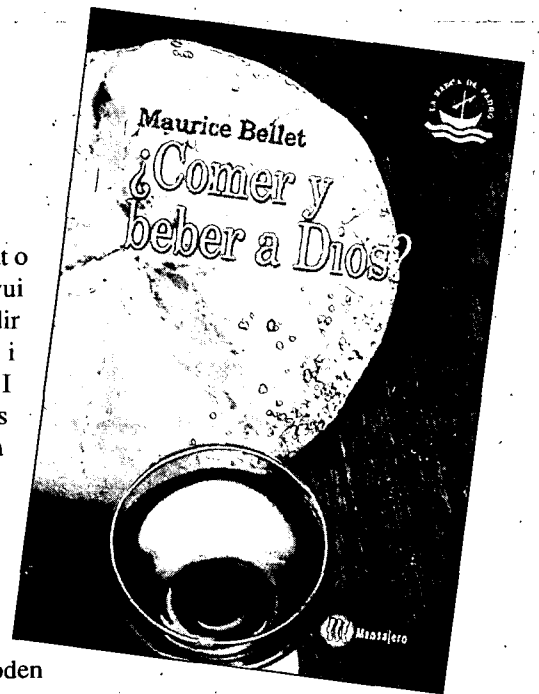
tada en la vida de Crist a través de la comunió eucarística, i no com un acte aïllat i temporal, sinó com la projecció a la vida social.

En l'Eucaristia, i amb ella, ens introduïm en la gran realitat còsmica de la salvació, participant en la tasca redemptora de Crist a través dels segles. L'home és coprotagonista del gran misteri d'un Déu la carn del qual es menja i la sang del qual s'ha de beure per tenir vida eterna.

Els coetanis de Jesús es van estranyar, plens de sorpresa, davant d'aquestes paraules, i a través dels segles l'home ha anat intentant sortir de la seva perplexitat davant d'aquest Misteri. Si hi van haver èpoques en les quals la fe només es plantejava intents d'aproximació a un fet que acceptava com paraula dita per Crist, l'home dels últims temps ha anat abandonant aquesta preocupació, i ha relegat potser la sorpresa

d'un fet passat, d'èpoques d'obscuritat o de ceguesa racional. Però l'home d'avui ha de retrobar el valor del que va dir Jesús. Està sumit en una crisi terrible, i ha de trobar la solució on no la busca. I Bellet afirma com a gran síntesi, que és precisament en l'Eucaristia on trobarà tot el que vol i necessita.

¿Comer y beber a Dios? és un text complex, que llegit a poc a poc dóna peu a molts suggeriments que poden ser punts de partida de la pròpia conversió. No es pot deixar a mans de persones sense preparació, que es poden perdre en el laberint del seu pensament progressiu, però a mans de qui vulgui avançar en l'aproximació al misteri «viu, amant i operant» de l'acció de Déu, hi trobarà prou motius d'exigència per a una transformació personal i col·lectiva basada en el retrobament de Déu fet aliment per a la



vida temporal —pel seu lliurament a la solidaritat— i per a la vida eterna, per la seva identificació amb el seu Creador i Salvador.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Un nou CD de La Principal d'Amsterdam

Solo! és el títol d'aquest quart treball discogràfic de la cobla formada per músics holandesos atrets per la sardana i per les possibilitats interpretatives d'uns instruments per a ells completament exòtics. Diríem que es tracta d'un singular *divertimento* dels components de La Principal d'Amsterdam que s'esplaien interpretant les músiques més diverses amb el so i el timbre característic dels instruments de la cobla.

Al costat de sardanes de sempre com *Cel amunt*, d'Enric Morera, *25 anys junts*, de Manel Saderra i Puigferrer o *Girona 1808* i *Sal i pebre*, de Ricard Viladesau, hi trobem una deliciosa peça de Joan Josep Blay titulada *Sis cançons: cançó de bressol, cançó de Sir Charlot, cançó de falda, cançó de cavaller, cançó a l'hora de les bruixes, cançó de festa major*, una adapta-

ció de l'obra de Jean Philippe Rameau *Air pour Zéphire*; una peça tradicional com *La Moixaranga d'Algemesí*, de Joaquim Serra, un clàssic contemporani universal com *Rhapsody in blue*, de George Gershwin, l'obra de Joan Lluís Moraleda *Romança*, i una creació de l'holandès Gerard Kleijn *Impromptu 2*. Aquest *Solo!* de La Principal d'Amsterdam s'ha enregistrat sota la batuta de Rutger van Leyden i ha comptat amb la col·laboració de la soprano Karin van Arkel i la pianista Marianne Boer.

Els interessats en aquest nou CD el poden obtenir tot adreçant-se directament a aquesta formació a través del correu electrònic info@cobla-amsterdam.nl Cal indicar el nombre d'exemplars i el nom i l'adreça on s'ha de fer la tramesa. El preu de cada CD és de 17,50 euros més 1,50 euros per despeses de tramesa.

«Sardanes a la taverna»

El gènere de la sardana cantada es cultiva molt poc i per això cal valorar com a força interessant l'enregistrament d'una selecció de sardanes vocals a càrrec de dos dels més prestigiosos grups de cançó popular: les havaneres i la cançó de taverna.

Port Bo i Peix Fregit fan unes atractives recreacions de sardanes tan populars com *El saltiró de la cardina*, *Torroella Vila Vella* i *Llevantina*, de Vicenç Bou o *És la Moreneta*, d'Antoni Carcellé, *Emma*, de Ricard Viladesau, *Cap de Creus*, de Rafael Cabrisas i *La jove*, de Josep Saderra. I fins i tot d'una de les sardanes més clàssiques i emblemàtiques com és *L'Empordà*, d'Enric Morera, que tots dos grups canten conjuntament amb el quartet femení cubà Gemma4, i una altra sardana, en aquest cas contemporània però que ha esdevingut un gran èxit, com és *Girona m' enamora*, de Ricard Viladesau.

Aquest nou CD ha estat editat pel segell Picap, dins del 20è aniversari d'aquesta empresa discogràfica catalana. (C.C.)

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscriuiu-vos-hi ara
només per 80,60€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 80,60€ per any

☐ Amb dos pagament semestral de 40,30€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

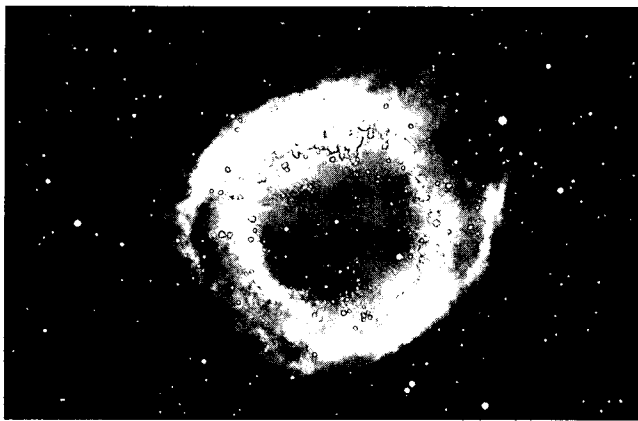
Envieu aquesta butlleta a nom de:

CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Les nebuloses «planetàries» revelen el seu origen

Una vegada més hem d'agraciar al telescopi *Hubble* la informació que ens transmet dels objectes celestes. No és estrany que ara es parli d'allargar-li la vida, fent enrere el que s'havia dit de donar-li la «jubilació» (ho explicàvem el 15 d'abril passat). Aquesta vegada ha estat el cúmul de fotografies que ha pres de les nebuloses galàctiques que s'anomenen «planetàries», i que han proporcionat als astrònoms la base de la teoria de la seva formació.

El nom d'aquests objectes celestes prové de William Herschel, que fa dos segles ja n'observà. Són un petit punt lluminós envoltat d'un núvol vagament circular i resplendent que és la nebulosa pròpiament dita; i com que envolta la petita estrella fa com de planeta i d'aquí ve el nom. Hom creia que podia tractar-se d'un sistema planetari en formació. Hem de dir ara que res d'això. L'estrella que hi ha al centre no és un estel jove que comença a tenir planetes, sinó un de tan vell que ja és moribund; ha passat tota una llarga etapa de «vida» normal i està «cremant» el poc «combustible» que li resta amb esclats irregulars que ha anat deixant la nebulositat que el rodeja. De quina classe d'estrelles prové? No de les de gran massa que van fer una explosió violentíssima, convertint-se en «supernoves» i



originaren una enorme nebulosa que segueix expandint-se durant milers d'anys, sinó d'unes de grandària més modesta com ara el nostre Sol. Una nebulosa planetària és l'espectacle que presenta l'agonia d'una estrella de les més normals. Ha fet unes quantes convulsions llançant al seu voltant el núvol que ara l'envolta i ara va apagant-se.

Gràcies al *Hubble* s'han pogut catalogar unes 1.500 d'aquestes nebuloses i a la nostra Galàxia es calcula que n'hi ha unes 10.000 pel cap baix. Cada any se'n forma una de nova, mentre que de «supernoves» només se'n hi fan unes quatre cada deu mil anys. Ara sabem com es fa el pas d'un estel normal a nebulosa plane-

tària: el procés dura d'uns cent mil a un milió d'anys segons la massa que tingui i l'estrella es converteix en una de les que s'anomenen «nanes blanques», mentre va emetent gasos d'una manera contínua i relativament lenta. És com ho farà el Sol d'aquí 5.000 milions d'anys, després de fer una «petita» explosió que el convertirà en gegant roja, seguida d'una contracció que la convertirà en una nana blanca.

I més coses ha donat a conèixer el *Hubble*. Si en voleu saber més en teniu informació a la revista *Investigación y Ciencia* del mes d'octubre d'enguany.

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat d'Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

El progrés de la medicina

Heu vist mai un hidròpic? Avui dia, gràcies a Déu, ja és una malaltia poc corrent entre nosaltres. Ha desaparegut gairebé del tot dels països d'Europa. Però no era pas així fins a principis del segle xx. La hidropesia (mot que ve del grec i significa d'aspecte aquós, *hidr* és aigua, *ops* aspecte) es produeix per una acumulació anormal de líquid serós en alguna cavitat del cos o en el teixit conjuntiu. Segons on es localitzi rep noms diferents. Si és a l'abdomen, o sigui al peritoneu, s'anomena *ascites* (denominació que ja es troba en Gal·lè, *ascites nosos*, malaltia que fa semblar un bot, *ascós* en grec és bot, odre), si està ben localitzada, *edema* (inflor, d'*oi-deo*, inflar), si és molt estesa a tot el cos, *anasarca* (*ana* cap amunt, del tot, *sarca*, carn),... i fins i tot de vegades s'ha dit impròpiament d'altres malalties que no eren pròpiament hidropesia pel fet d'originar alguna tumefacció, com per exemple del beri-beri, que se'n digué també *hidropesia asmàtica*.

La hidropesia pròpiament dita, la que prové d'omplir-se de sèrum i plasma cavitats del cos, sabem ara que pot tenir diversos orígens: és el cas de ronyons o fetge que no funcionin correctament, però la més freqüent és la causada per insuficiència cardíaca. Aquesta malaltia era bastant estesa en altres èpoques. El pobre hidròpic es trobava cada vegada amb més dificultats i molèsties. A mesura que el líquid serós s'anava ficant en les cavitats corporals, al ventre principalment, s'inflava tot; li costava moure's; la respiració se li feia fatigosa i acabava que no podia posar-se ajagut al llit, havia de dormir mig assegut amb coixins. La vida se li convertia en un suplici.

Un metge del segle xviii hi troba el remei natural

No sé si coneixeu la planta biennal que en català s'anomena didalera (i també guanter, boca de llop, bragues de cucut o

45 La hidropesia i la digitalina

planta de didals). És una planta herbàcia biennal de més de mig metre d'alçada, que pot arribar als dos metres, que fa unes flors que tenen forma de didal. N'hi ha de diverses espècies i la més coneguda és la que científicament s'anomena *Digitalis purpurea*, o sigui digital purpúria. El nom li ve pel color vermell de les seves flors. Aquesta planta a Anglaterra i a Irlanda se sabia popularment que podia alleujar els hidròpics potser des del segle xi, mentre que a la resta d'Europa se'n ignoraven les propietats. Però no se'n va fer cap estudi científic fins al segle xviii.

Va ser un metge anglès, natural de Wellington, que es deia William Withering (1741-1799), el primer que s'ocupà d'estudiar la possible aplicació científica d'aquesta planta. La cosa va anar així: un cop obtinguda la llicenciatura en medicina i establert a Stassford, s'enamorà d'una noia, Hellen Coke (acabà essent la seva esposa), que pintava flors, i ell es posà a recollir-ne de tota mena pels terrenys de la rodalia per poder-li'n portar de diferents. Això li va donar ocasió d'estudiar botànica i acabà essent-ne un expert. Ja s'havia casat amb Hellen quan es va assabentar que un col·lega seu d'Oxford havia curat un malalt d'hidropesia amb un preparat obtingut de la planta didalera. I com que ja havia sentit dir, també, que una herbolària amb fama de bruixa —la vella de Shroshire és com li deien— feia també preparats que guarien la hidropesia, va pensar que potser el que es deia d'aquella velleja podria ser veritat. I es decidí a anar-la a veure. Li demanà que li proporcionés mostres dels preparats que feia per alleujar

malalts hidròpics. Quan els hagué obtingut els analitzà amb l'ajuda del microscopi, i comprovà que, efectivament, hi havia trossos de fulles de didalera. Això el féu decidir a estudiar les propietats d'aquesta planta.

Va haver de fer moltes provatures. La substància que pot alleujar un hidròpic, produïda per la didalera, ara s'anomena digitalina. I se'n ha de vigilar molt la dosi perquè entre una dosi adequada i una dosi mortal no hi ha gaire marge (per això també se li ha donat el nom de *digitoxina* a aquesta substància, pel seu poder tòxic). A més la producció de digitalina per la planta varia al llarg del dia. Augmenta a poc a poc després de sortir el Sol i arriba al màxim a la tarda, i després minva i la planta acaba consumint, de nit, la que ha fabricat de dia. Per això si es vol obtenir digitalina s'ha de collir la didalera a la tarda. Withering estudià tot això i el 1775 va començar a fer cures d'hidròpics amb digitalina. Al cap de quatre anys, quan ja l'havia aplicada a una cinquantena de malalts amb èxit (comprovà que ventre, cames i turmells es desinflen i la respiració es feia menys fatigosa), decidí enviar-ne una relació a la Royal Medical Society d'Edimburg. Això féu que el 1783 l'extracte de la planta, amb el nom ja de *digitalina*, entrés a formar part dels preparats de la farmacopea d'aquesta ciutat.

Withering publicava el 1785 *An Account of the Foxglove and some of its Medical Uses*, un any després d'haver estat admès com a membre de la Royal Society (el nom de la planta didalera en anglès és *foxglove*, o sigui guant de gui-

neu). És un informe dels clàssics en la història de la medicina.

Però fins al segle xx no s'aplicà amb plena eficàcia

Potser la dificultat d'obtenir la dosi exacta va fer retardar l'ús generalitzat de la digitalina. Va ser al 1870 que va ser aïllat aquest producte simultàniament per francesos i alemanys. Amb això es va aconseguir, tenint la substància a mà, fer precises les dosis adequades i s'acabà l'haver d'estar pendent de l'hora de recollida de la planta. Però la seva utilització encara es va anar introduint amb molta lentitud. Fins al 1905 no es va començar a aplicar per via endovenosa per al tractament del cor i no és fins al 1910 que McKenzie ja l'aplica per guarir la insuficiència cardíaca.

Per què la digitalina té la propietat de guarir el cor dèbil? Ara ja ho sabem, però era un interrogant que Withering no va contestar. La seva acció consisteix a augmentar el flux de calci a les cèl·lules cardíques. Això fa que el cor bategui amb més força i bombegi millor el flux sanguini. S'ha de vigilar molt la dosi perquè en pot provocar la fibril·lació, cosa que portaria a la mort. El que s'ha d'aconseguir és tan sols la normalització dels batecs del cor. I, a més, s'ha vist que la digitalina té un altre efecte beneficiós: afavoreix la producció i expulsó d'orina, que no apareix en quantitat normal quan hi ha insuficiència cardíaca. I no cal dir que fa abaixar els edemes.

Així, doncs, tenim que al segle xx ha pogut desaparèixer, si no del tot, almenys en una gran part, aquesta malaltia que temps fa era un autèntic flagell en molts llocs d'Europa i també a casa nostra. No tot ha estat la digitalina. Hi ha contribuït també haver trobat altres remeis per al cor ben eficaços, a més de les operacions cardíques que ja es fan ara gairebé rutinàriament a la majoria de clíniques. D'això ja en parlarem un altre dia.

Pensadors cristians del segle XX (114)

Sebastian Merkle: entre la història i la teologia

PROFUNDITAT DEL SABER

Sebastian Merkle neix a Ellwangen-Jagst (Alemanya), el 28 d'agost del 1862. Fa estudis de tres carreres universitàries a la ciutat alemanya de Tübinga: Filosofia, Filologia Clàssica i Teologia. Fidel a la seva vocació sacerdotal a l'Església catòlica, s'ordena el 1877. Va ser vicari de Schwäbisch Gmünd i Schramberg fins al 1878, i va fer un curt període d'activitat pastoral.

Enamorat del món grecollatí i de les lletres decideix aprofundir en els seus estudis. Entre el 1888 i el 1894 va ser becari a la Wilhelmstift de Tübinga, on rep el grau de doctor en Filosofia (1892). D'aquesta universitat van sortir nombrosos grans savis. Merkle, amb el temps, esdevindria un teòleg de prestigi.

Volia aprofundir també en la seva vocació docent. Per a això, es prepara com a professor eclesiàstic d'institut. Viatja a Roma el 1894 amb la finalitat de fer un treball sobre el Concili de Trento. Aquest treball el faria visitar força biblioteques i arxius d'Itàlia, França i Espanya. Treball que el va mantenir ocupat fins als darrers dies de la seva vida.

Es precisament l'estudi profund del Concili de Trento el que va polaritzar en part la seva existència. Era difícil conèixer els detalls dels documents del Concili, ja que des dels atacs del servita Paolo Serpi els arxius del gran Concili es van mantenir tancats amb temor. De fet, quan Merkle preparava el seu viatge a Roma el papa Lleó XIII acaba d'autoritzar a la Societat gregoriana a fer servir el material dels arxius secrets vaticans per al conreu de la ciència a l'Alemanya catòlica.

Un cop a Roma, Merkle es va adonar que per començar un estudi seriós del Concili de Trento calia començar des de sota per fer una edició crítica, i no des de la simple revisió i ampliació d'impresos antics.

Va ser de Sebastian Merkle de qui va néixer el projecte de la gegantina empresa de l'estudi crític del *Concilium Tridentinum*. El nostre pensador alemany va començar personalment amb els diaris i els va presentar en tres grans volums provistos de nombroses observacions i verificacions en llengua llatina. Els investigadors van com-

parar l'obra de Merkle amb els *Monumenta Germaniae Historica*, indispensable per a la recerca de la història alemanya.

GRAN HISTORIADOR

Com veiem, Merkle va tenir gran vocació d'historiador. Del 1894 al 1898 treballa a l'Institut històric de la societat gregoriana de Roma i va ser capellà a Camp Sant Teutònic. L'any 1898 es doctora en Teologia a Tübinga. Des del 1898 fins al 1935 desenvolupa el lloc de professor titular d'Història de l'Església, Història del dogma cristià i Arqueologia cristiana a Würzburg. Mor l'abril del 1945 a Wargolshausen im Grabfeld (Alemanya).

D'entre les seves obres destaquem les següents: *Concili Tridentini. Diarium pars prima* (1901), *pars secunda* (1911), *partis tertiae volumen prius* (1931); *Reformas de la historia* (1904); *Die katholische Beurteilung des Aufklärungszeitalters* (1909).

També al llarg de la seva vida va escriure molts assaigs i articles. Amb ocasió del primer centenari del seu naixement un grup de deixebles seus van publicar articles i conferències seleccionats.

Molts dels seus assaigs tracten sobre la història del Concili de Trento, sobre les seves fonts i la seva complicada tradició. Gràcies al seu entusiasme depositat en l'estudi del Concili tridentí, Merkle va trobar una metodologia de treball eficaç i es va educar en el rerefons dels esdeveniments històrics.

El seu despertar al món intel·lectual internacional va tenir lloc després de la conferència que va pronunciar sobre els catòlics i la Il·lustració en el Congrés internacional de Ciències històriques celebrat a Berlín (1908). Merkle va sortir del seu treball silenciós a les biblioteques i de la docència. A més, la seva natural tendència a la comprensió de

les èpoques històriques i la seva crítica objectiva li van ocasionar dificultats serioses durant molts anys. Li van donar fama de lluitador bel·licós i agressiu, molt lluny del seu veritable tarannà intel·lectual.

«Podríem preguntar-nos si Merkle va ser més un teòleg expert en història que un historiador expert en teologia. La resposta és que va ser totes dues coses. L'amplitud i la profunditat del seu saber s'estenia a tota la història de l'Església» (K. A. Fink).



Sebastian Merkle.

Merkle odiava la tradicional condemna global de la Il·lustració catòlica al formalisme escolàstic i la seva desaparició dels plans d'estudi que en els segles XVII i XVIII van dur a terme les facultats teològiques.

El nostre pensador alemany, de saber profund, també va saber enfrontar-se als qui el criticaven pels seus treballs historicoteològics. Ell mateix exclama: «Mai no s'ha de provocar o afavorir, en pro d'un rígid sistema dogmàtic o canònic, l'apariència que tot ha estat clar des del principi... Tot requereix el seu temps. Tota anàlisi històrica requereix, en primer terme, que ens alliberem de tots els pressupostos que obtenim del present. Qui transplanti l'actualitat a un passat boirós n'impedeix a ell mateix la comprensió.»

Merkle va esdevenir un defensor de la llibertat religiosa interior i en un crític violent de la mediocritat de la cúria romana. Precissament en els seus comentaris a l'obra *Historia del papado (Geschichte der Päpste)* del genial Ludwig von Pastor, mostra la seva rigidesa intel·lectual i la seva defensa de l'objectivitat històrica i religiosa dels fets. Al respecte va afirmar: «Tampoc cal sinó recordar si la religió i l'Església estan per al papat i la jerarquia o, a la inversa, per

desfer la idea que només és religió qui constantment destaca els dos darrers factors o col·loca a la religió darrera de l'Església. Hauria de pensar-se que qui més afirma aquelles autoritats és el qui defensa l'únic terreny sobre el qual existeixen i poden subsistir.»

EN DEFENSA DELS DESPROTEGITS PER LA FALSETAT

Merkle va defensar al llarg de tota la seva vida els injustament perseguits i humiliats per la història, com a investigador i mestre de la veritat històrica. Va defensar d'una manera històrica el reconeixement sobre Jansenio i el moviment de reforma interna

que va promoure a l'Església, en propugnar el retorn a les fonts bíbliques i patristiques i a la vivència coherent de la vida cristiana a imitació dels primers cristians davant del canonisme excessivament arbitrari de la seva època.

També va obrir el camí de la recerca entorn de la polèmica de Savonarola, després de la conferència pronunciada a l'assemblea d'historiadors alemanys a Granz (1927). Merkle va contribuir a la revisió històrica de Savonarola, de la seva vida i escrits. El mateix Merkle ens

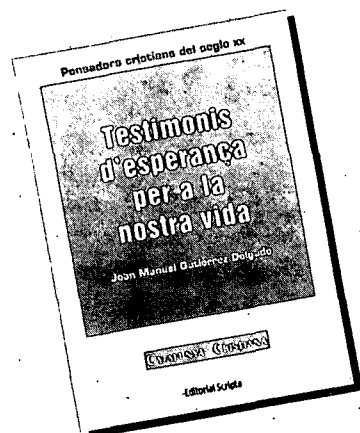
comenta: «La ciència teològica pot arribar molt fàcilment a conduir a l'error si es limita, com a les novel·les, a la teologia sistemàtica i omet abastar també la història, sobretot quan es tracta de penetrar més profundament a la història eclesiàstica del dret, de la moral i de la disciplina. Per aquesta raó l'historiador obtindrà beneficis dubtosos si, en cercar una solució teològica, dona amb una escola la força de la qual mai no va residir en la comprensió de l'evolució històrica de l'Església. Fa pena continuar trobant en el costat catòlic esforços constants per atribuir tot el pitjor al pobre monjo i, en canvi, proclamar a Alexandre VI mèrits que no posseïa, només perquè era el Papa. Això no és fer justícia conforme les lleis immutables de la moral cristiana.»

Sebastian Merkle va lluitar incansablement al llarg de la seva vida contra el tendenciós sistema d'escriure la història de manera subjectiva i contra tota clericalitat parcial i tota falsificació clerical de la història. Merkle sempre va romandre fidel al seu lema *Veritati*.

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista (stein@mixmail.com)

Si t'han agradat els
«Pensadors cristians del segle XX»,



NO US
PERDEU EL
LLIBRE

Regala't el llibre i ajudaràs el setmanari

Desitjo rebre el/els llibre/s: Testimonis d'esperança per a la nostra vida
Testimonios de esperanza para nuestra vida

català: _____ castellà: _____ total llibres: _____ a 9,62 € = _____ €
(com a donatiu, despeses d'enviament incloses)

Nom: _____

Adreça: _____

C.P.: _____ Població: _____

Forma de pagament:

☐ gir postal ☐ enviament xec ☐ es pot presentar un càrrec a:

☐ Entitat ☐ Oficina ☐ DC ☐ Compte

ENVIA LA BUTLLETA A:

Catalunya Cristiana, Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014-Barcelona

RÀDIO



GRAELLA DE PROGRAMES

Dilluns

07.00-08.00 *El tren de les set* (reflexió)
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santorai

08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia)

09.00-22.00 *Radiofórmula*

22.00-23.00 *Finestra oberta* (l'actualitat de l'Església)

23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient)

00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència (selecció musical)

01.00-02.00 *Ressons* (música en català)

02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*

Dimarts

07.00-08.00 *El tren de les set*
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santorai

08.00-09.00 *El Primer Cafè*

09.00-22.00 *Radiofórmula*

22.00-23.00 *Finestra oberta*

23.00-00.00 *Radiofórmula*

00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*

Dimecres

07.00-08.00 *El tren de les set*
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santorai

08.00-09.00 *El Primer Cafè*

09.00-22.00 *Radiofórmula*

22.00-23.00 *Finestra oberta*

23.00-00.00 *Radiofórmula*

00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*

Dijous

07.00-08.00 *El tren de les set*
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santorai

08.00-09.00 *El Primer Cafè*

09.00-19.00 *Radiofórmula*

19.00-20.00 *Temps d'oci*

20.00-22.00 *Radiofórmula*

22.00-23.00 *Finestra oberta*

23.00-00.00 *Radiofórmula*

00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*

Divendres

07.00-08.00 *El tren de les set*
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santorai

08.00-09.00 *El Primer Cafè*

09.00-19.00 *Radiofórmula*

19.00-20.00 *Catalunya sense Barreres* (atenció a discapacitats)

20.00-22.00 *Radiofórmula*

22.00-23.00 *Finestra oberta*

23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos)

00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli

02.30-07.00 *Espurna d'Alba*
Música instrumental

Dissabte

07.0-08.00 *El tren de les set*
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santorai

08.00-10.00 *Radiofórmula*

10.00-12.00 *A tota costa* (submarinisme)

12.00-14.00 *Trotamundos* (turisme rural)

14.00-00.00 *Radiofórmula*

00.00-01.00 *Pregària de Completes*
La gran diferència

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*

Diumenge

07.00-08.00 *El tren de les set*
Evangeli
Sant Rosari
Espurna d'Alba
Santorai

08.00-09.00 *Radiofórmula*

09.00-10.00 *Tot sardana*

10.00-12.00 *Rutes per Catalunya* (excursions)

12.00-18.00 *Radiofórmula*

18.00-18.30 *La taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals)

18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)

20.00-23.30 *Melodies de fe* (música cristiana)

23.30-00.00 *Missatge en una ampolla* (reflexions)
Moments a mitjanit (reflexió cristiana)

00.00-00.30 *Pregària de Completes*

00.30-01.00 *Còca de Country*
Jazz

01.00-02.00 *Ressons*

02.00-02.30 *Dietaris*
Evangeli
Espurna d'Alba

02.30-07.00 *Música instrumental*



Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

09.00 *Informatiu matí + el temps + agenda*

10.30 *Agenda*

12.00 *Butlletí informatiu*

14.00 *Informatiu migdia + el temps + agenda*

16.00 *Butlletí informatiu*

18.00 *Butlletí informatiu*

18.30 *Agenda*

20.00 *Informatiu vespre + el temps + agenda*

Dilluns

20.30 *Música Principat* (radiofórmula)

Dimarts

20.30 *Música Principat* (radiofórmula)

Dimecres

20.30 *Música Principat* (radiofórmula)

Dijous

20.30 *La Taula de l'Evangeli*

Divendres

20.30 *Església d'Urgell*

Dissabte

08.00 *Agenda*

14.00 *Agenda*

16.00 *Agenda*

17.30 *Agenda*

Diumenge

08.00 *Agenda*

14.00 *Agenda*

16.00 *Agenda*

17.30 *Agenda*



RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.00 a 23.00h,
Objectiu, l'home
Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach (edita i presenta: J.M. Alimbau).

CADENA ESTEL

90.1 FM Tortosa, Baix Ebre, Montsià, Terra Alta i Ribera d'Ebre*

91.3 FM Osona*

93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages i Berguedà

96.8 FM Garraf*

100.6 FM Tarragonès, Baix Camp, Alt Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà i Priorat*

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Espany i Garrotxa

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat

91.5 FM Ràdio Principat: Lleida, Segrià, Garrigues, Ribera d'Ebre i Priorat*

104.4 FM Ràdio Principat: Cerdània*

105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell

107.5 FM Ràdio Principat: Andorra

* (en període de proves)

TELEVISIÓ

2

Diumenge 14

08.30 *Islam hoy*
Programa de la comunitat islàmica.
Director: Mohamed Chakor.

08.40 *Buenas noticias TV*
Programa de la comunitat evangèlica.
Director: José Pablo Sánchez Núñez.

08.50 *Shalom*
Programa de la comunitat jueva.
Director: Benito Garzón.

09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 8)
«Lleida: cooperatives sociales.»
L'Espluga Calva és una petita població lleidatana on funciona des de fa 35 anys la cooperativa tèxtil John Fil. Al capdavant d'aquesta iniciativa que ha evitat l'emigració rural hi ha el sacerdot Joan Llorca. A pocs quilòmetres, a Vallbona de les Monges, funciona una altra cooperativa, L'Olivera.
Director: Julián del Olmo.

10.00 *Últimas preguntas*
Programa religiós catòlic per a gent que té dubtes.
Director: M. Angeles Fernández.

10.25 *Testimonio*
Reportatges el denominador comú dels quals és ser el relat de vides «viscudes en cristià» explicades en primera

persona.

Director: Isidro Catelà.

10.30 *Santa Missa*

Amb la participació del cor parroquial de Bagà (Berguedà), sota la direcció de Ramon Quintana.
(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

11.20 *Esglésies de Catalunya*

Es tracta d'una sèrie de documentals de 10 minuts de durada, que retrata amb caràcter monogràfic les esglésies i els santuaris que hi ha a Catalunya. Ens expliquen la seva història, el seu emplaçament i la seva relació amb l'entorn.

Director: Josep Sardà.

Dilluns 15

19.00 *Pueblo de Dios*

«Los fugitivos de la guerra.»



Diumenge 14

10.15 *Signes dels Temps*

Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc. (Dirigit i presentat per Francesc Rosaura.)



Divendres 12

20.00 *Creure avui*

Opinió, entrevista a Àngel Pujol i Esther Valverde, de l'equip de persones que tracten les cures pal·liatives i la pastoral de malalts; *Notícies 7*, resum de les notícies de parròquies i comunitats; *Agenda*, activitats de grups, comunitats i parròquies, preparada per l'equip de redacció; *Temps de reflexió*, comentari de les lectures del diumenge que ens presenta Manuel Seliva, rector de Maria Auxiliadora. Programa coordinat per Ramon Safont-Tria. El programa es repeteix el dissabte a les 12.30 h.



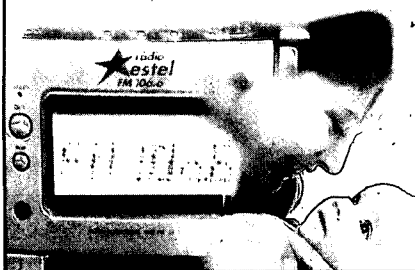
Cada diumenge

Els quatre vents

Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emeta a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores. El programa també s'emeta pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

Canal Berguedà de Televisió

Bona notícia, programa quinzenal que s'emeta els dimecres a les 20.15h, el dissabte (migdia) i el diumenge (nit).



www.radioestel.com

Els teus programes a la web, per escoltar-los quan vulguis

NOVEMBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LES ÀNIMES DEL PURGATORI

Altres bisbats

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A SACERDOTS.**— Del 19 al 26 de novembre, dirigits per Àngel Moreno, a la casa d'exercicis de Toledo. Més informació: tel. 925 251 050; del 21 al 26, dirigits per José Àngel Ubieta, a la casa diocesana d'espiritualitat de Santa Cruz de Tenerife. Més informació: tel. 922 222 440.

Barcelona

• **MONESTIR DE SANTA MARIA DE JERUSALEM.**— El 13 de novembre, a les 17.00, eucaristia d'acció de gràcies en la solemnitat del patrocini de Ntra. Sra. de l'Estrella. Passeig Mare de Déu de l'Estrella, s/n - Barcelona.

• **PARES TEATINS.**— El 14 de novembre, a les 18.00, concert a càrrec del cor Vivaldi, petits cantors de Catalunya. Dirigeix: Óscar Boada. Entrada gratuïta, aportació voluntària per a la restauració de l'orgue. Església de Sant Gaietà, c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona.

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El 15 de novembre, a les 19.30, sessió de reflexió de l'actualitat cultural i religiosa amb Francesc Rosaura, director del programa *Signes dels temps*, de Televisió de

Catalunya. També organitza un cicle de conferències sobre la laïcitat amb el programa següent: 18 de novembre, *Models de relació entre confessions religioses i estat* (Antoni Matabosch, teòleg i president de la Fundació Joan Maragall); 25 de novembre, *La laïcitat a França* (Émile Poulat, historiador i sociòleg. Professor emèrit de l'École des Hautes Études en Sciences Sociales); 2 de desembre, *Immigració islàmica i estats occidentals* (Dolors Bramon, professora de Filologia Semítica de la Universitat de Barcelona). Horari: de 19.00 a 21.00. La matrícula serà gratuïta prèvia inscripció. Informació: c/ València, 244, 2n - Barcelona, tel. 934 880 888.

• **XII ESCOLA DE TEOLOGIA.**— El 15 de novembre, a les 21.00, als maristes La Immaculada (c/ València, 370 - Barcelona), sessió sobre *Ser professional avui*, a càrrec de Jordi Aragall; el 16, la mateixa xerrada i pel mateix ponent als maristes Champagnat (c/ Dos de Maig, 67 - Barcelona).

• **PARRÒQUIA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ.**— Organitza una sèrie d'actes commemoratius del 150è aniversari de la proclamació de la Concepció Immaculada de Maria, a les 19.00: el 15 de novembre, sessió teològica-pastoral a càrrec de Mons. Pere Tena, al cambril de la parròquia (c/ Llúria, 70 - Barcelona); el 22, sessió teològica a càrrec del Dr. Josep Gil, *Reflexió teològica-antropològica sobre la declaració de la Concepció Immaculada de Maria. La butlla "Ineffabilis Deus"*, al Paraninf de la Universitat de Barcelona (Gran Via de les Corts Catalanes, 585); el 29, sessió

SANTUARI DE MONTSERRAT

✓ **JOVES.**— Del 20 al 21 de novembre, jornades de reflexió per a joves sobre *Situacions límits de l'existència: silenci de Déu, fracàs, solitud, cansament...* Les conferències aniran a càrrec de Mn. Teodor Suau. Més informació: tel. 938 777 766.

històrica a càrrec del Dr. Joan Bada, *La ciutat i l'Ajuntament de Barcelona: la seva història immaculista*, al saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona (pl. Sant Jaume, 1).

• **MUSEU GEOLÒGIC DEL SEMINARI.**— El 16 de novembre, a les 18.30, Mn. Francesc Nicolau (sotsdirector del Museu Geològic del Seminari i professor emèrit de Filosofia de la Naturalesa a la Facultat de Filosofia de la URL) parlarà sobre *La teoria del Big Bang actualment*. C/ Diputació, 231 - Barcelona.

• **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.**— El 16 de novembre, a les 19.00, inauguració del curs 2004-2005. Presidirà l'acte l'arquebisbe de Barcelona i president del CEP, Mons. Lluís Martínez Sistach. La lliçó inaugural versarà sobre *Criteris en la vida pastoral d'Agustí Hipona la reial: Petit comentari a la vida de sant Agustí, escrita per Possidi*, a càrrec de Mn. Joan Torra Bitlloch, director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic i

rector de Torelló; cada primer dimecres de mes, de 18.00 a 19.30, taller de recursos per a la festa dominical, dirigit pel P. A. Serramona. Més informació i inscripcions: c/ Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona, tel. 933 174 858.

• **UNIÓ ESPIRITUAL DE MARES.**— El 17 de novembre, a les 16.30, missa, i a les 17.30, conferència de Mn. Armand Puig sobre *La pau, Crist, la porta i la dona*. Riera de Sant Miquel, 1 bis - Barcelona.

• **AULA EIXAMPLE.**— L'Institut d'Educació Contínua de la Universitat Pompeu Fabra i la Fundació Joan Maragall organitzen un cicle de conferències sobre «La mort en la cultura moderna: perspectives i símbols». La darrera xerrada serà el 17 de novembre, de 19.00 a 21.00, sobre *De la buidor al sepulcre fins a la recreació del jo*, a càrrec de Francesc Torralba. Més informació: tel. 934 880 888 i 935 421 850, fax 934 882 444 i 935 421 808.

• **CERCLE LA SALLE.**— El 18 de novembre, a les 19.00, el grup de teatre representa *L'humor català d'ahir i d'avui*, amb obres de Rusiñol i Calders. C/ Marquès de Santa Anna, 7 - Barcelona, tel. 932 181 077, a/e: mariano.magaz@terra.es

• **PAU.**— Del 18 al 20 de novembre se celebra la XV Trobada de Barcelona, de caràcter internacional, organitzada per la Fundació per la Pau i Justícia i Pau de Barcelona. El tema d'enguany és *Afrontar el terrorisme per camins de pau*.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

18,03 euros mensuals ho poden fer possible

DELEGACIÓ DE LA FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
C/ Arrabal, 13, bajo A - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcna@fcnaes.org



PARRÒQUIA DE LA CONCEPCIÓ

ARAGÓ, 299 - Barcelona

«La tradició immaculista a Barcelona»

Actes commemoratius del 150è aniversari de la Proclamació de la Concepció Immaculada de Maria

Dies 15, 22 i 29 novembre del 2004 a les 19 h.

DILLUNS 15

Sessió teològicopastoral a càrrec de Mons. Pere Tena. Al cambril de la parròquia de la Puríssima Concepció, Llúria, 70. (A la Ciutat Comtal la festa de la Puríssima Concepció se celebra ja l'any 1281. La parròquia de la Concepció fou la primera de Barcelona a portar aquest títol maria.)

DILLUNS 22

Sessió teològica a càrrec del Dr. Josep Gil: «Reflexió teològicoantropològica sobre la declaració de la Concepció Immaculada de Maria. La butlla *Ineffabilis Deus*». Al Paraninf de la Universitat de Barcelona, Gran Via de les Corts Catalanes, 585. (La Universitat de Barcelona, a semblança d'altres universitats europees, emeté el jurament immaculista. El 1618 acordà de nomenar la Puríssima patrona de la Universitat.)

DILLUNS 29

Sessió històrica a càrrec del Dr. Joan Bada: «La ciutat i l'Ajuntament de Barcelona: la seva història immaculista». Al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, Pl. Sant Jaume, 1. (Els consellers del Consell de Cent pertanyien des del 1313 a la primera confraria de la Puríssima, fundada pel rei Alfons II).

Organitza: parròquia de la Puríssima Concepció a Barcelona

Hi col·laboren: Ajuntament de Barcelona
Universitat de Barcelona
Facultat de Teologia de Catalunya
Fundació Balmesiana - Biblioteca Balmes

吾不知其名字之曰
道強爲之名曰大
大曰逝逝曰遠遠曰反

En desconec el nom
i l'anomeno Tao.
Per poder-lo anomenar li dic gran.
Gran significa que està en moviment.
En moviment, significa que
té un abast llarg,
i si va lluny torna al lloc d'origen.

MOVIMENT I TERTÚLIA AMB PETER YANG

Entrada lliure el dissabte
20 de novembre
a les 18.30 hores.



TAI - TXI ZEN CRISTIA

«Rincón del Silencio»

c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 444

Des del carrer

Especialitzat en psicologia infantil i familiar, el Dr. Bernabé Tierno ja ha perdut el compte dels llibres que sobre aquests temes ha publicat. Alguns d'ells, com «Saber educar», ja tenen unes quantes edicions. També destaquen «Valores humanos», «Aprendo a vivir» o «El psicólogo en casa». En el convuls panorama actual, aquest psicòleg amb vocació d'escriptor ha esdevingut un referent a l'hora de parlar clar i sense embuts sobre l'educació i la família. El Dr. Bernabé Tierno és categòric: «La missió de la família és sembrar esperança en la ment i en el cor dels nostres fills.» De tot això va parlar fa poc a Barcelona convidat per l'associació de Metges Cristians de Catalunya.



Dr. Bernabé Tierno, psicopedagog

«L'educació d'avui repercuteix en la salut mental de demà»

—Quina relació té l'educació infantil amb la salut mental?

—L'educació d'avui repercuteix en la salut mental de demà. La salut mental i l'educació tenen un punt en comú: tota educació ha d'anar orientada al fet que l'ésser humà aprengui a tenir control sobre la seva pròpia vida i a ser una persona feliç fent el que fa, independentment de les dificultats i adversitats de la vida. Una persona així serà una persona amb bona salut mental. Per a això, la principal via d'aprenentatge, i amb això no descobrim res de nou, són els pares i educadors. S'ha d'educar un ésser humà perquè sigui feliç, perquè es valori i es vulgui a ell mateix. Cal ensenyar-li a tenir voluntat, a esforçar-se, a assolir objectius, però sempre amb amor, perquè necessita sentir-se estimat i valorat per part dels seus pares. També necessita sentir-se valuós i important. Les formes i les maneres són determinants.

—I l'exemple, també és important?

—És fonamental. Ells són els grans referents per al nen. També és important, però, que no vagin de perfectes per la vida. Necessita uns referents que siguin persones humanes senzilles, amb els seus defectes, que tinguin limitacions en les quals el nen pugui descobrir

que és humà equivocar-se i que no passa res.

—Els pares i educadors són avui aquest referent vàlid?

—Un dels grans problemes d'avui, malauradament, és la manca de referents clars i vàlids. Els nens no saben a què atènyer-se. Aquest és el problema. Els seus referents són les estrelles de la televisió. No hi ha uns valors clars i definits en la societat i això està fent molt de mal. Ho deixem tot en mans dels pares, però qui educa els pares?

—Qui?

—Fa trenta o quaranta anys s'educava en uns valors, en una certa espiritualitat, fins i tot s'educava en el respecte i en l'amor al proïsme. Avui dia no se'n parla. I el que és pitjor, no hi ha exemples clars i vius de persones felices fent el bé. Això no apareix als mitjans de comunicació. En canvi, el nen s'asseu davant de la televisió i engañat als dibuixos, tot és lluita, violència, insults... On són avui els referents?

—Ens mostra un panorama desolador. No sé si anar a la seva consulta deu ser gaire beneficiós...

—(Riu)... Només descriu la realitat en la qual ens trobem. Aquest context és necessari per entendre les dificultats

del nen d'avui per ser «bon noi». Els nens estudiosos o que es comporten bé tenen avui problemes a molts col·legis. El que està de moda és la violència, la manca de respecte, l'incivisme... Davant d'aquest panorama, els pares i educadors responsables han d'intervenir d'una manera directa, ser més a prop del nen i fer-li entendre amb el seu exemple i la nostra forma de vida que són persones felices i coherents.

—La televisió no ajuda gaire en aquesta tasca, oi?

—I tant que no, la televisió sovint desfà tot el treball que els pares pugui estar fent. A través d'ella s'anima la part més innoble de l'ésser humà. Ens trepitja el terreny. El que està sembrant en la ment i els cors dels nens d'avui no els servirà per ser bones persones el dia de demà. No es tracta de tenir més o menys diners, o de ser més o menys famós, el model d'ésser humà hauria de ser el de ser bones persones. Malauradament tot això no està de moda. Si volem millorar la nostra societat, i penso també en la nostra salut, tot el que sigui violència, grolleria o barroeria hauria d'estar «fora de l'abast dels nens».

Samuel Gutiérrez

El drama d'Algèria

Ja fa temps que Algèria no és notícia a casa nostra malgrat que en els darrers mesos la violència hi ha rebotat després de dos o tres anys de relativa calma. Han tornat les massacres contra la població civil indefensa a diferents pobles de l'interior per part de bandes de desconeguts, suposadament islamistes. De fet la història recent del país més gran del Magreb s'ha caracteritzat sempre per una violència extrema. En el seu moment l'aixecament contra l'ocupació francesa —aquest novembre fa exactament 50 anys— ja es va decantar clarament cap al terrorisme, i la repressió francesa posterior va ser d'una crueltat extrema. Les xifres ho deixen prou clar: en tan sols 8 anys de revolta van morir 30.000 colons francesos i prop d'un milió d'algerians!

Des dels anys noranta el nostre veí del sud viu sotmès al terrorisme islamista i a la repressió igualment ferotge d'un govern dictatorial. Aquest conflicte ha provocat pel cap baix 200.000 morts —i ha afectat greument la comunitat cristiana, que ha quedat reduïda a la mínima expressió—, però la ressonància internacional és insignificant malgrat la magnitud dels crims i la proximitat geogràfica. No hi ha hagut rebuig ciutadà massiu, ni grans campanyes de solidaritat, i la cobertura informativa ha estat ínfima. Per descomptat els governants occidentals mantenen una relació excel·lent amb el govern algerià, que és un proveïdor important de tota mena de combustibles.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Editorial Nova Terra, en el record

A caba de sortir la història de l'editorial Nova Terra. A molts, els de menys edat, probablement no els dirà res aquest nom. A d'altres, en canvi, els suggerirà un enfilall de records entranyables. De fet, l'acte de presentació del llibre, al Museu d'Història de Catalunya, ha aplegat un públic nombrós i participatiu, amb presència també d'alguns joves, començant per les autores de l'obra, Dolors Marín i Agnès Ramírez.

Nova Terra va començar la seva trajectòria el 1958 i es mantingué activa fins al 1978. Els seus promotors no eren empresaris ni intel·lectuals. Eren treballadors que, en plegar de la feina, es dedicaven a fer llibres. Sortits de la JOC (Joventut Obrera Cristiana) portaven a dins un esperit d'evangelització i de promoció del món obrer: eren inconformistes, volien una societat justa i

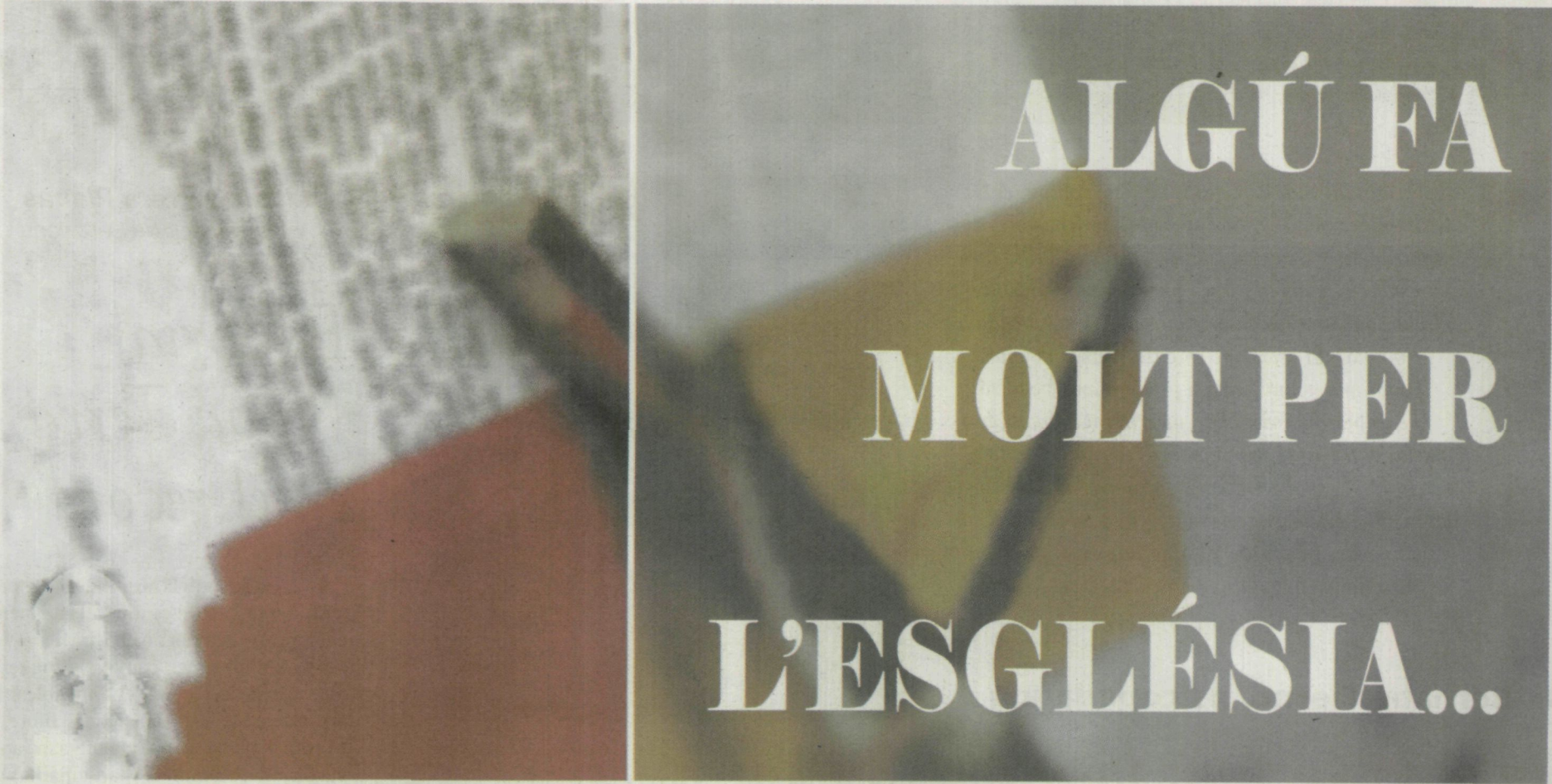
una Església acollidora dels pobres. Eren idealistes... No els agradava la situació del país. Se sentien atrets per benaurances de Jesús: feliços els pobres, feliços els qui tenen fam i set de ser justos. Eren pobres de diners i de llibertat, sentien el pes de la injustícia i de la repressió. Així, a diferència del que els passa a molts joves d'avui, els repel·lia la idea d'instal·lar-se en la realitat que els envoltava. No els temptava aquell model de societat: volien canviar-lo. Tot això els era comú amb la resta del moviment...

Ara bé, l'originalitat de Nova Terra era que d'aquest esperit en volien fer també una cultura. A més de les revisions de vida i la pregària, a més de l'encarnació en la realitat de cada dia i de la solidaritat amb els companys... volien crear mediacions culturals que es projectessin sobre el país. Els seus llibres eren, certament, escola i servei per als militants, però cercaven també d'incidir en la societat com a revulsiu, com a anunci profètic d'una altra manera d'entendre i d'organitzar la convivència humana. Dels primers llibrets d'esplai com *Cançons a flor de llavi*, presents a les motxilles dels excursionistes i entre les carmanyoles dels arrosaries de Les Planes, a l'atorgament dels premis Nova Terra, Cardó i Balmanya en l'àmbit literari de la nit de Santa Llúcia, hi ha tot un projecte de renovació cultural i humana.

La precarietat econòmica i les pròpies limitacions personals, exacerbades per la repressió política, van condicionar decisivament aquell projecte. Però resten el seu testimoni, els seus llibres i tot allò que els seus lectors en van rebre.

Ara mateix

Rauxa

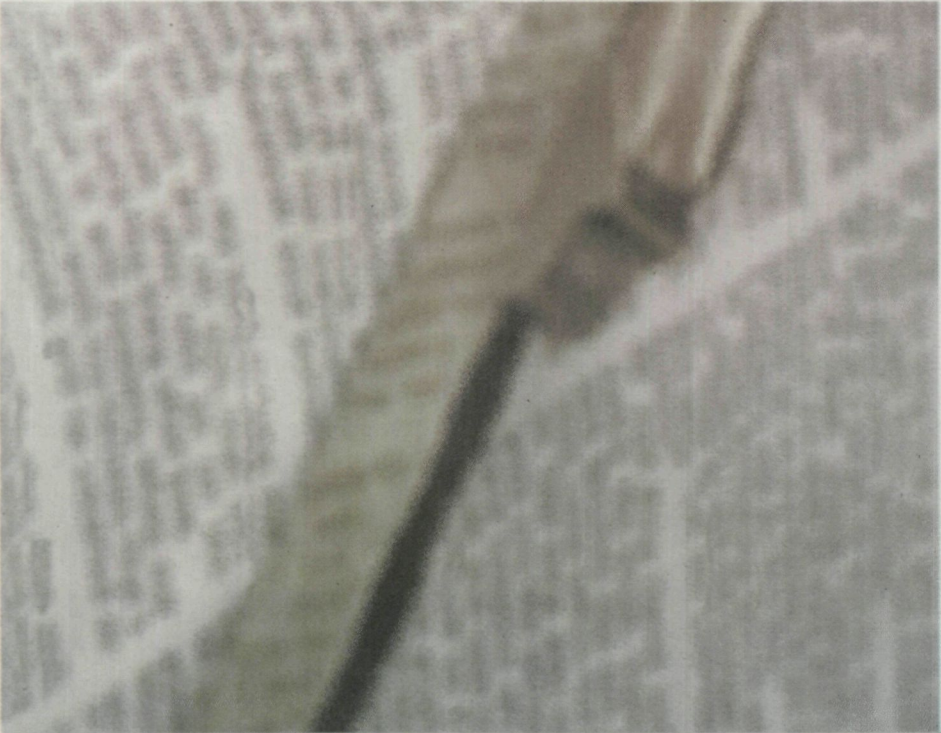


ALGÚ FA
MOLT PER
L'ESGLÉSIA...



... I TU,

QUÈ FAS?



*Col·labora
amb
Germanor*



"GERMANOR"

Diòcesis de Barcelona, Girona, Lleida, Sant Feliu de Llobregat, Solsona, Tarragona, Terrassa, Tortosa, Urgell i Vic
CAMPANYA PERMANENT PER A L'AUTOFINANÇAMENT DE L'ESGLÉSIA DIOCESANA